

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1. ΠΡΩΤΟΓΕΝΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗ – ΠΡΩΤΕΣ ΥΛΕΣ (ΣΙΤΟΣ) **1**

- α. Εγχώρια παραγωγή σίτου
1
- β. Τιμές και όροι εμπορίας
2
- γ. Το προϊόν
3

2. ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ **6**

3. ΔΙΑΦΗΜΙΣΤΙΚΗ ΔΑΠΑΝΗ ΠΡΟΙΟΝΤΩΝ ΤΟΥ ΚΛΑΔΟΥ **10**

4. ΟΙ ΠΕΝΤΕ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΕΣ ΕΠΙΧΙΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΚΛΑΔΟΥ

- α. Μύλοι Αγ. Γεωργίου – Γραφή Α.Ε
14
- β. Λούλη Κυλινδόμυλος Α.Ε
15
- γ. Εταιρεία δημητριακών Β. Ελλάδος ΑΒΕΕ
16
- δ. Κυλινδρόμυλοι Κρήτης Α.Ε
17
- ε. Μύλοι Θράκης Ι Ουζουνόπουλος Α.Ε.
18

5. ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ **19**

- α. Διαχρονική εξέλιξη των αριθμοδεικτών αποδοτικότητας
20

- β. Διαχρονική εξέλιξη των αριθμοδεικτών Διάρθρωσης Κεφαλαίων
25
- γ. Διαχρονική εξέλιξη των αριθμοδεικτών Ρευστότητας
28
- δ. Διαχρονική εξέλιξη των αριθμοδεικτών Δραστηριότητας
31

6. ΠΗΓΕΣ ΚΑΙ ΧΡΗΣΕΙΣ ΝΕΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ

39

7. ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΟΥ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ

41

- α. Δομή της εγχώριας αγοράς αλεύρων
42
- β. Ο βαθμός συγκέντρωσης στην αγορά της αλευροβιομηχανίας
46
- γ. Σύνοψη
51

8. ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΑ ΓΚΡΟΥΠ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΣΥΓΧΡΟΝΕΣ ΤΑΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΕΓΧΟΡΙΑ ΑΓΟΡΑ ΤΗΣ ΑΛΕΥΡΟΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ

53

9. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

58

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

59

Εξέλιξη των πωλήσεων των κυριότερων επιχειρήσεων του κλάδου (1996 – 2001)

Χρηματοοικονομικά στοιχεία των πέντε μεγαλύτερων επιχειρήσεων του κλάδου (1996 – 2001)

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η αλευροβιομηχανία είναι ένας σχετικά μικρός, από άποψη μεγέθους παραγωγής, κλάδος της βιομηχανίας τροφίμων και ποτών, κατέχοντας μερίδιο 7,5% στην ακαθάριστη αξία παραγωγής της βιομηχανίας αυτής. Βασικό χαρακτηριστικό της εγχώριας αγοράς αλεύρων είναι η υψηλή συγκέντρωση των επιχειρήσεων, ενώ σημαντική επίδραση στην αγορά ασκεί η πίεση των εισαγομένων αλεύρων και η διαπραγματευτική δύναμη των πελατών του κλάδου.

Η κρίση στον κλάδο εκδηλώθηκε με πτώση 5% του δείκτη βιομηχανικής παραγωγής στην αλευροποιία και την άλεση δημητριακών στο τέλος του 1995, σε συνδυασμό με παράλληλη πτώση του αριθμού των επιχειρήσεων τόσο στην αλευροβιομηχανία όσο και στον ευρύτερο κλάδο τροφίμων και ποτών. Η απασχόληση και στους δύο αυτούς κλάδους μειώθηκε, καθώς κατά την περίοδο 1993 - 1996 απωλέστηκε το 14,3% των θέσεων εργασίας στην αλευροβιομηχανία και το 3,9% στον κλάδο τροφίμων και ποτών.

Από το 1993 έως και το 1999, οι ποσότητες εξαγωγών αλεύρων παρουσίασαν ανοδική τάση της τάξης του 14,4%, ενώ οι εισαγωγές διευρύνθηκαν με σχετικά μεγαλύτερο ρυθμό (αύξηση σε ποσοστό 152,9% από το 1993 έως το 1999) από τις εξαγωγές. Παράλληλα, η ύπαρξη μακροχρόνιου «πολέμου τιμών» στον κλάδο οδήγησε στη συρρίκνωση του δείκτη καθαρών κερδών από το 4,7% το 1996 σε 3,2% το 1999. Πτώση παρατηρήθηκε και στους δείκτες αποδοτικότητας, καθώς η απόδοση των ιδίων κεφαλαίων των επιχειρήσεων του κλάδου μειώθηκε από το 10,8% το 1996 σε 5,2% το 1999, ενώ η απόδοση του ενεργητικού έπεσε από το 5,4% το 1996 στο 2,5% το 1999.

Το 2000 η κατανάλωση αλεύρων στην εγχώρια αγορά κυμάνθηκε στο επίπεδο των 816 χιλ. τόνων περίπου, από τους 812 χιλ. τόνους που εκτιμάται ότι έφτασε το 1999, ενώ οι προβλέψεις για τα έτη 2001 και 2002 κυμαίνονται στους 819 χιλ. τόνους και 822 χιλ. τόνους,

αντίστοιχα. Η αυξανόμενη ένταση του ανταγωνισμού στην εγχώρια αγορά θα συνεχίσει στο μέλλον να ωθεί τις ελληνικές επιχειρήσεις σε συνεχή αναζήτηση νέων πηγών κεφαλαίου, κυρίως μέσω της κεφαλαιαγοράς, με σκοπό τη δημιουργία έργων υποδομής, την αυτοματοποίηση της παραγωγικής διαδικασίας και τη βελτίωση των δικτύων διανομής του τελικού προϊόντος, ώστε να ανταποκριθούν στη ζήτηση, όχι μόνο σε τοπικό επίπεδο, αλλά και στο πλαίσιο της ευρύτερης Βαλκανικής αγοράς.

Βαθμιαία, το κύμα επιθετικών εξαγορών, συγχωνεύσεων και συνεργασιών με σκοπό την ενίσχυση της θέσης της επιχείρησης στο ελληνικό και διεθνές περιβάλλον, θα οδηγήσει στην εξαφάνιση των ήδη ελάχιστων «οικογενειακών» μύλων μικρής παραγωγικής δυναμικότητας, τη θέση των οποίων θα πάρουν μεγάλα καθετοποιημένα συγκροτήματα. Βασικά χαρακτηριστικά των βιομηχανικών αυτών μονάδων θα είναι οι σημαντικές οικονομίες κλίμακας στην παραγωγική διαδικασία και η εφαρμογή στρατηγικής «προς τα εμπρός ολοκλήρωσης» με στόχο την πρόσβαση στα κανάλια διάθεσης του προϊόντος καθώς και την ανάπτυξη σταθερών σχέσεων με πελάτες του κλάδου της αλευροβιομηχανίας, όπως η βιομηχανία ζυμαρικών και η αρτοποιία.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ιστορικό Αλευροβιομηχανίας

Η κατάσταση που επικρατεί στον κλάδο της αλευροβιομηχανίας τη δεκαετία του 1990, παρουσιάζει σημαντικότερες διαφοροποιήσεις συγκριτικά με προηγούμενες δεκαετίες.

Οι μεταβολές που συντελέστηκαν έχουν άμεση συνάφεια με τις αλλαγές που σημειώθηκαν στη εν γένει αγορά σιτηρών, αλλά και το θεσμικό πλαίσιο που ίσχυσε στο κύκλωμα σιτάρι- άλευρα, μετά την ένταξη της χώρας μας στην ΕΟΚ.

Πριν την περίοδο 1980/81 , η διάρθρωση του κλάδου και οι ευνοϊκές ρυθμίσεις που εξασφάλιζε το καθεστώς άμεσης κρατικής παρέμβασης στην αγορά σιτηρών (καθορισμός τιμών από το κράτος, επιδότηση εξαγωγών, δασμολογικό καθεστώς προστασίας της εγχώριας παραγωγής από εισαγωγές, χαμηλότοκα δάνεια για αγορά σιταριού), είχαν ως αποτέλεσμα η Ελλάδα να κατακτήσει σημαντικό μερίδιο στις διεθνείς αγορές και να αναπτύξει έντονη εξαγωγική δραστηριότητα.

Με την ένταξη της Ελλάδας στην ΕΟΚ ,καταργήθηκαν οι εγχώριες ενισχύσεις και η ελληνική αγορά εναρμονίστηκε με το καθεστώς της κοινότητας. Σημαντική επίδραση στην πορεία του κλάδου είχε η θέσπιση από την κοινότητα τιμών για το σκληρό σίτο που ήταν υψηλότερες αυτών του μαλακού σίτου. Αποτέλεσμα της ρύθμισης αυτής ήταν η στροφή της παραγωγικής δραστηριότητας προς το σκληρό, σε βάρος του μαλακού. Οι αλευροβιομηχανίες αναγκάστηκαν να προβούν σε εισαγωγές μαλακού σιταριού για να καλύψουν τις ανάγκες τους σε πρώτη ύλη. Η εισαγωγή της πρώτης ύλης αποτέλεσε καταλυτικό παράγοντα για τη μετέπειτα πορεία του κλάδου, καθώς οι εξαγωγές ενός προϊόντος, για την παραγωγή του οποίου απαιτούνται εισαγωγές της πρώτης ύλης, καθίστανται ολοένα και λιγότερο ανταγωνιστικές στη διεθνή αγορά.

Η αναπόφευκτη κάμψη της εξαγωγικής δραστηριότητας, σε συνδυασμό με το σταθερό μέγεθος της εγχώριας αγοράς αλεύρων, οδήγησαν στην υποαπασχόληση των μονάδων του κλάδου με εξαγωγικό προσανατολισμό, καθώς ένα σημαντικό μέρος των επενδύσεων που είχαν γίνει για τη στήριξη της εξαγωγικής δραστηριότητας έμεινε αδρανές.

Παράλληλα η διαχρονική μείωση της κατά κεφαλήν κατανάλωσης ψωμιού επέτεινε τα προβλήματα (η αρτοποιία απορροφά το μεγαλύτερο μέρος της παραγωγής αλεύρων), με συνέπεια να δημιουργηθούν συνθήκες υπερπροσφοράς

στην αγορά αλεύρων και να ενταθεί ο ανταγωνισμός μεταξύ των επιχειρήσεων του κλάδου.

Σημαντική τροπή στις συνθήκες ανταγωνισμού επέφερε η κατάργηση της διατίμησης των αλεύρων και η τιμολογιακή απελευθέρωσή τους, από τις αρχές της δεκαετίας του 1990. Η τιμολογιακή απελευθέρωση των προϊόντων του κλάδου εφαρμόστηκε σταδιακά. Αρχικά (το έτος 1990) απελευθερώθηκαν οι τιμές των αλεύρων Τ.90. Το έτος 1991 καταργήθηκε η διατίμηση και για τα άλευρα Τ.70, τα μόνα που είχαν παραμείνει σε έλεγχο τιμών (αγοραν. Διάταξη 12/30.5.1991) και απελευθερώθηκε πλήρως η αγορά. Η κατάργηση της διατίμησης των αλεύρων, επέφερε την όξυνση του ανταγωνισμού στον κλάδο, με αποτέλεσμα να ξεσπάσει ένας “πόλεμος τιμών”, ο οποίος απεδείχθη εξοντωτικός για ορισμένες επιχειρήσεις και εν πάση περιπτώσει επιβλαβής για τον κλάδο συνολικά.

Εν όψει των συνθηκών συρρίκνωσης της αγοράς γενικά (από τα μέσα της δεκαετίας του 1980) και των οικονομικών προβλημάτων που ανέκυψαν στην πορεία, δημιουργήθηκαν δυσμενείς συνθήκες στον κλάδο. Τα τελευταία έτη ιδιαίτερα εντάθηκε το φαινόμενο επιχειρήσεων που, λόγω οικονομικών προβλημάτων, αδυνατούσαν να αντιμετωπίσουν τον ανταγωνισμό, ή να προχωρήσουν σε επενδύσεις εκσυγχρονισμού απαραίτητες για τη μείωση του κόστους και τη βελτίωση της ποιότητας, με αποτέλεσμα είτε να υπολειμθούν είτε να διακόπτουν τη λειτουργία τους. Το φαινόμενο αυτό που αρχικά έπληξε κυρίως μικρές οικογενειακές μονάδες περιορισμένης εμβέλειας, επεκτάθηκε πλήττοντας και μερικές βιομηχανίες, με πλέον πρόσφατα παραδείγματα στη δεκαετία του 1990, την διακοπή λειτουργίας γνωστών βιομηχανιών με πολυετή παρουσία στον κλάδο. Ο “πόλεμος τιμών” που πυροδοτήθηκε με την τιμολογιακή απελευθέρωση, παρότι έδειξε τάσεις αποκλιμάκωσης για μια περίοδο, εξακολουθεί να ισχύει.

1. ΠΡΩΤΟΓΕΝΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗ – ΠΡΩΤΕΣ ΥΛΕΣ (ΣΙΤΟΣ)

α Εγχώρια παραγωγή σίτου

Ο σίτος αποτελεί έναν σημαντικότατο φορέα κόστους για τον κλάδο της αλευροβιομηχανίας, καθώς και βασικό παραγωγικό συντελεστή. Η σημασία του για την ελληνική γεωργία είναι ιδιαίτερη τόσο όσον αφορά στις συνολικά απασχολούμενες εκτάσεις για την καλλιέργειά του, όσο και στα μεγέθη της ετήσιας

παραγωγής του. Ενδεικτικά, οι καλλιεργούμενες εκτάσεις σίτου του 1998 καταλαμβάνουν περίπου το 22% των συνολικών καλλιεργούμενων εκτάσεων και αγραναπαύσεων και το 38% περίπου των αροτραίων καλλιεργειών.

Χαρακτηριστικό γεγονός αποτελεί η μεταστροφή των αροτραίων εκτάσεων και της παραγωγής σε σκληρό σίτο, η οποία παρατηρείται από την περίοδο ένταξης της Ελλάδος στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα. Στην εξέλιξη αυτή συνέβαλε η παροχή επιπλέον οικονομικών ενισχύσεων και επιδοτήσεων προς τους παραγωγούς σκληρού σίτου.

Η εξέλιξη της παραγωγής και των καλλιεργούμενων εκτάσεων μαλακού και σκληρού σίτου την περίοδο 1981 – 1999 παρουσιάζεται στον πίνακα 1.1. που έπεται. Κατά τη διάρκεια της εξεταζόμενης περιόδου παρατηρούνται διακυμάνσεις στην παραγωγή, οι οποίες οφείλονται περισσότερο στις καιρικές συνθήκες κάθε έτους.

Οι εγχώριες παραγόμενες ποσότητες σίτου είναι ελλειμματικές για την κάλυψη των αναγκών της χώρας. Το γεγονός αυτό αναγκάζει τις μεγάλες μεγέθους κυρίως αλευροβιομηχανίες να στραφούν στην εισαγωγή μαλακού σίτου, κυρίως από την Γαλλία και δευτερευόντως από άλλες ευρωπαϊκές χώρες. Αντίθετα, η παραγωγή του σκληρού σίτου υπερκαλύπτει τις ανάγκες της χώρας.

Πίνακας 1.1

ΚΑΛΛΙΕΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΕΚΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΓΧΩΡΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΣΙΤΟΥ

ΕΤΟΣ	ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ	ΣΙΤΟΣ ΜΑΛΑΚΟΣ		ΣΙΤΟΣ ΣΚΛΗΡΟΣ	
		ΕΚΤΑΣΗ	ΠΑΡΑΓΩΓΗ	ΕΚΤΑΣΗ	ΠΑΡΑΓΩΓΗ
1981 – 1985 μ.ο.	2.430,5	6.468,4	1.669,2	3.240,9	761,3
1986 – 1990 μ.ο.	2.374,8	3.825	1.011,9	5.384,9	1.362,9
1991 – 1995 μ.ο.	2.460,4	3.076,5	847,8	6.195,7	1.612,7

1996	1.883	2.642	638	6.007	1.245
1997	1.991	2.302	623	6.209	1.368
1998	2.058	2.247	609	6.282	1.449
1999	2.064	2.080	552	6.600	1.512

Έκταση: σε χιλιάδες στρέμματα

Παραγωγή: σε χιλιάδες τόνους

Πηγή: ΕΣΥΕ, Υπουργείο Γεωργίας

β. Τιμές και όροι εμπορίας

Η πλεονασματική παραγωγή των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης στα σιτηρά και δημητριακά προϊόντα, είχε ως αποτέλεσμα τη θέσπιση ειδικού καθεστώτος παρέμβασης στις τιμές εμπορίας των σιτηρών. Ο κανονισμός 1766/92 καθορίζει τον τρόπο οργάνωσης της αγοράς στον τομέα των σιτηρών και θεσπίζει τιμές στόχου, τιμές κατωφλίου και τιμές παρέμβασης για όλα τα σιτηρά για τη χρονική περίοδο 1993 – 1996.

Ο κανονισμός αυτός τροποποιήθηκε από τον κανονισμό 1253/99, ο οποίος θέτει νέες τιμές παρέμβασης για τα σιτηρά (μαλακό σκληρό σιτάρι, σίκαλη, κριθάρι, καλαμπόκι) που υπόκεινται σε καθεστώς παρέμβασης για τις εμπορικές περιόδους 2000/2001, 2001/2002 ως εξής:

Πίνακας 1.2
ΤΙΜΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ ΣΙΤΗΡΩΝ
(2000 – 2002)

(Ευρώ ανα τόνο)

ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ	ΤΙΜΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ
2000/2001	110,25
2001/2002	101,31

Πηγή: ΕΕ

Η τιμή παρέμβασης είναι η ελάχιστη τιμή, την οποία θα πρέπει να λάβει ο παραγωγός όταν παραδίδει τα σιτηρά του στον οργανισμό παρέμβασης της Ε.Ε., ο οποίος στην Ελλάδα είναι η ΔΙΔΑΓΕΠ.

Με αναγωγή των τιμών ευρώ σε δραχμές, προκύπτει για την τρέχουσα εμπορική περίοδο, τιμή παρέμβασης 37.000 δρχ περίπου για κάθε μετρικό τόνο, τιμή

που δεν διαφέρει σημαντικά από τις τιμές παραγωγού. Επιπλέον, πρέπει να σημειωθεί ότι οι τιμές εμφανίζουν ικανοποιητική σταθερότητα διαχρονικά.

Σε γενικές γραμμές, η τιμή των δημητριακών προσδιορίζεται στις 40.000 δρχ/τόνο και παρατηρείται διακύμανση ανάλογα με την περιοχή παραγωγής και τη χρονική περίοδο συναλλαγής. Η περιοχή της Θεσσαλίας, λόγω του όγκου και της άριστης ποιότητας που συνήθως παράγει, διαμορφώνει τις τιμές πώλησης κάθε έτος, ανάλογα με την ποιότητα του σιταριού που παράγει. Σε χρονιές με χαμηλής ποιότητας παραγωγή οι τιμές των σιτηρών διαμορφώνονται σε χαμηλό επίπεδο, ενώ αντίθετα σε χρονιές με καλής ποιότητας σιτηρά οι τιμές διαμορφώνονται σε υψηλά επίπεδα. Σε κάθε περίπτωση πάντως, η διακύμανση των τιμών ανάμεσα σε καλές και κακές χρονιές δεν ξεπερνάει τις ± 3 δρχ/κιλό.

Οι απομακρυσμένες περιοχές διαμορφώνουν επίσης χαμηλές τιμές, προκειμένου να ισορροπήσουν το μειονέκτημα του αυξημένου μεταφορικού κόστους. Οι περιοχές με ιδιαίτερα χαμηλές τιμές είναι οι νόμοι Έβρου, Κοζάνης και η περιοχή της Δυτικής Μακεδονίας.

Διακυμάνσεις στις τιμές εμφανίζονται και κατά τη διάρκεια του έτους, αφού η παραγωγή σιταριού χαρακτηρίζεται από εποχικότητα. Τον Ιούλιο και Αύγουστο που είναι μήνες συλλογής των σιτηρών, η τιμή τους διαμορφώνεται σε χαμηλά επίπεδα που προσεγγίζει την τιμή παρέμβασης. Αντίθετα, το χειμώνα και την άνοιξη η τιμή αυξάνει. Η εποχική διακύμανση της τιμής δεν είναι ιδιαίτερα μεγάλη και διαμορφώνεται σε ± 3 δρχ/κιλό.

Σύμφωνα με στοιχεία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, οι τιμές αγοράς από τις αλευροβιομηχανίες και πτηνοτροφικές – κτηνοτροφικές επιχειρήσεις διαμορφώνεται στο επίπεδο των 51 δρχ/κιλό. Η διαφορά ανάμεσα στην τιμή παραγωγού και τιμή βιομηχανίας είναι 11 δρχ/κιλό και περιλαμβάνει την προμήθεια του τοπικού μεσίτη και αγροτικού συνεταιρισμού, τα αποθήκευτρα, την μεταφορά από τον παραγωγό στην βιομηχανία και το κέρδος του εμπόρου. Υπολογίζεται ότι το μικτό περιθώριο κέρδους για τον έμπορο ανέρχεται σε 2 δρχ/κιλό.

Σχετικά με τους όρους πώλησης προς τις αλευροβιομηχανίες και πτηνοτροφικές – κτηνοτροφικές επιχειρήσεις, σημειώνεται ότι ο μέσος χρόνος είσπραξης των απαιτήσεων δεν ξεπερνάει τους 2 μήνες για την περίπτωση των κτηνοτροφικών δημητριακών, ενώ στην περίπτωση των σιτηρών για αλευροβιομηχανίες η πιο συνηθισμένη πρακτική είναι η άμεση (τοίς μετρητοίς) είσπραξη των απαιτήσεων. Με την παράδοση του εμπορεύματος στους πελάτες δίνονται χρεόγραφα (συνήθως επιταγές), γεγονός που εξασφαλίζει σε μεγάλο ποσοστό την είσπραξη των απαιτήσεων. Οι εξαγωγές γίνονται με φορτωτικές, άρα και η είσπραξη των χρημάτων πραγματοποιείται άμεσα.

Η εξόφληση των προμηθευτών (εγχώριοι παραγωγοί, τοπικοί μεσίτες, ξένοι παραγωγοί, κλπ) γίνεται άμεσα, με την υπογραφή σχετικού συμφωνητικού και την αποστολή τιμολογίου, ενώ η παράδοση των εμπορευμάτων μπορεί να γίνει σε μεταγενέστερο χρόνο. Οι εισαγωγές πραγματοποιούνται συνήθως με φορτωτική οπότε και η εξόφληση των εισαγωγών πραγματοποιείται με την παράδοση των προϊόντων.

Με δεδομένο ότι η σόγια είναι χρηματιστηριακό αγαθό και δεν παράγεται στην Ελλάδα, η τιμή του σογιάλευρου καθορίζεται από τη χρηματιστηριακή τιμή της σόγιας και τη διεθνή αγορά. Γενική, παρατηρούνται σημαντικές διακυμάνσεις στην τιμή, που οφείλονται εν μέρει και στις ισοτιμίες δολαρίου – ευρώ. Η τρέχουσα τιμή του σογιάλευρου στην Ελλάδα είναι 90 δρχ/κιλό, έχει επηρεασθεί όμως σημαντικά από τη μεγάλη άνοδο του δολαρίου έναντι του ευρώ. Σε γενικές γραμμές πάντως η μέση τιμή του σογιάλευρου κυμαίνεται μεταξύ 75 και 80 δρχ/κιλό. Οι όροι εμπορίου και το μικτό περιθώριο κέρδους των εμπόρων διαμορφώνεται όπως και στην αγορά των δημητριακών.

γ. Το προϊόν

Τα άλευρα κατατάσσονται, σύμφωνα με τον κώδικα τροφίμων και ποτών, βάσει του ποσοστού περιεχόμενης τέφρας. Επιπλέον, με βάση τα ποιοτικά χαρακτηριστικά και τις χρήσεις τους διακρίνονται σε:

- ♦ Τύπου 70%. Χρησιμοποιούνται κυρίως από την αρτοποιία (παραγωγή λευκού ψωμιού) και μπισκοτοποιία- ζαχαροπλαστική.
- ♦ Τύπου Π ή 55%. Χρησιμοποιείται στην ζαχαροπλαστική για αρτοσκευάσματα και για διάφορα είδη πολυτελείας όπως φύλλο κρούστας, τσουρέκια, κρουασάν, τυρόπιτες κ.λ.π.
- ♦ Ενισχυμένο ή «Super». Προκύπτει από το αλεύρι τύπου Π με προσθήκη ξηράς γλουτένης σε ποσοστό μέχρι και 13%. Έχει ειδικές χρήσεις στην παρασκευή ειδών πολυτελείας και ζαχαροπλαστικής.
- ♦ Τύπου 90%. Παράγεται σε μικρές μόνο ποσότητες και χρησιμοποιείται στην αρτοποιία για την παραγωγή συγκεκριμένης ποιότητας ψωμιού (πιτυρούχου).
- ♦ Τύπου Μ. Παράγεται από την άλεση σκληρού σιταριού και χρησιμοποιείται από την αρτοποιία μαζί με το αλεύρι τύπου 70%, σε συγκεκριμένη αναλογία (50-50), για την παραγωγή του χωριάτικου ψωμιού.

Από το σκληρό σιτάρι, αλλά με διαφορετικό βαθμό λεπτότητας των κόκκων, παράγεται επίσης και ένας τύπος χονδρού σιμιγδαλιού για ειδικές χρήσεις (κρέμες, γλυκά, κ.λ.π.).

♦ Ready mixers (έτοιμα μίγματα). Νέου τύπου άλευρα για τα οποία δεν υπάρχει η τεχνογνωσία που απαιτείται για την παραγωγή τους στην Ελλάδα. Χρησιμοποιούνται κυρίως στην αρτοποιία για την παρασκευή ορισμένων τύπων ψωμιού (πολύσπορο).

Τα ελληνικά άλευρα απορροφούνται στην αγορά ως εξής:

Ψωμί (αρτοποιία – φούρνοι)	73%
Μπισκότα, αρτοσκευάσματα (βιομηχανία)	13%
Οικιακή χρήση αλεύρου	4%
Πίτες για σουβλάκια, φύλλα κρούστας, σφολιάτες κ.λ.π. (βιοτεχνία)	10%

2. ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ

Οι συνολικές εξαγωγές αλεύρων στην Ελλάδα παρουσιάζουν πτωτική πορεία κατά τη διετία 1994 – 1995, φτάνοντας στο ελάχιστο τους επίπεδο το 1995 (ίσο με 21.198 τόνους). Από το 1995 έως και το 1997 οι εξαγωγές σε άλευρα ανακάμπτουν απότομα φτάνοντας στο μέγιστο επίπεδό τους το 1997 (ίσο με 106.265 τόνους). Τη διετία 1998 - 1999 εμφανίζουν πάλι πτωτική τάση, φτάνοντας το 1999 σε ελαφρώς

υψηλότερα επίπεδα (ποσότητα εξαγωγών ίση με 67.704 τόνους) σε σχέση με το έτος 1993. Κατά την εξεταζόμενη χρονική περίοδο 1993 – 1999, οι συνολικές εξαγωγές του αλευροβιομηχανικού κλάδου σημείωσαν αύξηση της τάξης του 14,4%.

**Πίνακας 2.1: Όγκος Εξαγωγών Αλεύρων Ανάλογα με την Πρώτη Ύλη
(σε τόνους)**

	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999
Άλευρα Σιταριού ή Σιμιγδαλιού	56.225	55.426	19.550	86.010	104.611	85.697	67.104
Άλευρα Σίκαλης	0	0	4	1	6	6	53
Άλευρα Καλαμποκιού	28	1	6	6	1.062	9	17
Άλευρα Κριθαριού	0	0	0	20	1	3	4
Άλευρα Σόγιας και Ρυζιού	2.907	3.129	1.638	2.877	585	326	526
Σύνολο	59.160	58.556	21.198	88.914	106.265	86.041	67.704

ΠΗΓΗ: EUROSTAT, Επεξεργασία Στοιχείων IOBE

Όσον αφορά τις επιμέρους κατηγορίες αλεύρων, ο κύριος όγκος εξαγωγών επικεντρώνεται στα άλευρα σιταριού ή σιμιγδαλιού. Η εξαγωγική δραστηριότητα της Ελλάδας σε άλευρα από σίκαλη και κριθάρι είναι πολύ περιορισμένη. Δεύτερη σε σημασία, από πλευράς όγκου εξαγωγών, βρίσκεται η κατηγορία των αλεύρων από σόγια, καθώς και τα άλευρα από ρύζι. Μικρότερης σημασίας είναι οι εξαγωγές αλεύρων από καλαμπόκι.

Εξετάζοντας τις αξίες εξαγωγών, προκύπτει ότι τα άλευρα σόγιας και ρυζιού καθώς και αυτά του καλαμποκιού παρουσιάζουν πτώση κατά την περίοδο 1993 – 1999. Συγκεκριμένα, η αξία εξαγωγών σε άλευρα σόγιας και ρυζιού μειώθηκε με μέσο ετήσιο ρυθμό 37,8%, ενώ τα άλευρα από καλαμπόκι παρουσίασαν μέση ετήσια μεταβολή 1%. Αντίθετα, οι εξαγωγές αλεύρων σιταριού ή σιμιγδαλιού αυξήθηκαν κατά μέσο όρο σε αξία ετησίως κατά 6,7%. Η συνολική αξία των Ελληνικών εξαγωγών σε άλευρα αυξήθηκε από τα 3,4 δις δραχμές το 1993 σε 4,4 δις δραχμές το 1999, παρουσιάζοντας μέση ετήσια αύξηση της τάξης του 5,4%.

**Πίνακας 2.2: Αξία Εξαγωγών Αλεύρων Ανάλογα με την Πρώτη Ύλη
(σε εκατ. δρχ.)**

	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999
Άλευρα Σιταριού ή Σιμιγδαλιού	3.126	2.894	1.134	6.473	7.530	5.552	4.329
Άλευρα Σίκαλης	0	0	3	0	1	1	11
Άλευρα Καλαμποκιού	4	0	1	2	40	3	4

Άλευρα Κριθαριού	0	0	0	2	0	0	1
Άλευρα Σόγιας και Ρυζιού	234	222	127	210	54	17	22
Σύνολο	3.364	3.116	1.445	6.686	7.625	5.574	4.366

ΠΗΓΗ: EUROSTAT, Επεξεργασία Στοιχείων IOBE

Οι συνολικές εισαγωγές αλεύρων στην Ελλάδα παρουσιάζουν σημαντική αύξηση κατά την περίοδο 1993 – 1999. Οι συνολικές εισαγόμενες ποσότητες αλεύρων αυξήθηκαν απότομα από τους 3.775 τόνους το 1995 στους 29.034 τόνους το 1996. Στη συνέχεια μειώνονται σημαντικά το 1997, την επόμενη χρονιά ανακάμπτουν και σημειώνουν ξανά πτώση στο επίπεδο των 6.734 τόνων το 1999. Κατά την εξεταζόμενη χρονική περίοδο 1993 – 1999, οι συνολικές εισαγωγές υπερδιπλασιάστηκαν σημειώνοντας αύξηση σε ποσοστό 152,9%.

Όπως στην περίπτωση των εξαγωγών, έτσι κι εδώ ο κύριος όγκος των εισαγωγών την περίοδο 1993 - 1999 επικεντρώνεται στα άλευρα σιταριού ή σιμιγδαλιού. Δεύτερη σε σημασία, από πλευράς όγκου εισαγωγών έρχονται τα άλευρα σόγιας και ρυζιού. Ακολουθούν οι εισαγωγές αλεύρων καλαμποκιού και σίκαλης, ενώ οι ποσότητες αλεύρων κριθαριού που εισάγονται στην Ελλάδα είναι αμελητέες.

**Πίνακας 2.3: Όγκος Εισαγωγών Αλεύρων Ανάλογα με την Πρώτη Ύλη
(σε τόνους)**

	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999
Άλευρα Σιταριού ή Σιμιγδαλιού	1.917	4.102	3.069	28.111	3.909	11.462	4.584
Άλευρα Σίκαλης	35	71	132	129	127	363	211
Άλευρα Καλαμποκιού	321	291	281	402	307	320	211
Άλευρα Κριθαριού	0	0	0	0	0	19	2
Άλευρα Σόγιας και Ρυζιού	390	340	293	392	592	8.243	1.726
Σύνολο	2.663	4.804	3.775	29.034	4.935	20.407	6.734

ΠΗΓΗ: EUROSTAT, Επεξεργασία Στοιχείων IOBE

Αναφορικά με τις αξίες εισαγωγών, οι οποίες παρουσιάζονται στον πίνακα 2.4, προκύπτει ότι τα άλευρα καλαμποκιού είναι η μόνη κατηγορία που παρουσιάζει πτώση κατά την περίοδο 1993 – 1999. Συγκεκριμένα, η αξία εισαγωγών των αλεύρων σιταριού και σιμιγδαλιού αυξήθηκε με μέσο ετήσιο ρυθμό 14,7% από το 1993 έως το 1999, ενώ την ίδια χρονική περίοδο τα άλευρα από σίκαλη παρουσίασαν μέση ετήσια μεταβολή 40,1%. Οι εισαγωγές αλεύρων σόγιας και ρυζιού αυξήθηκαν κατά μέσο όρο σε αξία ετησίως κατά 18,2%. Η συνολική αξία των ελληνικών εισαγωγών σε άλευρα αυξήθηκε από τα 376 εκατομμύρια δραχμές το 1993 σε 862 εκατομμύρια δραχμές το 1999, σημειώνοντας μέση ετήσια αύξηση της τάξης του 14,8%.

**Πίνακας 2.4: Αξία Εισαγωγών Αλεύρων Ανάλογα με την Πρώτη Ύλη
(σε εκατ. δρχ.)**

	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999
Άλευρα Σιταριού ή Σιμιγδαλιού	268	425	400	1.832	521	1.060	609
Άλευρα Σίκαλης	3	7	19	16	17	41	26
Άλευρα Καλαμποκιού	31	25	26	44	34	46	26
Άλευρα Κριθαριού	0	0	0	0	0	3	0
Άλευρα Σόγιας και Ρυζιού	74	67	60	75	79	548	201
Σύνολο	376	525	504	1.967	652	1.698	862

ΠΗΓΗ: EUROSTAT, Επεξεργασία Στοιχείων IOBE

Το εμπορικό ισοζύγιο στον κλάδο της αλευροβιομηχανίας για τα έτη 1993 – 1999 παρουσιάζεται στον πίνακα 2.5. Καθόλη τη διάρκεια της εξεταζόμενης περιόδου το εμπορικό ισοζύγιο του κλάδου σε ποσότητες εμφανίζεται πλεονασματικό. Παρόλα αυτά, από το 1993 το πλεόνασμα σε όγκο μειώνεται φτάνοντας στο χαμηλότερο επίπεδό του το 1995, όπου οι συνολικές εξαγωγές σε

άλευρα ξεπέρασαν τις συνολικές εισαγωγές κατά 17,4 χιλ. τόνους. Έκτοτε, το πλεόνασμα του εμπορικού ισοζυγίου σε άλευρα ανακάμπτει φτάνοντας στο ζενίθ το έτος 1997, όπου ήταν ίσο με 101,3 χιλ. τόνους. Στη συνέχεια εμφανίζει ξανά καθοδική τάση και διαμορφώνεται το 1999 σε ελαφρώς υψηλότερα επίπεδα (πλεόνασμα ίσο με 61 περίπου χιλιάδες τόνους) από αυτά του έτους 1993. Συνολικά, από το 1993 έως και το 1999, το πλεόνασμα σε όγκο στο εμπορικό ισοζύγιο αλεύρων στην Ελλάδα αυξήθηκε κατά 7,9%.

Πίνακας 2.5: Εμπορικό Ισοζύγιο Αλεύρων
(ποσότητες σε τόνους)

	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999
Άλευρα Σιταριού ή Σιμιγδαλιού	54.308	51.324	16.481	57.899	100.702	74.235	62.520
Άλευρα Σίκαλης	-35	-71	-128	-128	-121	-357	-158
Άλευρα Καλαμποκιού	-293	-290	-275	-396	755	-311	-194
Άλευρα Κριθαριού	0	0	0	20	1	-16	2
Άλευρα Σόγιας και Ρυζιού	2.517	2.789	1.345	2.485	-7	-7.917	-1.200
Σύνολο	56.497	53.752	17.423	59.880	101.330	65.634	60.970

ΠΗΓΗ: EUROSTAT, Επεξεργασία Στοιχείων IOBE

Η απότομη πτώση των εξαγωγών και των εισαγωγών το 1995 (στο 1/3 περίπου του όγκου) είναι ενδεικτική της κρίσης που εκδηλώθηκε στο κλάδο. Συνοδεύτηκε από πτώση 5% του δείκτη της βιομηχανικής παραγωγής στην αλευροποιία και την άλεση δημητριακών στο τέλος του 1995, το κλείσιμο πολλών επιχειρήσεων του κλάδου και μείωση της απασχόλησης κατά 14.3% την περίοδο 1993-1996

Ο έντονος ανταγωνισμός μεταξύ των ελληνικών αλευρόμυλων μετά την απελευθέρωση των τιμών των αλεύρων στην εγχώρια αγορά το 1991, τα προβλήματα στην αγροτική παραγωγή, οι χαμηλές τιμές των εισαγόμενων αλεύρων, καθώς και η πτώση της ζήτησης για προϊόντα ορισμένων κλάδων – πελατών της βιομηχανίας αλεύρων (όπως η αρτοποιία), είναι μερικοί από τους λόγους που οδήγησαν την ελληνική αλευροβιομηχανία σε συρρίκνωση κατά την περίοδο 1993 – 1996.

3. ΔΙΑΦΗΜΙΣΤΙΚΗ ΔΑΠΑΝΗ **ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΤΟΥ ΚΛΑΔΟΥ**

Η συγκεντρωτική διαφημιστική δαπάνη για αλεύρι και σιμιγδάλι την περίοδο 1990 – 2000 παρατίθεται στον πίνακα 3.1 που ακολουθεί.

Από τα δεδομένα του πίνακα παρατηρείται ότι, η συνολική διαφημιστική δαπάνη παρουσίασε διαχρονική αύξηση κατά την περίοδο 1990 – 1994 (από 528,12 χιλ. Ευρώ το 1990 ανήλθε σε 1.648,66 χιλ. Ευρώ το 1994). Το 1994 αποτελεί το έτος κατά το οποίο δαπανήθηκαν τα μεγαλύτερα ποσά της εξεταζόμενης περιόδου για τη διαφήμιση αλεύρου και σιμιγδαλιού. Την επόμενη διετία (1995 – 1996), τα διαφημιστικά κονδύλια σημείωσαν μείωση και διαμορφώθηκαν το 1996 σε 807,59 χιλ. Ευρώ, ενώ το επόμενο έτος παρουσίασαν αύξηση της τάξεως του 31,3% έναντι του 1996. την τριετία 1998 – 2000 η διαφημιστική δαπάνη ακολούθησε πτωτική πορεία. Το 2000 εμφανίστηκε μειωμένη κατά 17,9% έναντι του 1999 και διαμορφώθηκε σε 512,59 χιλ. Ευρώ από 624,03 χιλ. Ευρώ το προηγούμενο έτος (1999). Σημειώνεται ότι, την τελευταία διετία δε διατέθηκαν κονδύλια για την προβολή σιμιγδαλιού.

Σημειώνεται ότι, η πλειοψηφία των κονδυλίων που δαπανήθηκαν, καθ' όλη τη διάρκεια της εξεταζόμενης περιόδου, αφορούσαν τη διαφήμιση των αλεύρων. Ειδικότερα, η συμμετοχή των αλεύρων στη συνολική διαφημιστική δαπάνη κυμάνθηκε μεταξύ 93% και 99,6% κατά την περίοδο 1990 – 1998.

Λόγω της ολιγοπωλιακής οργάνωσης της αγοράς συσκευασμένου καταναλωτικού αλευριού και της σταθερότητας που παρουσιάζει το μέγεθος της εγχώριας αγοράς η διαφημιστική οδός αποτελεί τον κυριότερο τρόπο αύξησης μεριδίων αγοράς. Η διαφημιστική δραστηριότητα διεξάγεται λίγο πριν από τις εποχές έντονης κατανάλωσης αλεύρων (Χριστούγεννα, Πάσχα). Οι δαπάνες για διαφήμιση είναι ο κύριος λόγος της αύξησης της εμπιστοσύνης του καταναλωτικού κοινού προς τα προϊόντα αυτών των επιχειρήσεων, με αποτέλεσμα να αυξήσει τη διαπραγματευτική τους δύναμη έναντι των λιανεμπόρων. Οι λιανοπωλητές αποφεύγουν να μην έχουν απόθεμα των προϊόντων τους για να μην χάσουν την πελατεία τους. Το κυριότερο μέσο διαφήμισης είναι η τηλεόραση. Παρόλα αυτά επειδή η διαφημιστική δαπάνη αφορά κυρίως το συσκευασμένο αλεύρι που καταλαμβάνει το 4% της συνολικής αγοράς το ποσοστό της επί των πωλήσεων εμφανίζεται πολύ μικρό.

Πίνακας 3.1: ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΤΙΚΗ ΔΙΑΦΗΜΙΣΤΙΚΗ ΔΑΠΑΝΗ ΤΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΤΟΥ ΚΛΑΔΟΥ (1990 – 2000)

(σε χιλ. Ευρώ)

ΕΤΟΣ	ΑΛΕΥΡΙ	ΣΙΜΙΓΛΑΛΙ	ΣΥΝΟΛΟ	%ΕΠΙ ΤΩΝ ΠΩΛΗΣΕΩΝ
1990	518,98	9,15	528,12	0,4%
1991	797,81	11,00	808,81	0,5%
1992	1093,00	10,88	1103,88	0,6%
1993	1280,66	12,15	1292,80	0,6%
1994	1630,32	18,33	1648,66	0,7%
1995	1374,42	5,48	1379,89	-
1996	754,70	52,88	807,59	0,1%
1997	985,36	74,71	1060,07	0,2%
1998	1024,99	7,16	1032,15	0,2%
1999	624,03	0	624,03	0,1%
2000	512,59	0	512,59	0,1%

Στον επόμενο πίνακα που ακολουθεί εμφανίζεται η διάρθρωση της διαφημιστικής δαπάνης ανά μέσο ενημέρωσης για την περίοδο 1999 – 2000.

Πίνακας 3.2: ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΤΙΚΗ ΔΑΠΑΝΗ ΑΝΑ ΔΙΑΦΗΜΙΣΤΙΚΟ ΜΕΣΟ (1999 – 2000)

(ΣΕ ΧΙΛ. ΕΥΡΩ.)

	1999	2000
Τηλεόραση	520,73	290,80
Περιοδικά	49,59	171,36
Εφημερίδες	0,00	0,00
Ραδιόφωνο	53,71	50,43
ΣΥΝΟΛΟ	624,03	512,59

Το κυριότερο μέσο προβολής των επιχειρήσεων του κλάδου είναι η τηλεόραση, η οποία απορρόφησε 290,80 χιλ. Ευρώ το 2000 έναντι 520,73 χιλ. Ευρώ το 1999, καλύπτοντας το 56,7% και 83,4% του συνόλου της διαφημιστικής δαπάνης αντίστοιχα.

Σημαντική αύξηση παρουσίασαν τα κονδύλια που διέθεσαν οι εταιρίες για την προβολή τους μέσω των περιοδικών την περίοδο 2000/1999. Αντίθετα, η διαφημιστική δαπάνη μέσω του ραδιοφώνου εμφανίστηκε μειωμένη κατά 6,1% το ίδιο διάστημα.

Τα περιοδικά κάλυψαν το 33,4% της συνολικής δαπάνης το 2000 έναντι 7,9% το 1999, ενώ τα αντίστοιχα ποσοστά για το ραδιόφωνο διαμορφώθηκαν σε 9,8% το 2000 έναντι 8,6% το 1999. Επισημαίνεται ότι, καμία επιχείρηση δε χρησιμοποίησε ως μέσο προβολής της τις εφημερίδες.

Πίνακας 3.3 :ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΤΙΚΗ ΔΙΑΦΗΜΙΣΤΙΚΗ ΔΑΠΑΝΗ
ΤΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΤΟΥ ΚΛΑΔΟΥ
(1990 – 2000)

(ΣΕ ΕΚΑΤ. ECU.)

	ΣΥΝΟΛΙΚΕΣ ΠΩΛΗΣΕΙΣ	ΑΞΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ	ΚΟΣΤΟΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ
Ευρωπαϊκή Ένωση (15)	19.487,40	18.264,40	1.940,89	55.362
Γαλλία	3.902,03	3.575,90	429,19	10.892
Ηνωμένο Βασίλειο	3.504,34	3.321,76	335,50	12.252
Γερμανία	3.150,28	2.930,78	395,99	10.199
Ιταλία	2.545,45	2.369,99	175,70	5.904
Ισπανία	2.329,26	2.199,44	156,15	8.096
Ολλανδία	1.525,27	1.412,36	166,36	-
Βέλγιο	1.278,43	1.280,16	127,46	2.532
Ελλάδα	390,30	370,12	32,54	1.826
Σουηδία	301,73	279,99	29,64	909
Αυστρία	281,06	248,48	56,71	1.357
Φιλανδία	279,22	275,46	35,65	1.062

Πηγή PANORAMA (EUROSTAT)

4. ΟΙ ΠΕΝΤΕ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΚΛΑΔΟΥ

α. ΜΥΛΟΙ ΑΓ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ – ΓΡΑΦΗ Α.Ε.

Ιδρύθηκε το 1991, με έδρα το Βόλο. Στις 04.10.2000 απορρόφησε το βιομηχανικό κλάδο της εταιρίας ΜΥΛΟΙ ΑΓΙΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ Α.Ε. (ίδρυση 1927), η οποία μετατράπηκε σε συμμετοχική εταιρία, ενώ στις 06.10.2000 η επωνυμία της τροποποιήθηκε από ΓΡΑΦΗ Α.Ε. στη σημερινή. Πρόκειται για θυγατρική εταιρία της εισηγμένης στο ΧΑΑ αλευροβιομηχανίας ΚΥΛΙΝΔΡΟΜΥΛΟΣ ΛΟΥΛΗ Α.Ε.

Ασχολείται με την παραγωγή αλεύρων, σιμιγδαλιού, καθώς και υποπροϊόντων αλευροποιίας. Απασχολεί 201 άτομα προσωπικό.

Η παραγωγική της δραστηριότητα λαμβάνει χώρα στο εργοστάσιο που διατηρεί στο Κερατσίνι Αττικής, η παραγωγική δυναμικότητα του οποίου ανέρχεται σε 800 τόνους ημερησίως. Το εμπορικό σήμα των προϊόντων της είναι το ΜΥΛΟΙ ΑΓΙΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ. Υπάρχουν επίσης και διακριτικά σήματα στα συσκευασμένα προϊόντα, όπως: ΑΛΕΥΡΙ 100, ΦΑΡΙΝ ΑΠ Νο 1 ΣΚΛΗΡΟ & ΦΑΡΙΝ ΑΠ Νο 2 ΜΑΛΑΚΟ, ΣΙΜΙΓΔΑΛΙ 3 & 4. επιπλέον, ασχολείται με την παραγωγή προϊόντων για λογαριασμό αλυσίδων σούπερ – μάρκετς, με τα δικά τους εμπορικά σήματα (own – label).

Πραγματοποιεί επίσης εξαγωγές (χύμα αλεύρι – σιμιγδάλι) με κυριότερες χώρες προορισμού την Αλβανία, τη Ρουμανία, τη Μάλτα, την Ιρλανδία, την Κύπρο και την Αίγυπτο. Οι εξαγωγές συμμετέχουν με ποσοστό της τάξεως του 10% επί του συνολικού κύκλου εργασιών της.

Την περίοδο 1999-2000 πραγματοποίησε επενδύσεις συνολικού ύψους 2.104,12 Ευρώ, οι οποίες αφορούσαν:

ΕΙΔΟΣ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ	ΥΨΟΣ (ΣΕ ΕΥΡΩ)
Οικόπεδα	281.922,16
Κτίρια	1.095.682,53
Μηχανήματα	326.655,80
Μεταφορικά Μέσα	198.608,07
Έπιπλα	159.264,91
Ακίνητα υπό εκτέλεση	557.254,21
Ασώματες ακινητοποιήσεις & έξοδα πολυετούς απόσβεσης	599.241,42
ΣΥΝΟΛΟ	2.104.120,69

β. ΛΟΥΛΗ ΚΥΛΙΝΔΡΟΜΥΛΟΣ Α.Ε.

Ιδρύθηκε το 1927, με έδρα το Βόλο Μαγνησίας. Προήλθε από τη μετατροπή της ομόρρυθμης εταιρίας Λουλη Αφοι Ο.Ε., η οποία προϋπήρχε από το 1914. Οι μετοχές της διαπραγματεύονται στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών από το 1951.

Ασχολείται με την παραγωγή αλεύρων, σιμιγδαλιού και υποπροϊόντων αλευροποιίας. Η παραγωγή αλεύρων συμμετέχει με ποσοστό της τάξεως του 78% στις συνολικές πωλήσεις της εταιρίας το 2000, ενώ το αντίστοιχο ποσοστό συμμετοχής του σιμιγδαλιού ανέρχεται σε 9%. Απασχολεί 200 άτομα προσωπικό, ενώ η παραγωγική της δραστηριότητα λαμβάνει χώρα στα εργοστάσια που διατηρεί στο Βόλο και στην Καβάλα.

Η παραγωγική δυναμικότητα του εργοστασίου της στον Βόλο ανέρχεται σε 610 τόνους περίπου (μαλακού και σκληρού σίτου) ημερησίως. Η τιτλούχος απέκτησε πιστοποιητικό διασφάλισης ποιότητας ISO 9001 το 1996. Τα προϊόντα της τιτλούχου χωρίζονται σε έξι κατηγορίες: άλευρα αρτοποιίας, χωριάτικα άλευρα, πολυτελείας, ολικής αλέσεως, σιμιγδάλι ψιλό, χονδρό και πάνσπορο, εκτιμάται δε ότι παράγει περί τα 80 διαφορετικά είδη αλεύρων.

Διαθέτει οργανωμένο δίκτυο πωλήσεων, το οποίο περιλαμβάνει τρία υποκαταστήματα σε Αθήνα, Θεσσαλονίκη και Καβάλα, καθώς και το κεντρικό κατάστημα που εξυπηρετεί τις υπόλοιπες περιοχές. Οι επιλιμένινες εγκαταστάσεις της προσδίδουν συγκριτικά πλεονεκτήματα όσον αφορά στη μείωση του κόστους μεταφοράς των πρώτων υλών και των προϊόντων της. Διαθέτει εννέα σιλοφόρα για μεταφορά χύδην αλεύρων – σιμιγδαλιών, δύο ανυψωτικά μηχανήματα (κλάρκ), δύο μικρά φορτηγά για τη μεταφορά βοηθητικών υλών και ανταλλακτικών, επιβατικά αυτοκίνητα (πωλητές) και λεωφορεία για τη μεταφορά του προσωπικού.

Πραγματοποιεί εξαγωγές με κατεύθυνση την Αλβανία και την Ρουμανία, οι οποίες συμβάλλουν με ποσοστό της τάξεως του 16% στο συνολικό κύκλο εργασιών της. Την περίοδο 1999- 2000 πραγματοποίησε επενδύσεις συνολικού ύψους 37,617 εκ. ευρώ ενώ για το έτος 2001 είχε προγραμματίσει επενδύσεις ύψους 13,206 εκ. Ευρώ. Οι θυγατρικές εταιρίες της ΛΟΥΛΗ ΚΥΛΙΝΔΡΟΜΥΛΟΣ Α.Ε. στα Βαλκάνια είναι οι εξής:

- ALBANIAN FLOUR MILLS LOULIS S.A., η οποία ιδρύθηκε στις 16.5.1995 με έδρα τα Τίρανα Αλβανίας και αντικείμενο εργασιών την παραγωγή, εμπορία και επεξεργασία αλεύρων (αρτοσκευάσματα).

- **MOARA LOULIS FLOUR MILLS S.A.**, η οποία ιδρύθηκε το 1997 με έδρα το Βουκουρέστι Ρουμανίας και αντικείμενο εργασιών την παραγωγή, εμπορία και επεξεργασία αλεύρων (αρτοποιήματα - ζυμαρικά).

Σημειώνεται ότι, το 1999 απέκτησε το πλειοψηφικό πακέτο μετοχών των Μύλων Αγ. Γεωργίου. Σύμφωνα με στοιχεία της ICAP DATA BANK, για το έτος 1998, κατατάσσεται στην 140^η θέση βάσει συνόλου ενεργητικού μεταξύ των διακοσίων μεγαλύτερων βιομηχανιών. Επιπλέον, καταλαμβάνει την 110^η θέση μεταξύ των διακοσίων βιομηχανιών με τις μεγαλύτερες πωλήσεις και την 163^η θέση μεταξύ των διακοσίων βιομηχανιών με τα μεγαλύτερα καθαρά κέρδη το ίδιο έτος.

γ. ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΗΜΗΤΡΙΑΚΩΝ Β. ΕΛΛΑΔΟΣ ΑΒΕΕ

Ιδρύθηκε στις 31.12.1987 με έδρα το Μαρούσι, κατόπιν εισφοράς του βιομηχανικού κλάδου (παραγωγή αλεύρων) της μητρικής εταιρίας ΑΛΛΑΤΙΝΗ Α.Ε., η οποία ιδρύθηκε το 1926 και προϋπήρχε από το 1837. στις 19.08.1993 μετέφερε την έδρα της στη Λεωφ. Κηφισίας 64 στο Μαρούσι και στα τέλη του 1994 στη Θεσσαλονίκη (Λασκαράτου 2).

Ασχολείται με την παραγωγή αλεύρων, σιμιγδαλιού, υποπροϊόντων αλευροποιίας και ζάχαρης. Σημειώνεται ότι, οι πωλήσεις αλεύρων και σιμιγδαλιού σίτου συμμετέχουν με ποσοστό 97,5% περίπου στο συνολικό κύκλο εργασιών της το 2000, ο οποίος διαμορφώθηκε σε 20,604 εκ. ευρώ, σύμφωνα με δηλώσεις των υπευθύνων.

Απασχολεί 91 άτομα προσωπικό. Η παραγωγική της δραστηριότητα λαμβάνει χώρα στο ιδιόκτητο εργοστάσιο που διαθέτει στη ΒΙΠΕ Σίνδου, του οποίου η αλεστική δυναμικότητα ανέρχεται σε 300 τόνους μαλακού σίτου και σε 120 τόνους σκληρού σίτου ημερησίως.

Προμηθεύεται πρώτες ύλες από το εξωτερικό και συγκεκριμένα από τη Γαλλία, τη Γερμανία, τον Καναδά, καθώς και από την εγχώρια αγορά. Πραγματοποιεί εξαγωγές αλεύρων και σιμιγδαλιών σίτου, οι οποίες αντιπροσωπεύουν το 3% περίπου του συνολικού κύκλου εργασιών της το 2000. Χώρες προορισμού των προϊόντων της είναι η Αλβανία, η Βουλγαρία, η Κύπρος, η Γερμανία, η ΠΓΔΜ, η Σουηδία και η Υεμένη.

Συνεργάζεται από το 1989 με τη γερμανική εταιρία Kampffmeyer του ομίλου V.K.MUHLEN στην παραγωγή και εμπορία μιγμάτων αρτοποιίας και ζαχαροπλαστικής. Επίσης, συνεργάζεται από το Σεπτέμβριο του 1998 με την

AMYLUM GROUP, αναλαμβάνοντας την εμπορία και διανομή των προϊόντων της (άμυλα, σιρόπια) στην ελληνική αγορά.

Σύμφωνα με στοιχεία της ICAP DATA BANK, για το έτος 1998, η τιτλούχος κατατάσσεται στην 128^η θέση βάσει συνόλου ενεργητικού μεταξύ των διακοσίων μεγαλύτερων βιομηχανιών. Επιπλέον, καταλαμβάνει την 169^η θέση μεταξύ των διακοσίων βιομηχανιών με τις μεγαλύτερες πωλήσεις το ίδιο έτος.

δ. ΚΥΛΙΝΔΡΟΜΥΛΟΙ ΚΡΗΤΗΣ Α.Ε.

Ιδρύθηκε το 1951, με έδρα τα Χανιά. Ασχολείται με την παραγωγή αλεύρων, υποπροϊόντων, ζωοτροφών και πρώτων υλών. Οι πωλήσεις αλεύρων σίτου συμμετέχουν με ποσοστό της τάξεως του 58% περίπου στο συνολικό κύκλο εργασιών της. Το 65% των πωλήσεων της διανέμεται στην Κρήτη. Το μεγαλύτερο μέρος των προϊόντων της διατίθεται σε μη τυποποιημένη μορφή.

Αναφέρεται ότι, το 75% των αλεύρων της προορίζεται για χρήση στη βιοτεχνική αρτοποιία, ενώ το υπόλοιπο 25% για ειδικές χρήσεις. Απασχολεί 190 άτομα προσωπικό και η παραγωγική δυναμικότητα των μηχανημάτων της ανέρχεται σε 400 τόνους σίτου ημερησίως.

Η παραγωγική της δραστηριότητα λαμβάνει χώρα στο ιδιόκτητο εργοστάσιο που διατηρεί στην περιοχή Σούδα, ΚΥΛΙΝΔΡΟΜΥΛΟΙ ΚΡΗΤΗΣ ΑΕ. Οι συγκεκριμένες εγκαταστάσεις είναι επιλιμένες, παρέχοντας έτσι στην εταιρία την δυνατότητα μείωσης του κόστους μεταφοράς των πρώτων υλών και των προϊόντων της.

Η παραγωγική διαδικασία της τιτλούχου είναι πιστοποιημένη κατά ISO 9001. Επισημαίνεται ότι, την περίοδο 1999 – 2001 πραγματοποίησε επενδύσεις ύψους 4,402 εκ ευρώ οι οποίες αφορούσαν την αντικατάσταση των γραμμών παραγωγής.

Σύμφωνα με στοιχεία της ICAP DATA BANK, για το έτος 1998, κατατάσσεται στην 175^η θέση βάσει συνόλου ενεργητικού μεταξύ των διακοσίων μεγαλύτερων βιομηχανιών. Επιπλέον, καταλαμβάνει την 161^η θέση μεταξύ των διακοσίων βιομηχανιών με τις μεγαλύτερες πωλήσεις και την 128^η θέση μεταξύ των διακοσίων βιομηχανιών με τα μεγαλύτερα καθαρά κέρδη το ίδιο έτος.

ε. ΜΥΛΟΙ ΘΡΑΚΗΣ Ι. ΟΥΖΟΥΝΟΠΟΥΛΟΣ Α.Ε.

Ιδρύθηκε το 1977 με έδρα την Αλεξανδρούπολη Έβρου. Ασχολείται με την παραγωγή και το χονδρικό εμπόριο αλεύρων και υποπροϊόντων αλευροποιίας. Αναφέρεται ότι, το αλεύρι συμμετέχει με ποσοστό της τάξεως του 72% στο συνολικό κύκλο εργασιών της.

Απασχολεί 115 άτομα προσωπικό και διαθέτει ιδιόκτητο εργοστάσιο στο 2 χλμ. της Εθνικής οδού Αλεξανδρούπολης – Συνόρων στην Αλεξανδρούπολη Έβρου.

Η παραγωγική δυναμικότητα του εργοστασίου της ανέρχεται σε 340 τόνους άλεσης μαλακού σίτου ημερησίως. Πραγματοποιεί εξαγωγές σε Βαλκανικές χώρες, οι οποίες αφορούν το 3,5% περίπου επί του συνόλου της παραγωγής.

Την περίοδο 1996 – 1998 πραγματοποίησε επένδυση συνολικού ύψους 4,402 εκ. ευρώ η οποία αποσκοπούσε στον εκσυγχρονισμό των παραγωγικών εγκαταστάσεων και συγκεκριμένα αφορούσε την αγορά και εγκατάσταση καινούργιου μηχανολογικού εξοπλισμού, συστημάτων αυτοματοποίησης και ελέγχου της παραγωγικής διαδικασίας. Μέρος της εν λόγω επένδυσης χρηματοδοτήθηκε από τον Α.Ν. 1892/90.

5. ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ

Η χρηματοοικονομική ανάλυση του κλάδου γίνεται με βάση τα στοιχεία ισολογισμού και αποτελεσμάτων χρήσης των πέντε (5) μεγαλύτερων επιχειρήσεων αλευροβιομηχανίας για τις οποίες υπάρχουν στοιχεία για το χρονικό διάστημα 1996 - 2001. Στο δείγμα αυτό περιλαμβάνονται οι μεγαλύτερες εταιρείες με βάση τον κύκλο εργασιών του έτους 1998. Η ανάλυση αυτή περιλαμβάνει την παρουσίαση των βασικών χρηματοοικονομικών μεγεθών των επιχειρήσεων του δείγματος, την εξέταση της διαχρονικής εξέλιξης των αριθμοδεικτών ρευστότητας, αποδοτικότητας δραστηριότητας και κεφαλαιουχικής διάρθρωσης.

Από την ανάλυση αυτή προκύπτει ότι ο κλάδος της αλευροβιομηχανίας χαρακτηρίζεται από την ύπαρξη σχετικά υψηλής αποδοτικότητας ενεργητικού, αλλά χαμηλότερου περιθωρίου μικτού κέρδους σε σχέση με τη βιομηχανία ειδών διατροφής (στοιχεία 1998). Κατά το 1998, το συγκεκριμένο δείγμα επιχειρήσεων αλευροβιομηχανίας παρουσίασε καθαρό περιθώριο κέρδους ίσο με 3,43%, ενώ το ίδιο έτος το καθαρό περιθώριο κέρδους για το κλάδο ειδών διατροφής κυμάνθηκε στο 3,3%.

Επίσης, κατά το 1998 η αλευροβιομηχανία παρουσίασε σχετικά ευνοϊκότερη διάρθρωση κεφαλαίων έχοντας μικρότερη δανειακή πίεση (0,52) και επιβάρυνση (1,40) από τους αντίστοιχους δείκτες στη βιομηχανία ειδών διατροφής (0,58 και 1,40 αντίστοιχα).

Επιλογή δείγματος επιχειρήσεων για ανάλυση

Ο σκοπός του κεφαλαίου της χρηματοοικονομικής ανάλυσης ενός δείγματος των επιχειρήσεων αλευροβιομηχανίας, είναι να παρουσιάσει την εξέλιξη της χρηματοοικονομικής τους διάρθρωσης στη διάρκεια της εξεταζόμενης χρονικής περιόδου 1996 - 2001. Η εξαγωγή των αντίστοιχων αριθμοδεικτών γίνεται μέσα από τις οικονομικές τους καταστάσεις με την διαχρονική ανάλυση των παρατιθέμενων απόλυτων μεγεθών τους. Τα στοιχεία ανάλυσης που χρησιμοποιούνται προκύπτουν από τα δημοσιευμένα στοιχεία των οικονομικών καταστάσεων των επιχειρήσεων του χώρου, που έχουν επιλεγεί ως δείγμα. Οι επιχειρήσεις αλευροβιομηχανίας του δείγματος έχουν ως βασικό κριτήριο επιλογής δημοσιευμένους ισολογισμούς σε όλη τη διάρκεια της εξεταζόμενης χρονικής περιόδου 1996 – 2001 (δηλαδή, αν μία εταιρεία έχει ιδρυθεί μετά το 1996 δεν είναι δυνατό να περιληφθεί στο επιλεγθέν δείγμα, ανεξάρτητα του μεγέθους ή των αποτελεσμάτων της).

Στο παράρτημα της συγκεκριμένης μελέτης παρουσιάζονται αναλυτικά οι επιχειρήσεις αλευροβιομηχανίας που έχουν επιλεγεί ως δείγμα, με την παράθεση των

απολύτων μεγεθών τους και των αντίστοιχα εξαγόμενων από αυτούς σχετικών αριθμοδεικτών. Στην κυρίως ανάλυση περιλαμβάνονται τα σύνολα των δειγμάτων, τα οποία δίνουν και τη γενική τάση του χώρου της αλευροβιομηχανίας, τόσο σε απόλυτα μεγέθη, όσο και με την μορφή των βασικών χρηματοοικονομικών αριθμοδεικτών. Οι βασικοί αριθμοδείκτες της ανάλυσης που χρησιμοποιούνται για την χρονική περίοδο 1996-2001 έχουν κατανεμηθεί σε τέσσερις βασικές κατηγορίες που εξετάζουν τη ρευστότητα, τη δραστηριότητα, την αποδοτικότητα και τη διάρθρωση των κεφαλαίων, τόσο της κάθε επιλεγθείσας επιχείρησης, όσο και του συνόλου του δείγματος.

Διαχρονική ανάλυση αριθμοδεικτών του δείγματος αλευροβιομηχανιών

Μια ακριβέστερη εικόνα για τη χρηματοοικονομική κατάσταση των επιχειρήσεων που απαρτίζουν το δείγμα μπορεί να προκύψει από την ανάλυση των αριθμοδεικτών αποδοτικότητας, διάρθρωσης κεφαλαίων, ρευστότητας και δραστηριότητας.

α. Διαχρονική εξέλιξη των αριθμοδεικτών αποδοτικότητας

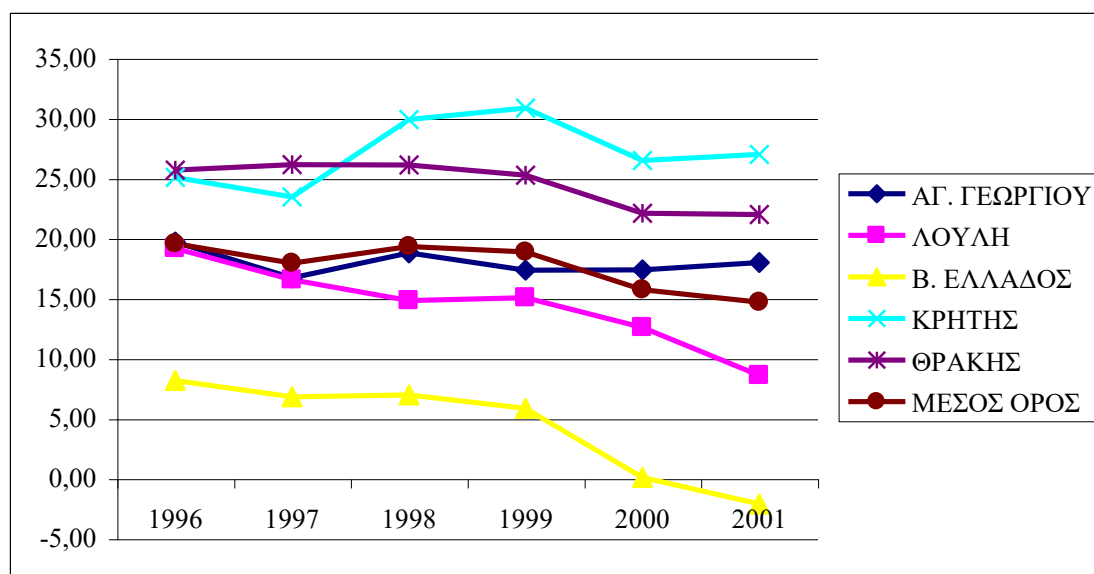
Η αποδοτικότητα μιας επιχείρησης ή ενός συνόλου επιχειρήσεων, αφορά την ικανότητα της διοίκησης κάθε επιμέρους εξεταζόμενης επιχείρησης να επιτυγχάνει κέρδη με τα υφιστάμενα περιουσιακά της στοιχεία. Για τη εξαγωγή συμπερασμάτων σε ότι αφορά την αποδοτικότητα του επιλεγθέντος δείγματος επιχειρήσεων, χρησιμοποιούνται οι εξής δείκτες:

Ο αριθμοδείκτης μικτού περιθωρίου κέρδους (μικτά κέρδη εκμεταλλεύσεως / καθαρές πωλήσεις %). Ο αριθμοδείκτης αυτός μας παρέχει μία ένδειξη της πολιτικής αγορών - πωλήσεων που εφαρμόζει η κάθε εξεταζόμενη επιχείρηση και αποτελεί ένα σημαντικό μέτρο αξιολόγησης της αποτελεσματικότητας της διοίκησής της. Σε ορισμένες περιπτώσεις, όμως, ενδέχεται να μην μπορεί ο εν λόγω δείκτης να μας παράσχει μια πλήρη εικόνα της αποδοτικότητας μιας επιχείρησης, διότι ενδέχεται το περιθώριο μικτού κέρδους της να είναι μεν μικρό, αλλά ο όγκος των πωλήσεων της πολύ μεγάλος.

Πίνακας 5.1 : ΜΙΚΤΟ ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΚΕΡΔΟΥΣ
(μικτά κέρδη εκμεταλλεύσεως / καθαρές πωλήσεις %)

	1996	1997	1998	1999	2000	2001
ΑΓ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ	19,72	16,72	18,81	17,37	17,40	18,00
ΛΟΥΛΗ	19,18	16,58	14,84	15,08	12,60	8,60
Β. ΕΛΛΑΔΟΣ	8,17	6,83	6,99	5,87	0,10	-2,10
ΚΡΗΤΗΣ	25,09	23,48	29,92	30,88	26,50	27,00
ΘΡΑΚΗΣ	25,70	26,15	26,12	25,28	22,10	22,00
ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ	19,57	17,95	19,34	18,90	15,74	14,70

Διάγραμμα 5.1

Όπως φαίνεται από τον πίνακα 5.1 ο αριθμοδείκτης μικτού περιθώριου κέρδους του δείγματος (Μέσος όρος) είναι ελαφρώς μεγαλύτερος του αντίστοιχου του κλάδου της αλευροβιομηχανίας που ήταν για το έτος 1998 18,2%. Κυμαίνεται δε σε μέτρια επίπεδα αν συγκριθεί με αυτόν της βιομηχανίας ειδών διατροφής για την οποία το περιθώριο μικτού κέρδους κατά το έτος 1998 ήταν ίσο με 22,8%. Σημαντικός παράγοντας στη διαμόρφωση του μικτού περιθώριου κέρδους είναι το κόστος πωληθέντων το οποίο τα τελευταία χρόνια παρουσιάζει ανοδικές τάσεις (αύξηση 15% το 1999) κυρίως λόγω των εισαγόμενων πρώτων υλών. (Πηγή: Η Ελλάδα σε Αριθμούς, ICAP 2000). Τις υψηλότερες τιμές του δείκτη για το 2001 παρουσιάζουν οι ΚΥΛΙΝΔΡΟΜΥΛΟΙ ΚΡΗΤΗΣ ΑΕ και η ΜΥΛΟΙ ΘΡΑΚΗΣ Ι. ΟΥΖΟΥΝΟΠΟΥΛΟΣ ΑΕ με 27% και 22% αντίστοιχα. Τις χαμηλότερες τιμές παρουσιάζουν η ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΗΜΗΤΡΙΑΚΩΝ Β. ΕΛΛΑΔΟΣ

ΑΒΕΕ και η ΛΟΥΛΗΣ ΚΥΛΙΝΔΡΟΜΥΛΟΣ Α.Ε με -2,10% και 8,60% αντίστοιχα.

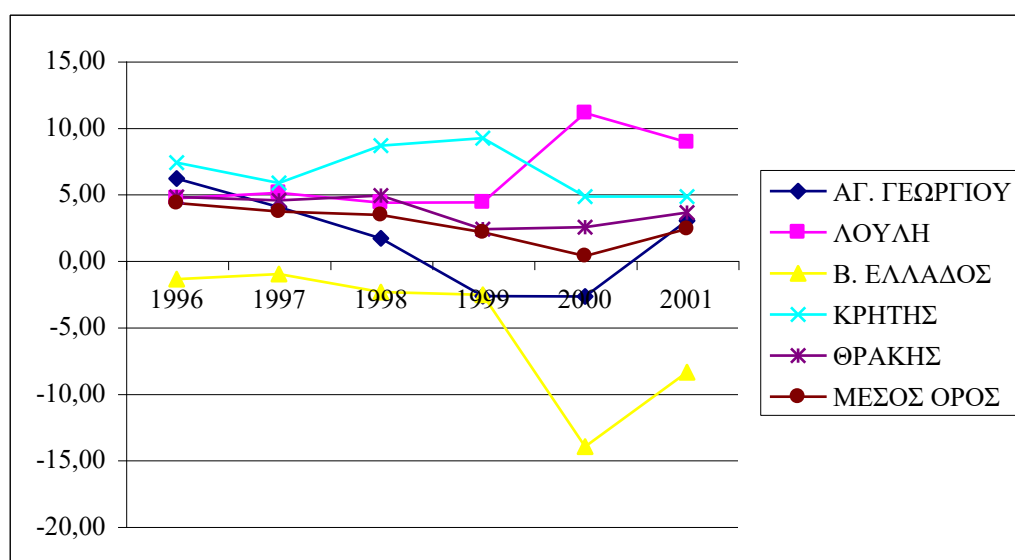
Ο αριθμοδείκτης καθαρού περιθωρίου κέρδους (καθαρά κέρδη χρήσεως / καθαρές πωλήσεις %). Ο αριθμοδείκτης αυτός μας δείχνει το καθαρό περιθώριο κέρδους της κάθε επιχείρησης, δηλαδή το ποσοστό κέρδους επί των πωλήσεων με συνυπολογισμό του λειτουργικού της κόστους. Στα εν λόγω λειτουργικά έξοδα δεν συμπεριλαμβάνονται τα έκτακτα και ανόργανα κέρδη και ζημίες, ενώ συχνά και για λόγους σύγκρισης μεταξύ επιχειρήσεων με διαφορετικό ποσοστό αποσβέσεων χρησιμοποιούνται τα καθαρά κέρδη χρήσεως προσαυξημένα με τις αποσβέσεις χρήσεως.

Συμπερασματικά πάντως, για την πληρέστερη εξέταση του περιθωρίου κέρδους κάθε επιχείρησης, αλλά και στο σύνολο του δείγματος που θα δώσει μια γενική εικόνα του κλάδου, θα πρέπει να συνεξεταστούν και οι δύο προαναφερόμενοι αριθμοδείκτες και να εξεταστεί η παράλληλη ή όχι μεταβολή τους

Πίνακας 5.2 : ΚΑΘΑΡΟ ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΚΕΡΔΟΥΣ

	1996	1997	1998	1999	2000	2001
ΑΓ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ	6,17	4,01	1,67	-2,68	-2,70	3,00
ΛΟΥΛΗ	4,68	5,10	4,34	4,38	11,10	8,90
Β. ΕΛΛΑΔΟΣ	-1,40	-1,03	-2,36	-2,57	-14,00	-8,40
ΚΡΗΤΗΣ	7,36	5,84	8,63	9,19	4,80	4,80
ΘΡΑΚΗΣ	4,79	4,52	4,88	2,36	2,50	3,60
ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ	4,32	3,69	3,43	2,14	0,34	2,38

Διάγραμμα 5.2

Το 1998 η βιομηχανία τροφίμων παρουσίασε περιθώριο καθαρού κέρδους ίσο με 3,3%, ενώ για το υπό εξέταση δείγμα η τιμή του έτους ήταν 3,43 (Πηγή: *Η Ελλάδα σε Αριθμούς*, ICAP 2000). Παρόλα αυτά το καθαρό περιθώριο κέρδους χαρακτηρίζεται ως μικρό.

Τις υψηλότερες τιμές του δείκτη για το 2001 παρουσιάζουν η ΛΟΥΛΗ ΚΥΛΙΝΔΡΟΜΥΛΟΙ Α.Ε και ΚΥΛΙΝΔΟΜΥΛΟΙ ΚΡΗΤΗΣ ΑΕ με 8,90% και 4,80% αντίστοιχα. Τις χαμηλότερες τιμές παρουσιάζουν οι ΕΤΑΙΡ ΔΗΜΗΤΡΙΑΚΩΝ ΒΟΡΕΙΟΥ ΕΛΛΑΔΟ ΑΒΕΕ και ΜΥΛΟΙ ΑΓ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΑΕ με -8,40% και 3% αντίστοιχα

Αξιοσημείωτη είναι η αντίθετη πορεία των δεικτών μικτού και καθαρού περιθωρίου κέρδους της ΛΟΥΛΗ ΚΥΛΙΝΔΡΟΜΥΛΟΙ Α.Ε ιδιαίτερα μετά το 1999. Η θεαματική αύξηση του καθαρού περιθωρίου κέρδους σε αντίθεση με το μικτό περιθώριο κέρδους πιθανώς οφείλεται σε μικρότερη αύξηση των λειτουργικών εξόδων σε σχέση με της πωλήσεις καθότι η εταιρεία επιτυγχάνει σημαντικές οικονομίες κλίμακας.

Οι μεγάλες διαφορές μεταξύ των δύο περιθωρίων κέρδους μπορεί να εντοπιστεί στα εξής:

- Εξειδικευμένος μηχανολογικός εξοπλισμός, που δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την άλεση άλλων ομοειδών προϊόντων (π.χ καλαμπόκι), πράγμα που θα μείωνε το κόστος παραγωγής.
- Η επιβάρυνση των λειτουργικών εξόδων λόγω της μεγάλης απόστασης μεταξύ του τόπου παραγωγής και του τόπου μεταποίησης των αλεύρων.
- Απαιτήσεις σε ενέργεια των διαδικασιών παραγωγής, που καθιστούν τις αλευροβιομηχανίες από τις πιο ενεργοβόρες του κλάδου των τροφίμων.
- Η εισαγωγή πρώτων υλών επιβεβαιώνει τον κανόνα που λέει: εισαγόμενο προϊόν που μεταποιείται έχει μικρό περιθώριο κέρδους.
- Υψηλές διαφημιστικές δαπάνες λόγω του ισχυρού ανταγωνισμού.

Ο αριθμοδείκτης αποδοτικότητας ιδίων κεφαλαίων (καθαρά κέρδη χρήσεως / ίδια κεφάλαια %) και

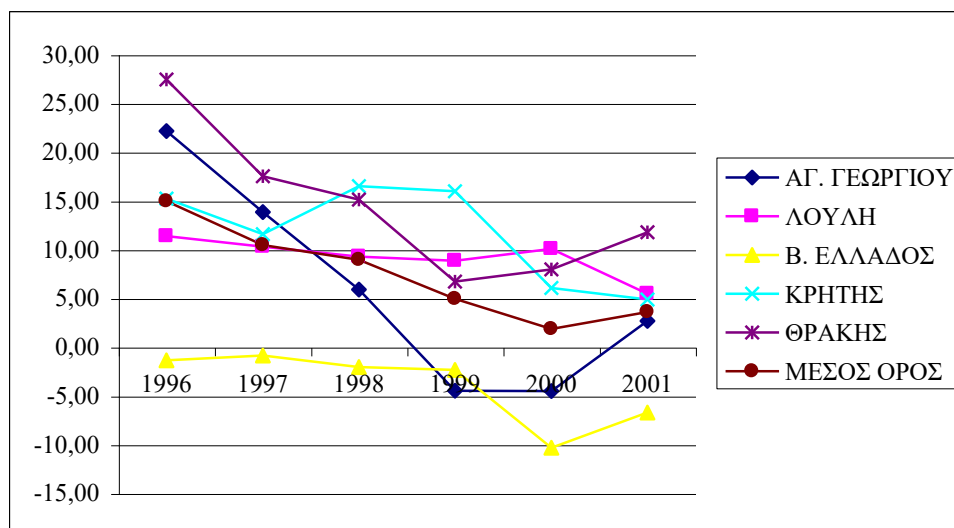
Ο αριθμοδείκτης αποδοτικότητας ενεργητικού (καθαρά κέρδη χρήσεως / σύνολο ενεργητικού %).

Οι αριθμοδείκτες αυτοί εκφράζουν την κερδοφόρο δυναμικότητα στη βάση των ιδίων κεφαλαίων και των συνολικών περιουσιακών στοιχείων της κάθε επιχείρησης. Έτσι, με τους αριθμοδείκτες αυτούς είναι δυνατόν να πραγματοποιηθούν συγκρίσεις σε ότι αφορά την αποδοτικότητα των κεφαλαίων που έχουν επενδυθεί, και την αποδοτικότητα που παρουσιάζουν συνολικά τα στοιχεία του ενεργητικού.

Πίνακας 5.3 : ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ (καθαρά κέρδη χρήσεως / ίδια κεφάλαια %)

	1996	1997	1998	1999	2000	2001
ΑΓ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ	22,18	13,87	5,91	-4,44	-4,50	2,70
ΛΟΥΛΗ	11,40	10,32	9,30	8,87	10,10	5,50
Β. ΕΛΛΑΔΟΣ	-1,35	-0,83	-2,01	-2,33	-10,30	-6,70
ΚΡΗΤΗΣ	15,25	11,61	16,52	16,01	6,10	4,90
ΘΡΑΚΗΣ	27,48	17,55	15,16	6,76	8,00	11,80
ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ	14,99	10,50	8,98	4,97	1,88	3,64

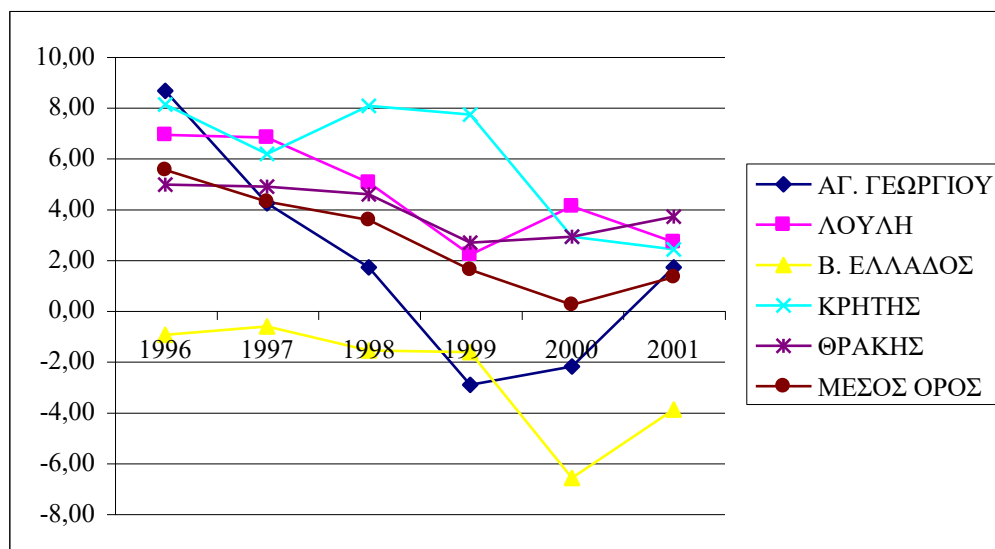
Διάγραμμα 5.3

Πίνακας 5.4 : ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ (καθαρά κέρδη χρήσεως / σύνολο ενεργητικού %)

	1996	1997	1998	1999	2000	2001
ΑΓ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ	8,65	4,22	1,69	-2,93	-2,20	1,70
ΛΟΥΛΗ	6,91	6,81	5,04	2,20	4,10	2,70
Β. ΕΛΛΑΔΟΣ	-0,96	-0,63	-1,57	-1,64	-6,60	-3,90
ΚΡΗΤΗΣ	8,11	6,16	8,06	7,71	2,90	2,40
ΘΡΑΚΗΣ	4,96	4,88	4,57	2,67	2,90	3,70
ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ	5,53	4,29	3,56	1,60	0,22	1,32

Διάγραμμα 5.4

Κατά το 1998, η αποδοτικότητα ιδίων κεφαλαίων στη βιομηχανία τροφίμων ήταν ίση με 8,9%, ενώ το ίδιο έτος η αποδοτικότητα του ενεργητικού ήταν ίση με 3,6% (Πηγή: *Η Ελλάδα σε Αριθμούς*, ICAP 2000). Οι αριθμοδείκτες αποδοτικότητας ιδίων κεφαλαίων και ενεργητικού στην αλευροβιομηχανία παρουσιάζουν συνεχή επιδείνωση. Η αποδοτικότητα ιδίων κεφαλαίων υποχώρησε μεταξύ των ετών 1996 και 1999 από το 10,8% στο 5,2%. Ομοίως και η αποδοτικότητα ενεργητικού μειώθηκε από το 5,4% το 1996 στο 2,5% το 1999

Την υψηλότερη αποδοτικότητα Ιδίων Κεφαλαίων και Ενεργητικού για το 2001 παρουσιάζει η ΜΥΛΟΙ ΘΡΑΚΗΣ Ι.ΟΥΖΟΥΝΟΠΟΥΛΟΣ ΑΕ με τιμές 11,80% και 3,70% αντίστοιχα. Όλοι οι αριθμοδείκτες αποδοτικότητας, του δείγματος, κατά το 2001 βρίσκονταν σε χαμηλότερα επίπεδα σε σχέση με το 1996. Επίσης όλοι οι δείκτες αποδοτικότητας πλὴν του Μικτού περιθώριου Κέρδους παρουσιάζουν ανάκαμψη το 2000-2001

Διαχρονική εξέλιξη των αριθμοδεικτών διάρθρωσης κεφαλαίων

Η διάρθρωση των κεφαλαίων απεικονίζει την ικανότητα της κάθε επιχείρησης να ανταποκρίνεται στις μακροχρόνιες υποχρεώσεις της και να εξακολουθεί να λειτουργεί συνεχώς, χωρίς τον κίνδυνο της υπερχρέωσης, αφού δίνει και μια εικόνα της βιωσιμότητάς της διαχρονικά. Για τη συναγωγή συμπερασμάτων σε ότι αφορά τη διάρθρωση κεφαλαίων του επιλεγθέντος δείγματος, χρησιμοποιούνται οι εξής δείκτες:

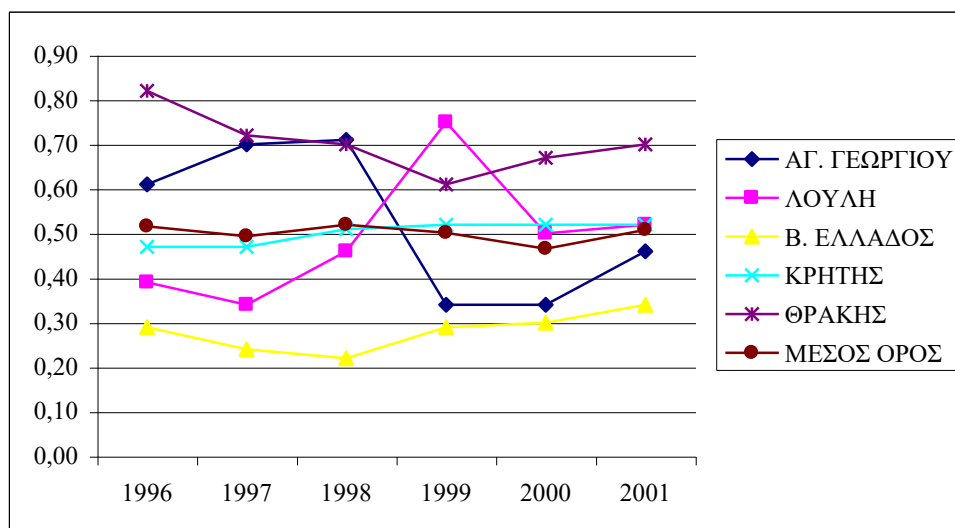
Ο αριθμοδείκτης δανειακής πίεσης (ξένα κεφάλαια / σύνολο ενεργητικού), και
Ο αριθμοδείκτης δανειακής επιβάρυνσης (ξένα κεφάλαια / ίδια κεφάλαια).

Οι παραπάνω αριθμοδείκτες μας δείχνουν τη διάρθρωση των κεφαλαίων κάθε επιχείρησης, ανάλογα με την προέλευσή τους και συσχετίζονται με την πιθανότητα αδυναμίας της επιχείρησης να εξοφλήσει τους πιστωτές της. Υψηλοί δείκτες δανειακής πίεσης και επιβάρυνσης για μια επιχείρηση είναι δείγμα προβληματικής διάρθρωσης της.

Πίνακας 5.5 : ΔΑΝΕΙΑΚΗ ΠΙΕΣΗ (ξένα κεφάλαια / σύνολο ενεργητικού)

	1996	1997	1998	1999	2000	2001
ΑΓ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ	0,61	0,70	0,71	0,34	0,34	0,46
ΛΟΥΛΗ	0,39	0,34	0,46	0,75	0,50	0,52
Β. ΕΛΛΑΔΟΣ	0,29	0,24	0,22	0,29	0,30	0,34
ΚΡΗΤΗΣ	0,47	0,47	0,51	0,52	0,52	0,52
ΘΡΑΚΗΣ	0,82	0,72	0,70	0,61	0,67	0,70
ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ	0,52	0,49	0,52	0,50	0,47	0,51

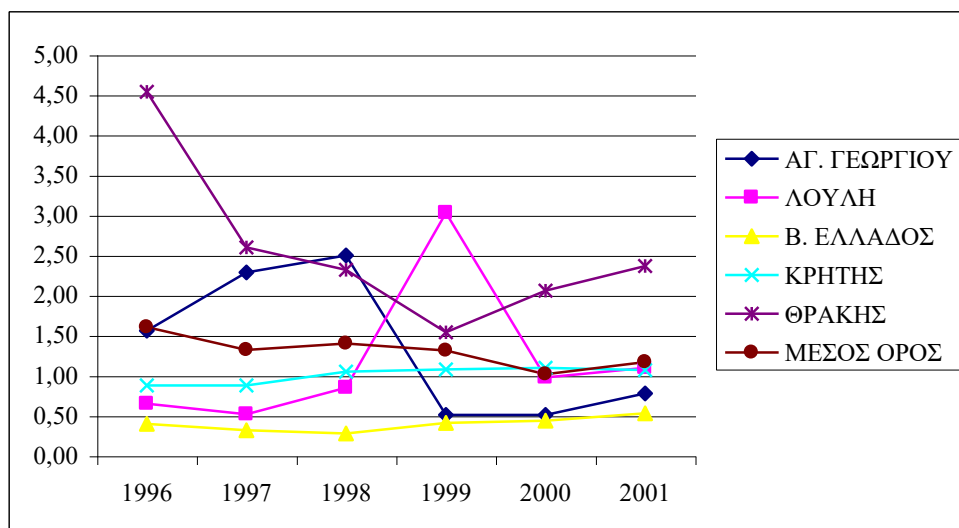
Διάγραμμα 5.5

Πίνακας 5.6 : ΔΑΝΕΙΑΚΗ ΕΠΙΒΑΡΥΝΣΗ (ξένα κεφάλαια / ίδια κεφάλαια)

	1996	1997	1998	1999	2000	2001
ΑΓ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ	1,56	2,29	2,50	0,51	0,51	0,78
ΛΟΥΛΗ	0,65	0,52	0,85	3,03	0,98	1,10
Β. ΕΛΛΑΔΟΣ	0,40	0,32	0,28	0,41	0,44	0,53
ΚΡΗΤΗΣ	0,88	0,88	1,05	1,08	1,10	1,07
ΘΡΑΚΗΣ	4,54	2,60	2,32	1,54	2,06	2,37
ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ	1,61	1,32	1,40	1,31	1,02	1,17

Διάγραμμα 5.6

Κατά το 1998, η δανειακή πίεση στη βιομηχανία τροφίμων ήταν ίση με 0,58, ενώ το ίδιο έτος η δανειακή επιβάρυνση έφτασε το 1,40 (Πηγή: *Η Ελλάδα σε Αριθμούς*, ICAP 2000). Στην αλευροβιομηχανία ο δείκτης δανειακής πίεσης παρουσιάζει μικρή διακύμανση, με μέγιστη τιμή 0,52% το 1999 και ελάχιστη 0,50% το 1997.

Τις χαμηλότερες τιμές των δεικτών δανειακής πίεσης και δανειακής επιβάρυνσης, και συνεπώς την καλύτερη σχετικά διάρθρωση κεφαλαίων, παρουσιάζει η ΕΤΑΙΡ. ΔΗΜΗΤΡΙΑΚΩΝ Β. ΕΛΛΑΔΟΣ ΑΒΕΕ με 0,34 και 0,53 αντίστοιχα.

Η εταιρεία αυτή καθόλο το εξεταζόμενο διάστημα 1996 – 2001 έχει τις χαμηλότερες τιμές του δείγματος κάνοντας φανερό ότι δεν αναλαμβάνει επιχειρηματικό ρίσκο δανειζόμενη ξένα κεφάλαια.

Αντίθετα τις υψηλότερες τιμές έχει η ΜΥΛΟΙ ΘΡΑΚΗΣ Ι.ΟΥΖΟΥΝΟΠΟΥΛΟΣ ΑΕ με 0,70% και 2,37% αντίστοιχα αναλαμβάνοντας υψηλό επιχειρηματικό κίνδυνο.

Αξιοσημείωτες είναι οι αντίθετες πορείες των δεικτών για της εταιρείες ΛΟΥΛΗ ΚΥΛΙΝΔΡΟΜΥΛΟΙ Α.Ε και ΜΥΛΟΙ ΑΓ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΑΕ ιδιαίτερα κατά τα έτη 1998 – 1999, που φανερώνουν πως έγινε δυνατή η επιθετική εξαγορά της 2ης από την 1η εκείνη την περίοδο.

γ. Η διαχρονική εξέλιξη των αριθμοδεικτών ρευστότητας

Η ρευστότητα κάθε επιχείρησης προσδιορίζει την ικανότητά της να εξυπηρετήσει τους βραχυχρόνιους πιστωτές της και γενικότερα να λειτουργεί ικανοποιητικά βραχυχρονίως. Αυτό συμβαίνει, όταν η επιχείρηση είναι σε θέση να αντλεί τα απαιτούμενα κεφάλαια για την καθημερινή της λειτουργία, και να μειώνει τον χρηματοοικονομικό επιχειρηματικό κίνδυνο που συνδέεται με το ενδεχόμενο αδυναμίας εξόφλησης των βραχυχρόνιων υποχρεώσεων της. Για την εξαγωγή συμπερασμάτων, σε ότι αφορά την αποδοτικότητα του επιλεχθέντος δείγματος χρησιμοποιούνται οι εξής δείκτες:

Ο αριθμοδείκτης συνήθους ή γενικής ρευστότητας (κυκλοφορούν ενεργητικό / βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις). Ο αριθμοδείκτης αυτός μπορεί να δώσει μια εικόνα της ασφάλειας που απολαμβάνουν οι βραχυχρόνιοι πιστωτές της κάθε επιχείρησης. Εάν το λειτουργικό κύκλωμα μιας επιχείρησης λειτουργούσε ομαλά χωρίς πίστωση, τότε μια τιμή του δείκτη γύρω στο 1 θα έδειχνε ότι, απλά, η εν λόγω επιχείρηση είναι σε θέση να εξοφλήσει τους βραχυχρόνιους πιστωτές της. Εντούτοις, υπό κανονικές συνθήκες, θα έπρεπε η εξεταζόμενη επιχείρηση να έχει αριθμοδείκτη συνήθους ρευστότητας ανώτερο της μονάδας, για να μπορεί να έχει κάποια ασφάλεια, στην περίπτωση που προκύψουν έκτακτες ανάγκες ή ορισμένοι πελάτες της δυσκολευτούν να εξοφλήσουν τις υποχρεώσεις τους προς αυτήν.

Στην περίπτωση που στο σύνολο του κυκλοφορούντος ενεργητικού εμπεριέχονται στοιχεία που είναι στο μεγαλύτερο τους ποσοστό όχι άμεσα ρευστοποιήσιμα, όπως τα αποθέματα, τότε η τιμή του αριθμοδείκτη θα πρέπει αν είναι ακόμα υψηλότερη σε σχέση με τις αντίστοιχες τιμές των δύο προαναφερόμενων περιπτώσεων. Έτσι, σε πολλές περιπτώσεις, θεωρείται ότι μια τιμή του αριθμοδείκτη ανώτερη του 2 σημαίνει ότι μια επιχείρηση βρίσκεται σε ικανοποιητική θέση από άποψης ρευστότητας. Εντούτοις, η τιμή αυτή ενδέχεται να μην είναι ικανοποιητική για επιχειρήσεις, που η σύσταση του κυκλοφορούντος ενεργητικού τους περιλαμβάνει στοιχεία που δεν μπορούν να ρευστοποιηθούν άμεσα. Για τους λόγους αυτούς, θα πρέπει να γίνεται σύγκριση του εν λόγω δείκτη με τον αντίστοιχο δείκτη

του συνόλου του δείγματος, προκειμένου να συναχθεί η γενική θέση ρευστότητας, στην οποία βρίσκεται και η κάθε επιχείρηση.

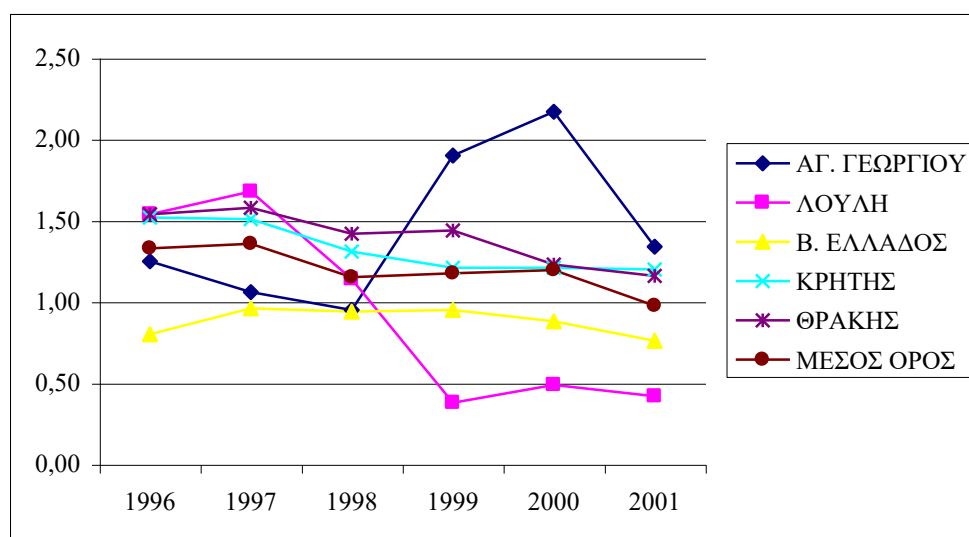
Ο αριθμοδείκτης άμεσης ή πραγματικής ρευστότητας (κυκλοφορούν ενεργητικό - αποθέματα / βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις). Ένα από τα προβλήματα του αριθμοδείκτη γενικής ρευστότητας είναι η διαφορετική ταχύτητα ρευστοποίησης των διαφόρων στοιχείων του κυκλοφορούντος ενεργητικού. Το πρόβλημα αυτό μπορεί να αντιμετωπιστεί σε μεγαλύτερη ανάλυση με τη χρήση ενός τροποποιημένου αριθμοδείκτη (άμεσης ρευστότητας) στον οποίο, αντί του συνόλου του κυκλοφορούντος ενεργητικού, να εξετάζονται όλα τα υπόλοιπα στοιχεία του (ταμείο, καταθέσεις, χρεόγραφα, απαιτήσεις), πλην των αποθεμάτων και δαπανών που έχουν προκαταβληθεί.

Πίνακας 5.7 :ΣΥΝΗΘΗΣ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑ (κυκλοφορούν ενεργητικό / βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις)

	1996	1997	1998	1999	2000	2001
ΑΓ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ	1,25	1,06	0,95	1,90	2,17	1,34
ΛΟΥΛΗ	1,54	1,68	1,14	0,38	0,49	0,42
Β. ΕΛΛΑΔΟΣ	0,80	0,96	0,94	0,95	0,88	0,76
ΚΡΗΤΗΣ	1,52	1,51	1,31	1,21	1,21	1,20
ΘΡΑΚΗΣ	1,54	1,58	1,42	1,44	1,23	1,16
ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ	1,33	1,36	1,15	1,18	1,20	0,98

Διάγραμμα 5.7

Η ρευστότητα που παρουσιάζουν οι επιχειρήσεις του κλάδου δεν

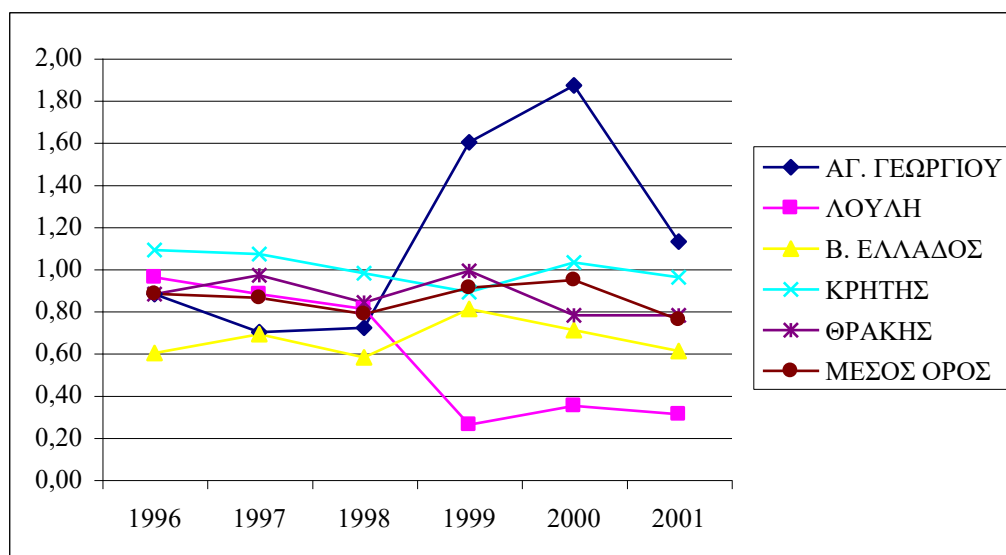
θεωρείται καλή. Τόσο η συνήθης όσο και η άμεση ρευστότητα παρουσιάζουν πτωτικές τάσεις. Η μόνη εταιρεία η οποία σε σχέση με το 1996 παρουσιάζει βελτιωμένη ρευστότητα το 2001 είναι η ΜΥΛΟΙ ΑΓ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΑΕ.

Εντύπωση προκαλεί ότι οι 2 μεγαλύτερες εταιρείες του ίδιου ομίλου κατέχουν τις ακραίες τιμές ρευστότητας του δείγματος. Την υψηλότερη γενική και άμεση ρευστότητα για το 2001 παρουσιάζει η ΜΥΛΟΙ ΑΓ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΑΕ. με 1,34 και 1,13 αντίστοιχα. Την χαμηλότερη τιμή παρουσιάζει η ΛΟΥΛΗ ΚΥΛΙΝΔΡΟΜΥΛΟΙ Α.Ε με 0,42 και 0,31 αντίστοιχα.

Πίνακας 5.8 : ΑΜΕΣΗ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑ (κυκλοφορούν ενεργητικό - αποθέματα / βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις)

	1996	1997	1998	1999	2000	2001
ΑΓ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ	0,88	0,70	0,72	1,60	1,87	1,13
ΛΟΥΛΗ	0,96	0,88	0,81	0,26	0,35	0,31
Β. ΕΛΛΑΔΟΣ	0,60	0,69	0,58	0,81	0,71	0,61
ΚΡΗΤΗΣ	1,09	1,07	0,98	0,89	1,03	0,96
ΘΡΑΚΗΣ	0,88	0,97	0,84	0,99	0,78	0,78
ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ	0,88	0,86	0,79	0,91	0,95	0,76

Διάγραμμα 5.8

δ. Διαχρονική εξέλιξη των αριθμοδεικτών δραστηριότητας

Με την αξιολόγηση της δραστηριότητας κάθε επιχείρησης προσδιορίζεται η επάρκεια των περιουσιακών της στοιχείων στο να εξυπηρετούν ένα δεδομένο επίπεδο πωλήσεων, και της αποτελεσματικότητάς της στη χρήση των περιουσιακών της στοιχείων. Για τη εξαγωγή συμπερασμάτων, τόσο όσον αφορά την δραστηριότητα του επιλεγθέντος δείγματος, όσο και σε επιμέρους επιχειρήσεις του κλάδου που το απαρτίζουν χρησιμοποιούνται, οι εξής δείκτες:

Ο αριθμοδείκτης μέσης διάρκειας παραμονής αποθεμάτων (μέσο απόθεμα προϊόντων / κόστος πωληθέντων x 365). Ο αριθμοδείκτης αυτός δείχνει κατά μέσο όρο πόσες ημέρες παραμένουν τα αποθέματα, χωρίς να έχουν πωληθεί από την επιχείρηση. Χαμηλή τιμή σε ημέρες δείχνει υψηλή ταχύτητα ανανέωσης των αποθεμάτων και γενικά συνδέεται με περισσότερο αποτελεσματική λειτουργία της επιχείρησης, διότι έτσι περιορίζεται η δέσμευση κεφαλαίων σε αποθέματα και το διαφυγόν κέρδος από την υπό-αποθεματοποίηση.

Ο αριθμοδείκτης μέσης διάρκειας απαιτήσεων (μέσος όρος απαιτήσεων / κύκλος εργασιών x 365). Ο αριθμοδείκτης αυτός δείχνει πόσες ημέρες κατά μέσο όρο παραμένουν ανείσπρακτες οι απαιτήσεις της επιχείρησης προς τους πελάτες της. Χαμηλή τιμή του δείκτη σχετίζεται με την αποτελεσματική λειτουργία της εξεταζόμενης επιχείρησης, διότι κατά παρόμοιο τρόπο με την προηγούμενη αναφορά περιορίζεται το διαφυγόν κέρδος από τη δέσμευση κεφαλαίων για χρηματοδότηση (έμμεση ουσιαστικά) των πελατών της.

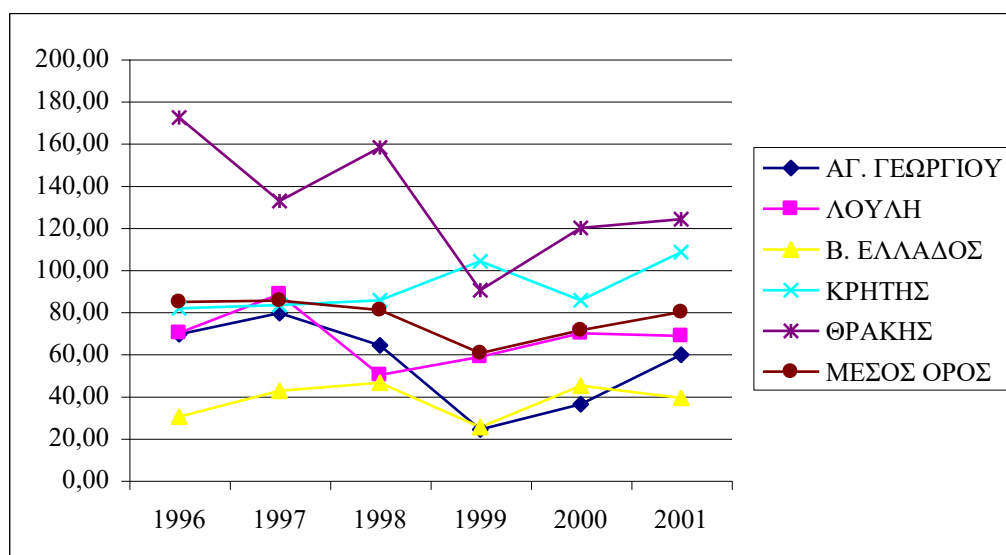
Ο αριθμοδείκτης μέσης διάρκειας παραμονής των υποχρεώσεων (μέσος όρος βραχυχρόνιων υποχρεώσεων / κόστος πωληθέντων x 365). Ο αριθμοδείκτης αυτός δείχνει μέσα σε πόσες ημέρες κατά μέσο όρο η εξεταζόμενη επιχείρηση ανανεώνει τις πιστώσεις που έχει λάβει. Χαμηλή τιμή του εν λόγω αριθμοδείκτη σημαίνει ότι η επιχείρηση είναι υποχρεωμένη να εξοφλεί σχετικά γρήγορα τις υποχρεώσεις της. Έτσι με τον τρόπο αυτό είναι υποχρεωμένη να διατηρεί μεγάλο μέρος των στοιχείων του κυκλοφορούντος της ενεργητικού σε άμεσα ρευστοποιήσιμη μορφή, ώστε να μπορεί να ανταποκριθεί σε δεδομένο επίπεδο πωλήσεων.

Οι αριθμοδείκτες α, β, και γ χρησιμοποιούνται για την εκτίμηση του ταμειακού κύκλου της κάθε επιχείρησης σε ημέρες, όπου ο ταμειακός κύκλος προσδιορίζεται από το διάστημα που οι υποχρεώσεις της κάθε εξεταζόμενης επιχείρησης παραμένουν απλήρωτες.

Πίνακας 5.9 : ΜΕΣΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΠΑΡΑΜΟΝΗΣ ΑΠΟΘΕΜΑΤΩΝ (μέσο απόθεμα προϊόντων / κόστος πωληθέντων x 365)

	1996	1997	1998	1999	2000	2001
ΑΓ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ	69,36	79,44	64,12	24,08	36,10	59,66
ΛΟΥΛΗ	69,95	88,39	49,99	58,67	69,73	68,54
Β. ΕΛΛΑΔΟΣ	30,26	42,50	46,35	25,23	44,94	39,10
ΚΡΗΤΗΣ	81,62	83,30	85,48	103,95	85,54	108,31
ΘΡΑΚΗΣ	172,15	132,52	157,99	90,27	119,76	124,00
ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ	84,67	85,23	80,79	60,44	71,21	79,92

Διάγραμμα 5.9

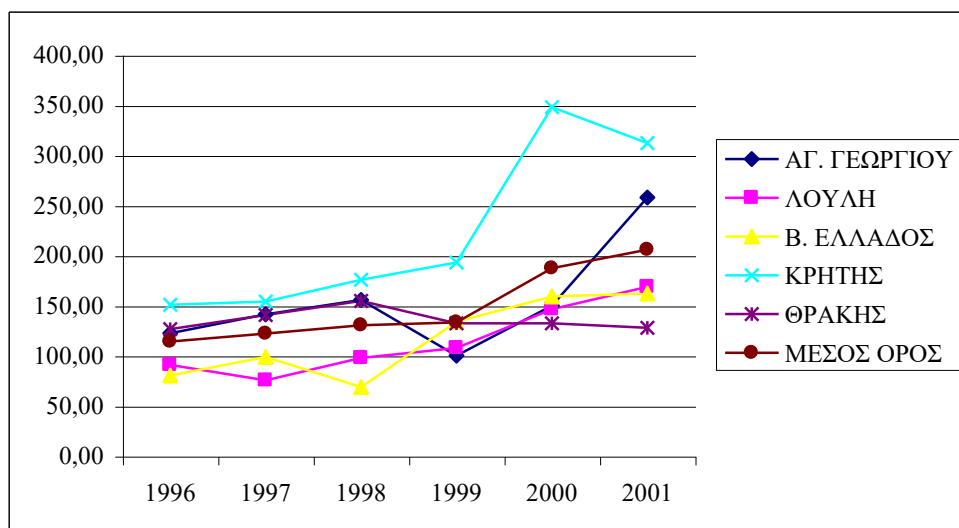
Η ΜΔΠ αποθεμάτων του δείγματος παρουσιάζει κατά μέσο όρο βελτίωση (πτώση) κατά την εξεταζόμενη περίοδο ως αποτέλεσμα της αναπτυσσόμενης δυναμικής στο τομέα των πωλήσεων. Τις υψηλότερες τιμές του αριθμοδείκτη αυτού και συνεπώς τις χαμηλότερες επιδόσεις σε οικονομική δραστηριότητα για το 1999 σημείωσαν οι επιχειρήσεις ΜΥΛΟΙ ΘΡΑΚΗΣ Ι. ΟΥΖΟΥΝΟΠΟΥΛΟΣ ΑΕ (124,00) και ΚΥΛΙΝΔΟΜΥΛΟΙ ΚΡΗΤΗΣ ΑΕ (108,31).

Αντίθετα οι επιχειρήσεις με τη μικρότερη διάρκεια αποθεμάτων ήταν οι ΕΤΑΙΡ ΔΗΜΗΤΡΙΑΚΩΝ ΒΟΡΕΙΟΥ ΕΛΛΑΔΟ ΑΒΕΕ(39,10)) και ΜΥΛΟΙ ΑΓ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΑΕ (56,66).

Πίνακας 5.10 : ΜΕΣΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΠΑΡΑΜΟΝΗΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ (μέσος όρος απαιτήσεων / κύκλος εργασιών x 365).

	1996	1997	1998	1999	2000	2001
ΑΓ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ	122,72	141,62	155,83	100,20	150,27	258,00
ΛΟΥΛΗ	91,20	75,86	98,05	107,98	146,72	168,86
Β. ΕΛΛΑΔΟΣ	80,40	99,10	68,97	134,18	159,42	162,27
ΚΡΗΤΗΣ	150,97	154,44	176,00	193,26	348,38	312,41
ΘΡΑΚΗΣ	126,94	140,90	154,97	132,72	132,46	128,24
ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ	114,45	122,38	130,76	133,67	187,45	205,96

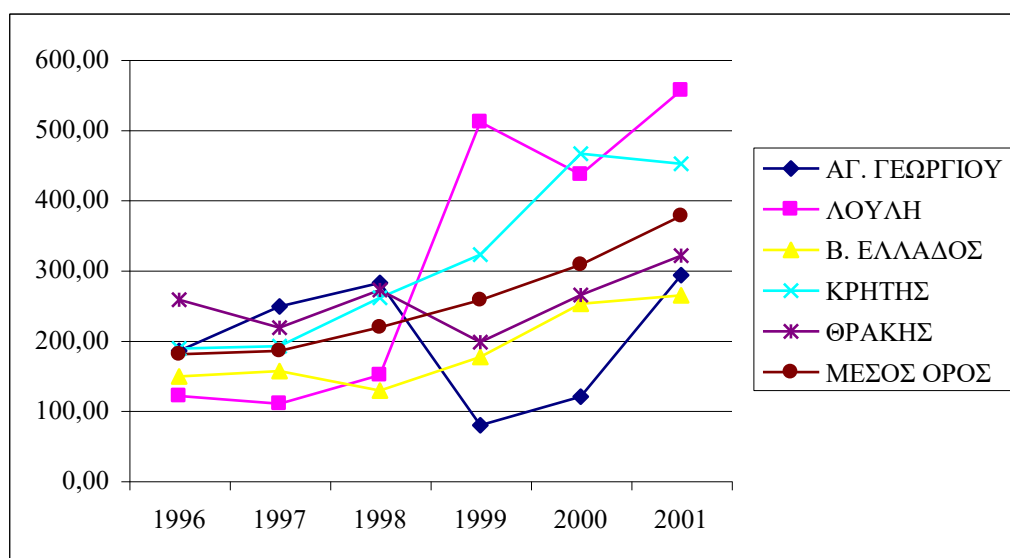
Διάγραμμα 5.10

Πίνακας 5.11 ΜΕΣΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΠΑΡΑΜΟΝΗΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ (μέσος όρος βραχυγρόνιων υποχρεώσεων / κόστος πωληθέντων x 365)

	1996	1997	1998	1999	2000	2001
ΑΓ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ	184,75	248,48	281,98	78,86	119,81	292,76
ΛΟΥΛΗ	120,61	109,77	150,44	511,06	436,25	555,80
Β. ΕΛΛΑΔΟΣ	148,45	156,34	128,60	176,52	252,00	264,28
ΚΡΗΤΗΣ	188,26	191,82	260,78	321,81	465,97	451,65
ΘΡΑΚΗΣ	257,83	217,96	271,54	197,60	264,31	320,81
ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ	179,98	184,87	218,67	257,17	307,67	377,06

Διάγραμμα 5.11

Η Μ.Δ.Π. Απαιτήσεων παρουσιάζει αύξηση κατά την εξεταζόμενη περίοδο από 114,45 ημέρες το 1996 σε 205,96 ημέρες το 2001. (κατά μέσο όρο)

Η Μ.Δ.Π. Υποχρεώσεων παρουσιάζει επίσης αύξηση από 179,98 ημέρες σε 377,06 ημέρες το 2001 (κατά μέσο όρο).

Οι επιχειρήσεις με την χαμηλότερη τιμή του δείκτη μέσης διάρκειας παραμονής απαιτήσεων και συνεπώς την αποτελεσματικότερη λειτουργία είναι οι ΜΥΛΟΙ ΘΡΑΚΗΣ Ι.ΟΥΖΟΥΝΟΠΟΥΛΟΣ και ΕΤΑΙΡ. ΔΗΜΗΤΡΙΑΚΩΝ Β. ΕΛΛΑΔΟΣ ΑΒΕΕ με 128,24 και 162,24 ημέρες αντίστοιχα.

Οι ΛΟΥΛΗ ΚΥΛΙΝΔΡΟΜΥΛΟΙ Α.Ε και ΚΥΛΙΝΔΟΜΥΛΟΙ ΚΡΗΤΗΣ ΑΕ ήταν οι εταιρείες που παρουσίασαν την υψηλότερη τιμή του δείκτη μέσης

διάρκειας παραμονής των υποχρεώσεων και συνεπώς βρέθηκαν σε καλύτερη κατάσταση αναφορικά με την εξυπηρέτηση των υποχρεώσεών τους.

Παρατηρείται ότι όλες οι εταιρείες καθ' όλο το εξεταζόμενο διάστημα έχουν μικρότερη Μ.Δ.Π. Απαιτήσεων από Υποχρεώσεων, εξασφαλίζοντας την ομαλότερη λειτουργία τους. Εξάιρεση αποτελεί η ΜΥΛΟΙ ΑΓ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΑΕ η οποία τα έτη 1999 και 2000 παρουσιάζει πρόβλημα καθώς πληρώνει πιο γρήγορα από ότι εισπράτει.

Ο αριθμοδείκτης ταχύτητας κυκλοφορίας του ενεργητικού (καθαρές πωλήσεις χρήσεως / σύνολο ενεργητικού). Ο αριθμοδείκτης αυτός δίνει μια ένδειξη του βαθμού αξιοποίησης των περιουσιακών στοιχείων κάθε επιχείρησης. Υψηλή τιμή στο δείκτη αυτό, διαχρονικά, παρέχει μια ένδειξη εντατικής εκμετάλλευσης των περιουσιακών στοιχείων της εταιρείας και ενδεχόμενης ανεπάρκειας κεφαλαίων για την ικανοποίηση της λειτουργίας της επιχείρησης. Μια χαμηλή τιμή μπορεί να είναι ένδειξη υπερεπένδυσης κεφαλαίων σε σχέση πάντα με τον κύκλο εργασιών, που αυτή πραγματοποιεί.

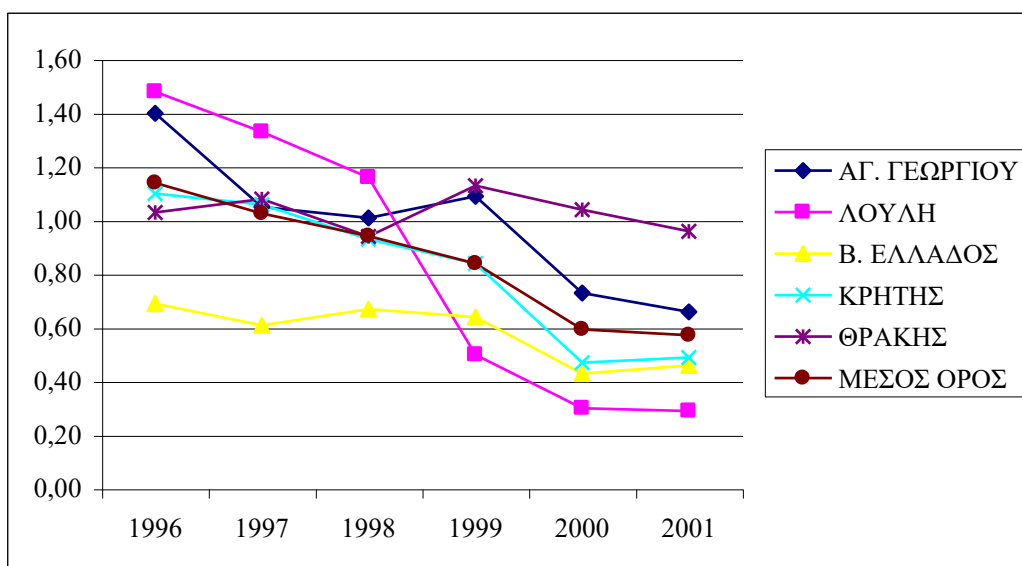
Ο αριθμοδείκτης ταχύτητας κυκλοφορίας ιδίων κεφαλαίων (καθαρές πωλήσεις / ίδια κεφάλαια). Ο αριθμοδείκτης αυτός δίνει μια ένδειξη του βαθμού χρησιμοποίησης των ιδίων κεφαλαίων της επιχείρησης. Υψηλή τιμή του δείκτη είναι στενά συνδεδεμένη με το ρυθμό μεταβολής των πωλήσεων, και τούτο διότι αν από τη διαχρονική ανάλυση συνάγουμε ότι δεν υπάρχει σχέση μεταξύ του ρυθμού μεταβολής των πωλήσεων και του αριθμοδείκτη, τότε συνεπάγεται ότι ενδεχόμενα τα ίδια κεφάλαια της κάθε επιχείρησης δεν έχουν επενδυθεί σε στοιχεία του κυκλοφορούντος ενεργητικού.

Σημαντικό στοιχείο, που θα πρέπει να ληφθεί υπόψη, είναι ότι ο αριθμητής σε αυτόν τον αριθμοδείκτη, αλλά και στους υπόλοιπους της κατηγορίας αυτής είναι εκφρασμένος σε τρέχουσες αξίες και όχι σε ποσότητες, ενώ το ζητούμενο στην εξέταση των αριθμοδεικτών αυτών είναι η σύγκριση του επιπέδου των πωλήσεων σε ποσότητες, με κάποιο διαφορετικό για κάθε αριθμοδείκτη στοιχείο του ενεργητικού ή και με το σύνολο του ενεργητικού στον πρώτο αριθμοδείκτη. Για το λόγο αυτό θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη και η μεταβολή της μέσης τιμής των πωλήσεων της επιχείρησης σε σχέση με το επιλεγθέν δείγμα που αντιπροσωπεύει τον κλάδο. Αυτό διότι είναι δυνατό ο αριθμοδείκτης να αυξάνεται, αλλά παρά ταύτα να αυξάνεται και η υπερεπένδυση σε πάγια στοιχεία, εφόσον υποτεθεί ότι η τιμή που επιβάλλει η επιχείρηση αυξάνεται σε μεγαλύτερο ποσοστό από τη συνεχή μείωση των ποσοτήτων που πωλούνται.

Πίνακας 5.12 : ΤΑΧΥΤΗΤΑ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ (καθαρές πωλήσεις χρήσεως / σύνολο ενεργητικού)

	1996	1997	1998	1999	2000	2001
ΑΓ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ	1,40	1,05	1,01	1,09	0,73	0,66
ΛΟΥΛΗ	1,48	1,33	1,16	0,50	0,30	0,29
Β. ΕΛΛΑΔΟΣ	0,69	0,61	0,67	0,64	0,43	0,46
ΚΡΗΤΗΣ	1,10	1,06	0,93	0,84	0,47	0,49
ΘΡΑΚΗΣ	1,03	1,08	0,94	1,13	1,04	0,96
ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ	1,14	1,03	0,94	0,84	0,59	0,57

Διάγραμμα 5.12

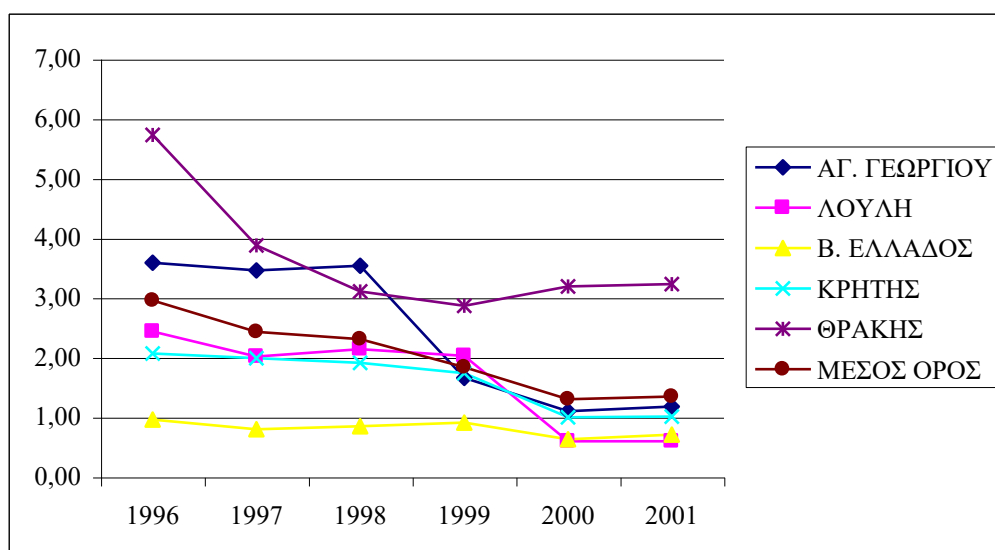

Ο αριθμοδείκτης ταχύτητας κυκλοφορίας ενεργητικού παρουσιάζει πτωτική πορεία στο διάστημα 1996 – 2001. Τις υψηλότερες τιμές του δείκτη αυτού το 2001 σημείωσαν οι επιχειρήσεις ΜΥΛΟΙ ΘΡΑΚΗΣ Ι.ΟΥΖΟΥΝΟΠΟΥΛΟΣ ΑΕ και ΜΥΛΟΙ ΑΓ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΑΕ με τιμές 0,96 και 0,66 αντίστοιχα. Τις χαμηλότερες είχαν οι ΛΟΥΛΗ ΚΥΛΙΝΔΡΟΜΥΛΟΙ Α.Ε και ΕΤΑΙΡ ΔΗΜΗΤΡΙΑΚΩΝ ΒΟΡΕΙΟΥ ΕΛΛΑΔΟ ΑΒΕΕ με τιμές 0,29 και 0,46 αντίστοιχα

Πίνακας 5.13 : ΤΑΧΥΤΗΤΑ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ (καθαρές πωλήσεις / ίδια κεφάλαια)

	1996	1997	1998	1999	2000	2001
ΑΓ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ	3,59	3,46	3,54	1,66	1,10	1,18
ΛΟΥΛΗ	2,44	2,02	2,14	2,03	0,60	0,60
Β. ΕΛΛΑΔΟΣ	0,96	0,80	0,85	0,91	0,63	0,71
ΚΡΗΤΗΣ	2,07	1,99	1,91	1,74	1,00	1,01
ΘΡΑΚΗΣ	5,73	3,88	3,11	2,87	3,19	3,23
ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ	2,96	2,43	2,31	1,84	1,30	1,35

Διάγραμμα 5.13

Ο αριθμοδείκτης ταχύτητας κυκλοφορίας ιδίων κεφαλαίων, όπως και της ταχύτητας κυκλοφορίας ενεργητικού μειώθηκε από το 2,96 το 1996 στο 1,35 το 2001. Τις υψηλότερες τιμές του δείκτη το 2001 σημείωσαν οι επιχειρήσεις ΜΥΛΟΙ ΘΡΑΚΗΣ Ι.ΟΥΖΟΥΝΟΠΟΥΛΟΣ ΑΕ και ΜΥΛΟΙ ΑΓ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΑΕ με τιμές 3,23 και 1,18 αντίστοιχα, ενώ τις χαμηλότερες οι ΛΟΥΛΗ ΚΥΛΙΝΔΡΟΜΥΛΟΙ Α.Ε και ΕΤΑΙΡ. ΔΗΜΗΤΡΙΑΚΩΝ Β.ΕΛΛΑΔΟΣ ΑΒΕΕ με τιμές 0,60 και 0,71 αντίστοιχα.

Κατά την περίοδο 1996 – 1999, παρατηρείται αύξηση του μικτού περιθωρίου κέρδους των επιχειρήσεων της αλευροβιομηχανίας στην Ελλάδα, ενώ το καθαρό περιθώριο κέρδους του κλάδου μειώθηκε από το 4,7% το 1996 στο 3,2% το 1999. Την ίδια χρονική περίοδο τόσο η απόδοση του ενεργητικού, όσο και των ιδίων κεφαλαίων των ελληνικών αλευρόμυλων υποδιπλασιάστηκαν, ενώ ταυτόχρονα σημειώθηκε ελαφρά επιδείνωση στην κεφαλαιακή τους διάρθρωση και παράλληλη πτώση του επιπέδου ρευστότητας.

Συγκριτικά με τον κλάδο τροφίμων, κατά το 1998 οι επιχειρήσεις της αλευροβιομηχανίας παρουσίασαν υψηλή απόδοση ενεργητικού, αλλά χαμηλότερο περιθώριο μικτού κέρδους σε σχέση με το σύνολο της βιομηχανίας ειδών διατροφής. Το ίδιο έτος, το καθαρό περιθώριο κέρδους των 20 μεγαλύτερων αλευρόμυλων, με βάση τον κύκλο εργασιών, κυμάνθηκε στο 3,9%, ενώ αυτό του συνόλου της βιομηχανίας ειδών διατροφής δεν ξεπέρασε το 3,3%. Αναφορικά με την διάρθρωση των κεφαλαίων τους, το 1998 οι δύο αυτοί κλάδοι εμφάνισαν τις ίδιες περίπου τιμές στους δείκτες δανειακής πίεσης και δανειακής επιβάρυνσης.

Παρόμοια συμπεράσματα προκύπτουν και μετά την ανάλυση των αριθμοδεικτών του δείγματος. Κατά την περίοδο 1996-2001 οι 5 μεγαλύτερες επιχειρήσεις του κλάδου παρουσιάζουν μείωση του μικτού περιθωρίου κέρδους από 19,57% και 4,32% σε 14,70% και 2,38% αντίστοιχα. Θεαματική είναι επίσης η πτώση αποδοτικότητας ιδίων κεφαλαίων και ενεργητικού από 14,9 9% και 5,53% σε 3,64% και 1.32% αντίστοιχα. Ταυτόχρονα η κεφαλαιακή διάρθρωση παραμένει σταθερή δείχνοντας μάλιστα βελτίωση όσον αφορά την δανειακή επιβάρυνση από 1,61% σε 1,17%.

Συμπερασματικά, παρατηρείται πτώση της κερδοφορίας των επιχειρήσεων του δείγματος, ως αποτέλεσμα της αύξησης του κόστους και του ανταγωνισμού από άλλες χώρες της ευρωπαϊκής ένωσης (υποκατάστατα προϊόντα). Επιπρόσθετα η καθυστέρηση του εκσυγχρονισμού των εγκαταστάσεων των ελληνικών επιχειρήσεων, ενόψει της ευρωπαϊκής ενοποίησης, οδηγεί τώρα τις εταιρίες σε φαινόμενα υπερεπένδυσης (σε σχέση με την μεταβολή των πωλήσεων τους) με αποτέλεσμα την πτώση των δεικτών αποδοτικότητας.

Ορθή χαρακτηρίζεται η ακολουθούμενη στρατηγική στη διάρθρωση κεφαλαίων όπου οι επιχειρήσεις δεν αναλαμβάνουν υπέρμετρο χρηματοοικονομικό κίνδυνο, με υψηλούς δανεισμούς, δεδομένης της κρίσιμης κατάστασης που αντιμετωπίζουν. Ενθαρυντική είναι επίσης η μείωση της διάρκειας παραμονής αποθεμάτων ως ένδειξη αποτελεσματικότητας στις πωλήσεις, καθώς και η διεύρυνση της διαφοράς είσπραξης απαιτήσεων και πληρωμής υποχρεώσεων από τις 65,3 ημέρες το 1996 σε 171,1 ημέρες το 2001.

6. ΠΗΓΕΣ ΚΑΙ ΧΡΗΣΕΙΣ ΝΕΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ

Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζονται οι πηγές και οι χρήσεις των νέων κεφαλαίων για τις 20 μεγαλύτερες επιχειρήσεις αλευροβιομηχανίας. Όπως δείχνουν τα στοιχεία, η εισροή νέων κεφαλαίων στο δείγμα αυτό το 1997 ήταν 39,80 εκ ευρώ των οποίων το 43% προήλθε από νέα ίδια κεφάλαια, το 34% από νέο δανεισμό και το 23% από τις πραγματοποιηθείσες αποσβέσεις χρήσης. Η εισροή αυτών των κεφαλαίων χρηματοδότησε το 1997 κατά 61% την αύξηση της επενδυτικής δραστηριότητας, ενώ το 39% χρησιμοποιήθηκε για την αύξηση του κυκλοφορούντος ενεργητικού. Το 1998 τα νέα κεφάλαια ανήλθαν στα 43,37 εκ. Ευρώ και προέκυψαν κατά 26% από νέα ίδια κεφάλαια, κατά 46% από νέο δανεισμό, κατά 21% από τις αποσβέσεις χρήσεως, και κατά 7% από μείωση του κυκλοφορούντος ενεργητικού. Τα κεφάλαια αυτά χρησιμοποιήθηκαν κατά 71% για την αύξηση του παγίου ενεργητικού, ενώ το υπόλοιπο 29% χρησιμοποιήθηκε για την αύξηση του κυκλοφορούντος ενεργητικού.

Πίνακας 6.1 : ΠΗΓΕΣ ΚΑΙ ΧΡΗΣΕΙΣ ΝΕΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ (σε χιλ. Eur)

ΠΗΓΕΣ ΝΕΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ	1997	1998	1999
Νέα Ίδια Κεφάλαια	17.127,14	11.402,93	39.637,31
Νέος Δανεισμός	13.542,35	20.101,71	52.664,38
Μ/Μακροπρόθεσμος δανεισμός	1.554,61	3.304,50	16.199,93
Βραχυπρόθεσμος δανεισμός	11.987,74	16.797,20	36.464,45
Ετήσιες Αποσβέσεις	9.133,28	9.022,59	5.648,45
Μείωση Κυκλοφ. Ενεργητικού	0	2.840,92	4.378,43
Μεταβολή Αποθεμάτων	0	2.840,92	2.391,91
Μεταβολή Απαιτήσεων	0	0	0
Μεταβολή Διαθεσίμων	0	0	1.986,52
Συνολική Πηγή Νέων Κεφαλαίων	39.802,77	43.368,14	102.328,57
ΧΡΗΣΕΙΣ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ	1997	1998	1999
Πάγιες Επενδύσεις	24.395,38	30.619,38	79.771,51
Μείωση Δανεισμού	0	0	0
Βραχυπρόθεσμος δανεισμός	0	0	0
Μ/Μακροπρόθεσμος δανεισμός	0	0	0
Νέο Κυκλοφορούν	15.407,39	12.748,76	22.557,06
Μεταβολή Αποθεμάτων	3.709,58	0	0
Μεταβολή Απαιτήσεων	9.387,38	12.583,16	22.557,06
Μεταβολή Διαθεσίμων	2.310,43	165,61	0
Συνολική Χρήση Νέων Κεφαλαίων	39.802,77	43.368,14	102.328,57

ΠΗΓΗ: Επεξεργασία στοιχείων ΙΟΒΕ

Το 1999 τα νέα κεφάλαια αυξήθηκαν κατά 102,33 εκ ευρώ και προέκυψαν κατά 42% από νέα ίδια κεφάλαια, κατά 49% από νέο δανεισμό, κατά 5% από τις

αποσβέσεις χρήσεως, και κατά 4% από μείωση του κυκλοφορούντος ενεργητικού. Το 65% των κεφαλαίων αυτών χρησιμοποιήθηκε για την αύξηση των πάγιων επενδύσεων, 16% για μείωση του δανεισμού, ενώ το υπόλοιπο 19% χρησιμοποιήθηκε και πάλι για την αύξηση του κυκλοφορούντος ενεργητικού.

**Πίνακας 6.2 : ΠΗΓΕΣ ΚΑΙ ΧΡΗΣΕΙΣ ΝΕΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΑΛΕΥΡΟΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ (%)**

ΠΗΓΕΣ ΝΕΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ	1997	1998	1999
Νέα Ίδια Κεφάλαια	43%	26%	42%
Νέος Δανεισμός	34%	46%	49%
Μ/Μακροπρόθεσμος δανεισμός	4%	8%	15%
Βραχυπρόθεσμος δανεισμός	30%	39%	34%
Ετήσιες Αποσβέσεις	23%	21%	5%
Μείωση Κυκλοφ. Ενεργητικού	0%	7%	4%
Μεταβολή Αποθεμάτων	0%	7%	2%
Μεταβολή Απαιτήσεων	0%	0%	0%
Μεταβολή Διαθεσίμων	0%	0%	2%
Συνολική Πηγή Νέων Κεφαλαίων	100%	100%	100%
ΧΡΗΣΕΙΣ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ	1997	1998	1999
Πάγιες Επενδύσεις	61%	71%	78%
Μείωση Δανεισμού	0%	0%	0%
Βραχυπρόθεσμος δανεισμός	0%	0%	0%
Μ/Μακροπρόθεσμος δανεισμός	0%	0%	0%
Νέο Κυκλοφορούν	39%	29%	22%
Μεταβολή Αποθεμάτων	9%	0%	0%
Μεταβολή Απαιτήσεων	24%	29%	22%
Μεταβολή Διαθεσίμων	6%	0%	0%
Συνολική Χρήση Νέων Κεφαλαίων	100%	100%	100%

ΠΗΓΗ: Επεξεργασία στοιχείων IOBE

Από τα στοιχεία αυτά φαίνεται η μειωμένη κερδοφορία που παρουσιάζει ο κλάδος, σε αντίθεση με την υψηλή συγκέντρωση που παρουσιάζει. Επίσης ο δανεισμός παρουσιάζει ανοδικές τάσεις ενώ αυξάνονται και οι επενδύσεις σε παγία ως αποτέλεσμα της αναγκαιότητας για εκσυγχρονισμό και επέκταση εκτός συνόρων που υπάρχει στο κλάδο.

7. ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΟΥ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ

Στο κεφάλαιο αυτό, εξετάζεται ο ανταγωνισμός στην αγορά της αλευροβιομηχανίας και αναλύονται οι βασικές δυνάμεις που την προσδιορίζουν. Σημαντική επίδραση ασκεί η πίεση των εισαγομένων αλεύρων και η διαπραγματευτική δύναμη των πελατών. Σημαντικός παράγοντας είναι επίσης και η τιμή των πρώτων υλών και ειδικότερα του σιταριού.

Στη συνέχεια εξετάζεται ο βαθμός συγκέντρωσης της αγοράς και ερμηνεύονται οι παράγοντες που τον επηρεάζουν. Ο βαθμός συγκέντρωσης στην εγχώρια αγορά αλεύρων είναι υψηλός σε σχέση με τον ευρύτερο κλάδο τροφίμων και ποτών στον οποίο και ανήκει η αλευροβιομηχανία. Οι κύριοι παράγοντες που ερμηνεύουν την συγκέντρωση αυτή σχετίζονται με την ύπαρξη σημαντικών εμποδίων εισόδου που δημιουργούνται από τις οικονομίες κλίμακας στην παραγωγική διαδικασία, την ύπαρξη καθετοποιημένων μονάδων υψηλής παραγωγικής δυναμικότητας και το μικρό βαθμό διαφοροποίησης του προϊόντος.

Στο τελευταίο μέρος του συγκεκριμένου κεφαλαίου επιχειρείται μια σύντομη ανάλυση των στρατηγικών γκρουπ των επιχειρήσεων που απαρτίζουν τον κλάδο και γίνεται σύντομη αναφορά στις σύγχρονες τάσεις που επικρατούν στην αγορά των αλεύρων. Η κυρίαρχη τάση είναι η καθετοποίηση των παραγωγικών δραστηριοτήτων η οποία πραγματοποιείται μέσω εξαγορών, συγχωνεύσεων αλλά και στρατηγικών συμμαχιών με άλλες ελληνικές ή ξένες επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται σε διαφορετικά στάδια της παραγωγικής διαδικασίας.

α. Δομή της εγχώριας αγοράς αλεύρων

Ο σκοπός της ανάλυσης της δομής στην αγορά των αλεύρων είναι να καταγράψει και να αναλύσει τους παράγοντες εκείνους που συνθέτουν το επιχειρηματικό περιβάλλον του κλάδου, ώστε να προσδιοριστούν οι τυχόν περιορισμοί, που τίθενται στις επιχειρηματικές επιδιώξεις των επιχειρήσεων αλευροβιομηχανίας. Οι περιορισμοί αυτοί επηρεάζουν θετικά ή αρνητικά την κερδοφορία στον εξεταζόμενο κλάδο. Συνεπώς, κάθε επιχείρηση, πέρα από οποιουσδήποτε στόχους έχει θέσει, θα πρέπει να αναπτύξει και τις κατάλληλες στρατηγικές για την άρση των περιορισμών αυτών, εάν ενδιαφέρεται τουλάχιστον μακροχρόνια για την επίτευξη του μέγιστου δυνατού ROI (Return On Investment).

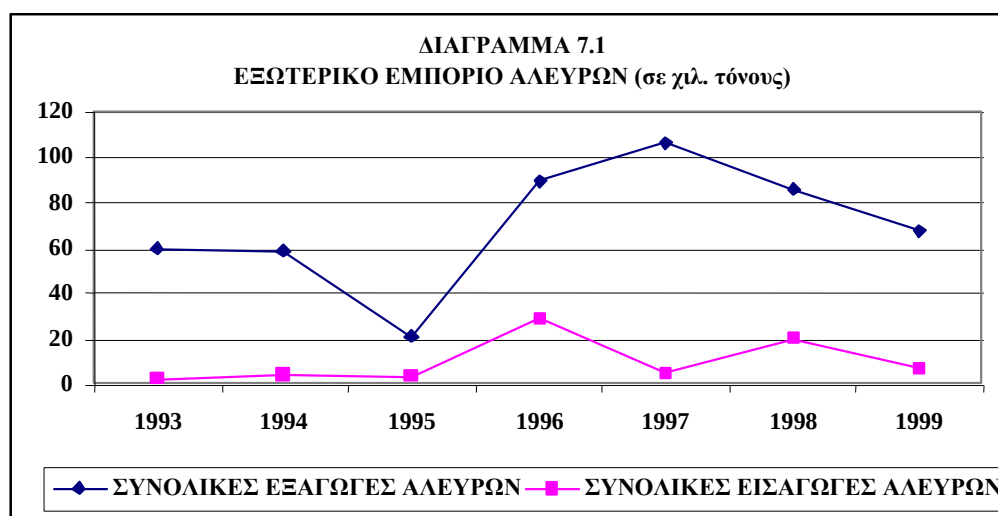
Η μεθοδολογία της ανάλυσης θα επικεντρωθεί στους εξής βασικούς προσδιοριστικούς παράγοντες που αποτυπώνουν την υπάρχουσα δομή του ανταγωνισμού στην αλευροβιομηχανία και παράλληλα καθορίζουν τη μορφή του επιχειρηματικού περιβάλλοντος στον συγκεκριμένο κλάδο. Οι παράγοντες αυτοί είναι οι ακόλουθοι:

1. Η πίεση που ασκούν τυχόν ομάδες *υποκατάστατων προϊόντων*
2. Η διαπραγματευτική δύναμη των *πελατών* του κλάδου
3. Η διαπραγματευτική δύναμη των *προμηθευτών* του κλάδου
4. Η ένταση του *εσωτερικού ανταγωνισμού*
5. Ο κίνδυνος *εισόδου νέων επιχειρήσεων* στον κλάδο

Ο ανταγωνισμός της αγοράς στον κλάδο διαμορφώνεται κατά κύριο λόγο από την πίεση των υποκατάστατων προϊόντων που στην περίπτωση της αλευροβιομηχανίας επικεντρώνεται στα εισαγόμενα άλευρα από άλλες χώρες - μέλη της Ε.Ε. ή από τρίτες χώρες. Η πίεση αυτή οφειλόμενη εν μέρει στην απελευθέρωση της αγοράς της Ε.Ε. στα προϊόντα αλεύρων, σε συνδυασμό με την καθυστέρηση στο αναγκαίο εκσυγχρονισμό της ελληνικής αλευροβιομηχανίας, οδήγησε στην απώλεια μεριδίων στις αγορές του εξωτερικού και τελικά στην πτώση των ελληνικών εξαγωγών αλεύρων τόσο σε αξία όσο και σε ποσότητα κατά τα έτη 1997 – 1999.

Από την άλλη μεριά, οι περισσότερες εισαγωγές σε άλευρα από την Ιταλία, τη Γαλλία, την Ισπανία και τη Γερμανία γίνονται σε τιμές χαμηλότερες από αυτές που διαμορφώνονται στην Ελληνική αγορά. Το μεγάλο πλεονέκτημα των Δυτικών χωρών είναι ότι διαθέτουν μεγάλες εκτάσεις διαθέσιμες για καλλιέργεια, που σε συνδυασμό με το σύγχρονο μηχανολογικό εξοπλισμό, μπορούν να επιτυγχάνουν μεγάλο όγκο παραγωγής και να εξάγουν τα προϊόντα τους σε τιμές ανταγωνιστικές σε σχέση με τους Έλληνες παραγωγούς.

Ένας άλλος παράγοντας που διαμορφώνει σε υψηλότερα επίπεδα το κόστος παραγωγής των ελληνικών αλεύρων είναι ο πολυτεμαχισμός της αγροτικής ιδιοκτησίας στην Ελλάδα που δεν αφήνει περιθώρια για μεγάλη παραγωγή και διαμόρφωση των τιμών σε χαμηλότερα επίπεδα.

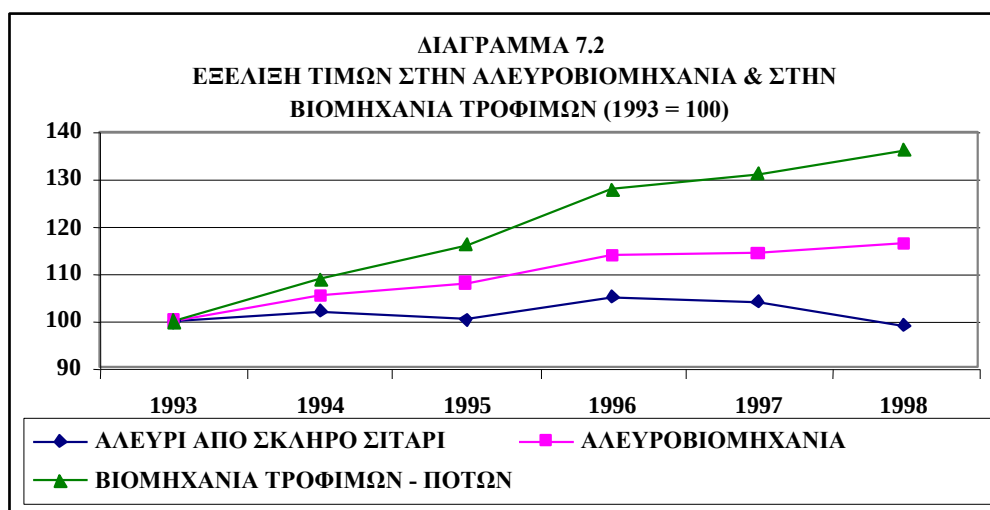

ΠΗΓΗ: Eurostat – Επεξεργασία στοιχείων ΙΟΒΕ

Δεύτερος σημαντικός παράγοντας που επηρεάζει τη δομή της εγχώριας αγοράς αλεύρων είναι η ισχυρή διαπραγματευτική δύναμη των πελατών του κλάδου. Έτσι, στην αρτοποιία παρατηρείται στροφή των καταναλωτών σε εξειδικευμένα προϊόντα άρτου πέραν του λευκού, με αποτέλεσμα την αύξηση της ζήτησης για συγκεκριμένες κατηγορίες αλεύρων, όπως τα άλευρα από κριθάρι και αυτά από σίκαλη. Παρόλα αυτά, η διαπραγματευτική δύναμη του κλάδου της αρτοποιίας φαίνεται να είναι μικρής ισχύος, καθώς ο κλάδος αυτός στη χώρα μας αποτελεί μια κατακερματισμένη αγορά χιλιάδων μικρομεσαίων αρτοποιών.

Ο σημαντικότερος πελάτης της ελληνικής αλευροβιομηχανίας είναι ο κλάδος των ζυμαρικών. Κατά το 1999, η συνολική αξία της αγοράς των ζυμαρικών έφτασε τα 12,91 εκ ευρώ αντιπροσωπεύοντας περίπου το 1% της συνολικής κατανάλωσης τροφίμων στη χώρα μας. Παρόλα αυτά, η αγορά των ζυμαρικών παρουσιάζει σταθεροποιητικές τάσεις, καθώς παράγοντες της αγοράς αυτής εκτιμούν ότι κατά το 2001 – 2002 οι ρυθμοί ανάπτυξης δεν θα ξεπεράσουν το 1% . Κατά το 1999, οκτώ μεγάλες μονάδες παραγωγής ζυμαρικών κάλυπταν ποσοστό περί το 80 – 90% του συνόλου της αγοράς ζυμαρικών, εκ των οποίων οι τρεις πρώτες κάλυπταν περίπου το 60%, καθώς και ένα μεγάλο αριθμό μικρών μονάδων βιοτεχνικού – οικοτεχνικού επιπέδου που δεν επηρεάζουν τα μεγέθη της αγοράς. Αποτέλεσμα της υψηλής συγκέντρωσης στον κλάδο των ζυμαρικών είναι η ύπαρξη ισχυρής διαπραγματευτικής δύναμης αναφορικά με τη διαμόρφωση των τιμών των πρώτων υλών στον κλάδο. Όπως φαίνεται και στο διάγραμμα 7.2, η τιμή των αλεύρων από σκληρό σιτάρι, τα οποία αποτελούν τη βασική πρώτη ύλη στον κλάδο της

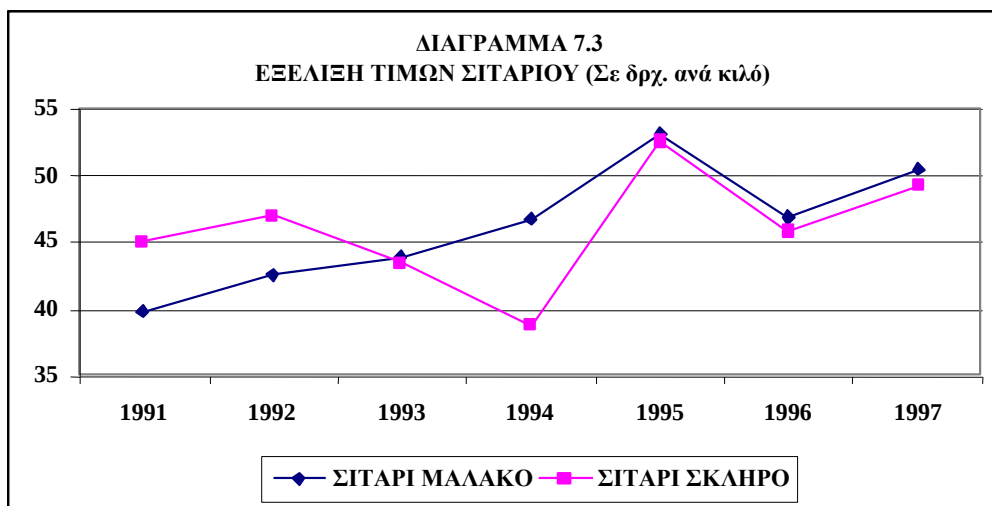
βιομηχανίας ζυμαρικών, συγκρατήθηκε σε χαμηλά επίπεδα καθόλη την περίοδο 1993 - 1998.

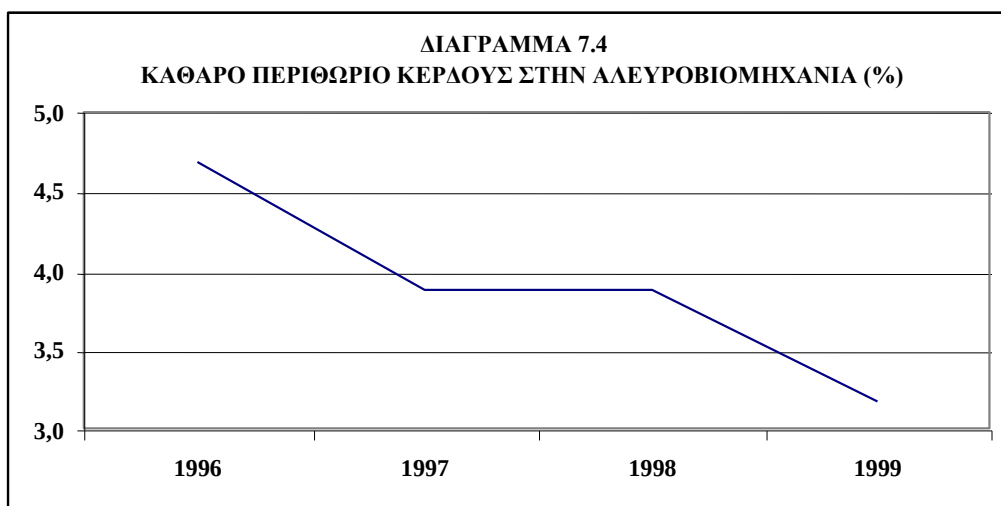
ΠΗΓΗ: Επεξεργασία στοιχείων ΕΣΥΕ

Σε ότι αφορά τη διαπραγματευτική δύναμη των προμηθευτών του κλάδου της αλευροβιομηχανίας, θα πρέπει να εξεταστούν οι τιμές των πρώτων υλών σε αντιδιαστολή με την κερδοφορία των αλευρόμυλων. Το 83%, κατά μέσο όρο, της συνολικής παραγωγής του κλάδου της αλευροβιομηχανίας στην Ελλάδα αφορά

αλεύρι που ως πρώτη ύλη έχει το σιτάρι. Επομένως, η τιμή της πρώτης αυτής ύλης έχει καθοριστικό ρόλο στη διαμόρφωση του κόστους παραγωγής και κατά συνέπεια του καθαρού περιθωρίου κέρδους στον κλάδο της αλευροβιομηχανίας. Στα διαγράμματα που ακολουθούν παραθέτουμε την εξέλιξη των τιμών των παραγωγών σιταριού στις δύο βασικές κατηγορίες του (σιτάρι μαλακό και σιτάρι σκληρό) και το καθαρό περιθώριο κέρδους στην εγχώρια αλευροβιομηχανία κατά την περίοδο 1996 – 1999.

ΠΗΓΗ: Επεξεργασία στοιχείων ΕΣΥΕ

ΠΗΓΗ: Επεξεργασία στοιχείων ΙΟΒΕ

Όπως φαίνεται και από το διάγραμμα 7.3, η αύξηση της τιμής του μαλακού σιταριού κατά 26,4% και η μικρότερη σε μέγεθος αύξηση (κατά 9,3%) της τιμής του παραγόμενου σκληρού σιταριού από το 1991 έως το 1997, συνδυάζονται όπως είναι αναμενόμενο με την αντίθετη πορεία των καθαρών κερδών των Ελληνικών αλευρόμυλων. Συγκεκριμένα, το καθαρό περιθώριο κέρδους της αλευροβιομηχανίας στη χώρα μας μειώθηκε από το 4,7% το 1996 σε 3,2% το 1999.

β. Ο βαθμός συγκέντρωσης στην αγορά της αλευροβιομηχανίας

Ο εσωτερικός ανταγωνισμός δεν αποτελεί σημαντικό παράγοντα επηρεασμού της δομής της αγοράς στο βαθμό που η αγορά αλεύρων, όπως φαίνεται και στην συνέχεια, κυριαρχείται από έναν πολύ ισχυρό πυρήνα επιχειρήσεων και χαρακτηρίζεται από υψηλό βαθμό συγκέντρωσης. Στον πίνακα 7.1 παρουσιάζεται μια εκτίμηση των μεριδίων που έχουν οι μεγαλύτεροι αλευρόμυλοι στην συνολική αγορά της αλευροβιομηχανίας. Τα μερίδια αυτά έχουν υπολογιστεί ως ο λόγος του κύκλου εργασιών κάθε επιχείρησης στην συνολική αγορά των επιχειρήσεων της αλευροβιομηχανίας. Στην περίπτωση αυτή, η συνολική αγορά αλεύρων ορίζεται ως το άθροισμα της εγχώριας παραγωγής και των εισαγωγών, καθώς πολλές από τις επιχειρήσεις που παρατίθενται δραστηριοποιούνται τόσο στην παραγωγή όσο και στην εμπορία (εισαγωγές) αλεύρων και δημητριακών.

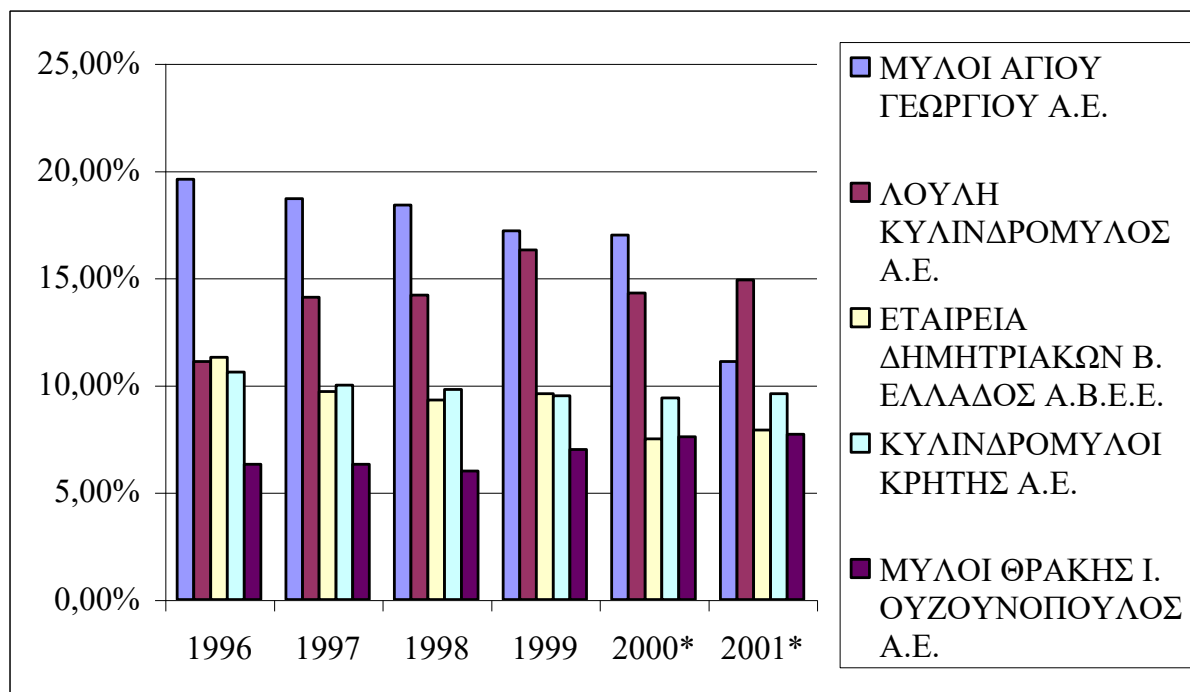
Πίνακας 7.1 : ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΜΕΡΙΔΙΩΝ ΑΓΟΡΑΣ ΑΛΕΥΡΟΜΥΛΩΝ

A/A	ΕΠΩΝΥΜΙΑ	1996	1997	1998	1999	2000*	2001*
1	ΜΥΛΟΙ ΑΓΙΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ Α.Ε.	19,6%	18,7%	18,4%	17,2%	17%	11,1%
2	ΛΟΥΛΗ ΚΥΛΙΝΔΡΟΜΥΛΟΣ Α.Ε.	11,1%	14,1%	14,2%	16,3%	14,3%	14,9%
3	ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΗΜΗΤΡΙΑΚΩΝ Β. ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Β.Ε.Ε.	11,3%	9,7%	9,3%	9,6%	7,5%	7,9%
4	ΚΥΛΙΝΔΡΟΜΥΛΟΙ ΚΡΗΤΗΣ Α.Ε.	10,6%	10,0%	9,8%	9,5%	9,4%	9,6%
5	ΜΥΛΟΙ ΘΡΑΚΗΣ Ι. ΟΥΖΟΥΝΟΠΟΥΛΟΣ Α.Ε.	6,3%	6,3%	6,0%	7,0%	7,6%	7,7%
6	ΚΥΛΙΝΔΡΟΜΥΛΟΙ ΠΑΠΑΦΙΛΗ Α.Ε.	5,1%	4,0%	4,1%	4,6%		
7	ΚΥΛΙΝΔΡΟΜΥΛΟΙ ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ Α.Ε.	3,1%	3,8%	3,3%	4,2%		
8	ΜΥΛΟΙ ΚΕΠΕΝΟΥ Α.Β.Ε.Ε.	2,9%	2,9%	2,7%	4,1%		
9	ΜΥΛΟΙ ΑΦΩΝ ΜΑΡΡΑ Α.Ε.	3,5%	3,8%	3,8%	3,9%		
10	ΚΥΛΙΝΔΡΟΜΥΛΟΙ Κ. ΣΑΡΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ Α.Ε.	3,0%	1,9%	2,7%	3,4%		
11	ΑΛΕΥΡΟΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΤΙΡΝΑΒΟΥ Α.Ε.	2,9%	2,5%	2,6%	2,6%		
12	ΘΗΒΑΙΚΗ ΑΛΕΥΡΟΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ Α.Ε.	2,7%	1,9%	2,0%	2,0%		
13	ΚΑΡΑΝΙΚΑΣ, ΑΝΤ. Θ., ΜΥΛΟΙ Α.Ε.	1,3%	1,6%	1,7%	1,8%		
14	ΜΥΛΟΙ ΑΓΙΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ Α.Ε.Β.Ε.	4,0%	2,4%	2,0%	1,4%		
15	ΜΥΛΟΙ ΑΦΟΙ Ν. ΒΛΑΧΟΓΙΑΝΝΗ Α.Ε.	1,5%	1,4%	1,4%	1,4%		
16	ΚΑΤΣΑΡΗ, Ι., ΚΥΛΙΝΔΡΟΜΥΛΟΙ Α.Ε.	1,5%	1,3%	1,3%	1,2%		
17	ΚΥΛΙΝΔΡΟΜΥΛΟΙ Ι.ΧΑΛΑΤΣΟΓΛΟΥ&ΥΙΟΙ Α.Β.Ε.Ε.	1,6%	1,3%	1,1%	1,0%		
18	ΚΑΠΕΤΑΝΙΟΣ, Γ., & ΥΙΟΙ Α.Ε.	1,0%	1,0%	0,9%	0,9%		
19	ΚΥΛΙΝΔΡΟΜΥΛΟΙ ΙΤΕΑΣ Α.Ε.	1,0%	1,1%	1,0%	0,9%		
20	ΚΥΛΙΝΔΡΟΜΥΛΟΙ ΚΑΛΑΜΠΑΚΑΣ Α.Ε.	0,8%	0,8%	0,8%	0,8%		

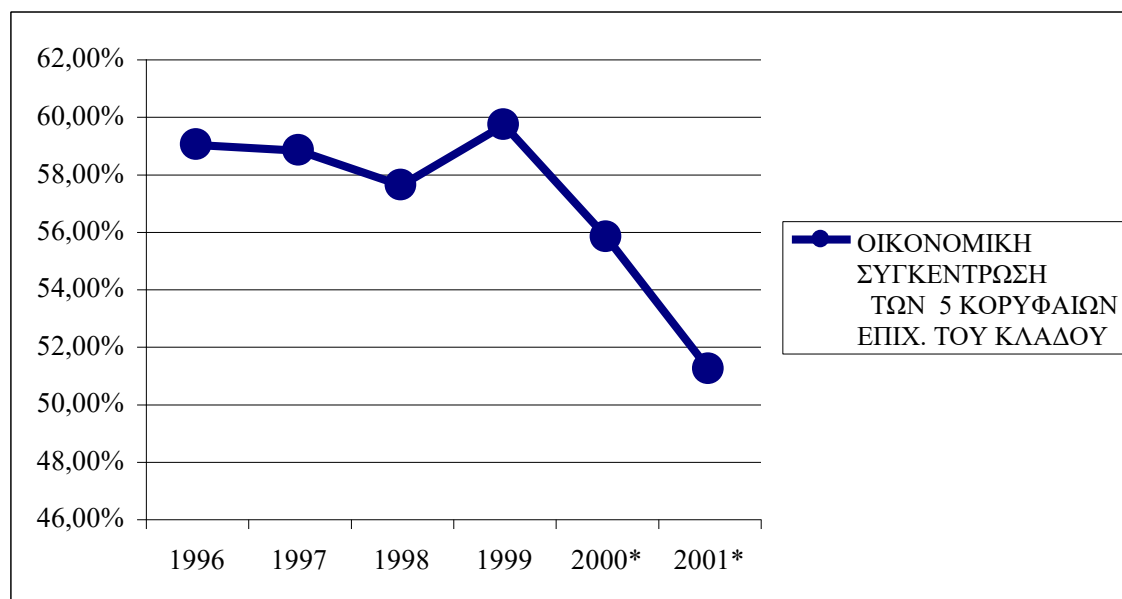
ΠΗΓΗ: Εκτιμήσεις ΙΟΒΕ

* Τα μερίδια αγοράς για τα έτη 2000 και 2001 έχουν υπολογισθεί με παρανομαστή το σύνολο πωλήσεων των 20 κορυφαίων επιχειρήσεων του κλάδου το 1999.

**Διάγραμμα 7.5 : Η ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΩΝ ΜΕΡΙΔΙΩΝ ΑΓΟΡΑΣ ΤΩΝ
ΠΕΝΤΕ ΣΗΜΑΝΤΙΚΟΤΕΡΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ ΤΟΥ ΚΛΑΔΟΥ
ΓΙΑ ΤΑ ΕΤΗ 1996-2001**

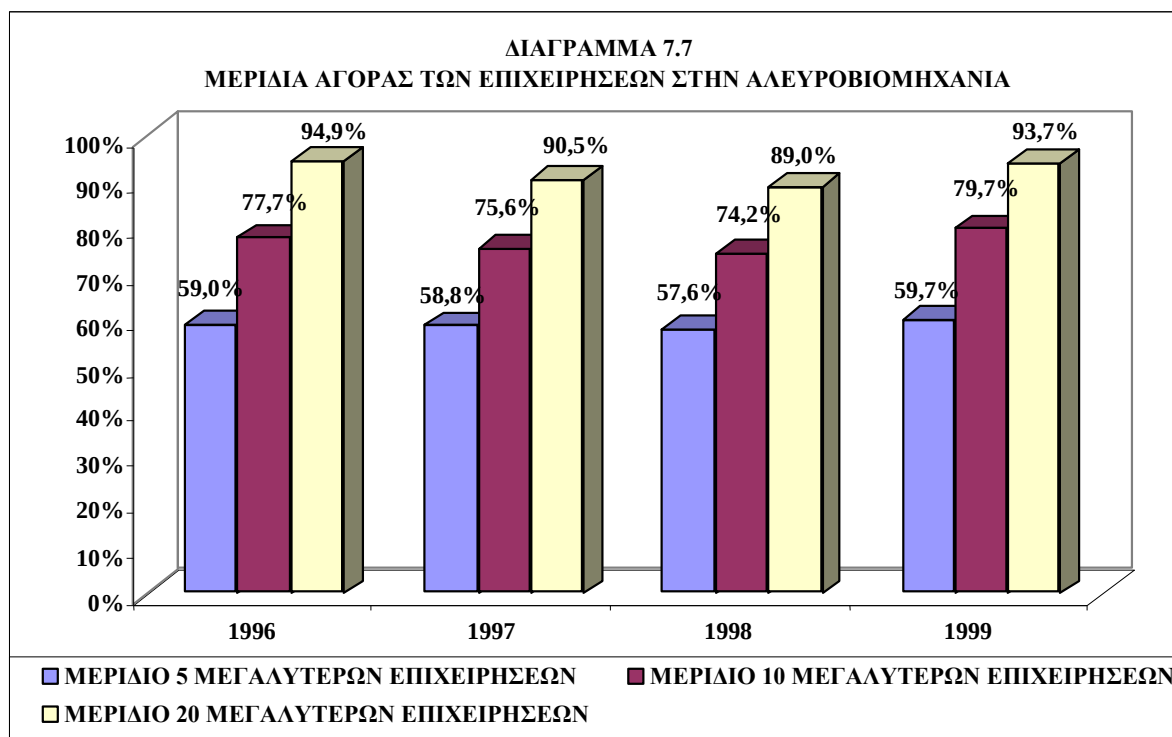

Διάγραμμα 7.6

Όπως φαίνεται και στο διάγραμμα σημειώθηκε μικρή πτώση της συγκέντρωσης στην εγχώρια αγορά των αλεύρων από το 1996 έως και το 1998.

Παρόλα αυτά, όμως, χρησιμοποιώντας το δείκτη συγκέντρωσης CR-4, το μερίδιο που κατείχαν στην αγορά το 1999 οι τέσσερις «μεγάλοι» του κλάδου διαμορφώθηκε στα επίπεδα του έτους 1996 και συγκεκριμένα ήταν ίσο με το 52,7% της συνολικής αγοράς αλεύρων. Το ίδιο έτος το 79,7% της συνολικής αγοράς ελεγχόταν από τις 10 μεγαλύτερες επιχειρήσεις, ενώ αν συμπεριλάβουμε τους 20 μεγαλύτερους αλευρόμυλους, τότε ο σχετικός δείκτης φθάνει το 93,7% της συνολικής αγοράς.

ΠΗΓΗ: Εκτιμήσεις IOBE

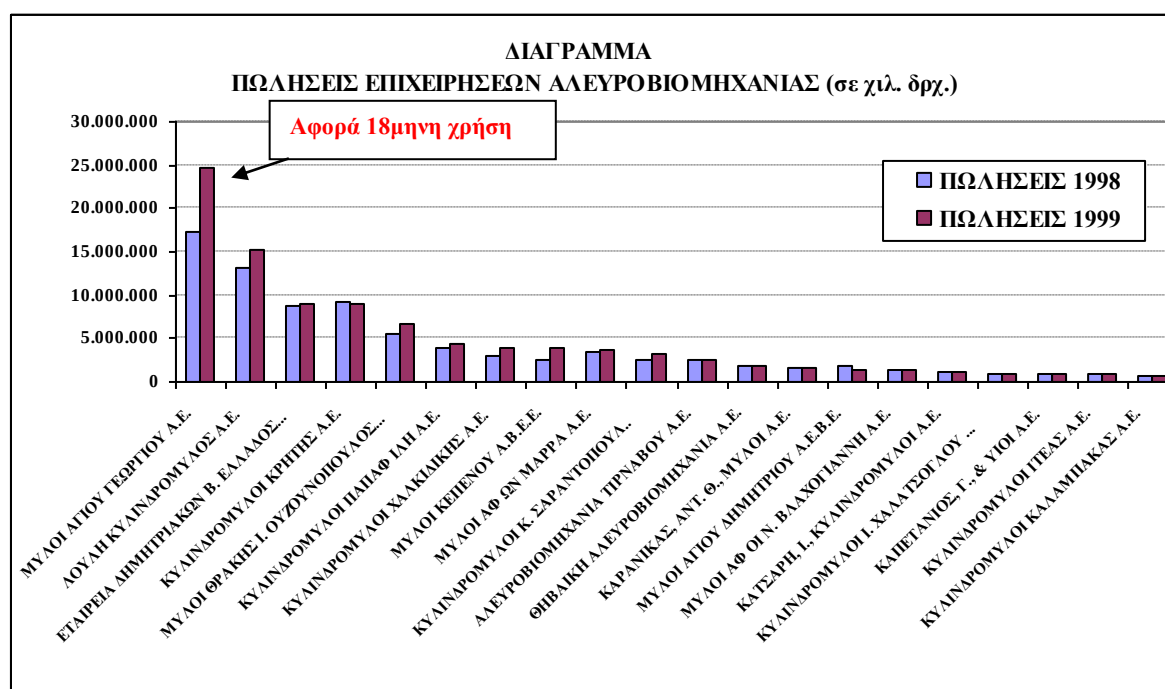
Πιθανές αιτίες που εξηγούν την υψηλή συγκέντρωση στην εγχώρια αγορά της αλευροβιομηχανίας βασίζονται στους ακόλουθους παράγοντες:

- Σημαντικά εμπόδια εισόδου που βασίζονται σε μεγάλες επενδύσεις σε μηχανολογικό εξοπλισμό, με τάση καθετοποίησης στην παραγωγή, δυσχεραίνουν την είσοδο νέων επιχειρήσεων στον κλάδο.
- Ύπαρξη σημαντικών οικονομιών κλίμακας λόγω της υψής της παραγωγικής διαδικασίας και της υψηλής κεφαλαιακής έντασης που χαρακτηρίζει τον κλάδο σε σχέση με άλλους κλάδους της βιομηχανίας τροφίμων.
- Ύπαρξη πλεονεκτήματος λόγω μεγέθους του κλάδου στις σχέσεις του κυρίως με πελάτες, αλλά και προμηθευτές. Η ύπαρξη μεγάλης παραγωγής με σύγχρονα συστήματα άμεσης ανταπόκρισης στη ζήτηση σε συνδυασμό με επιθετικές εξαγορές

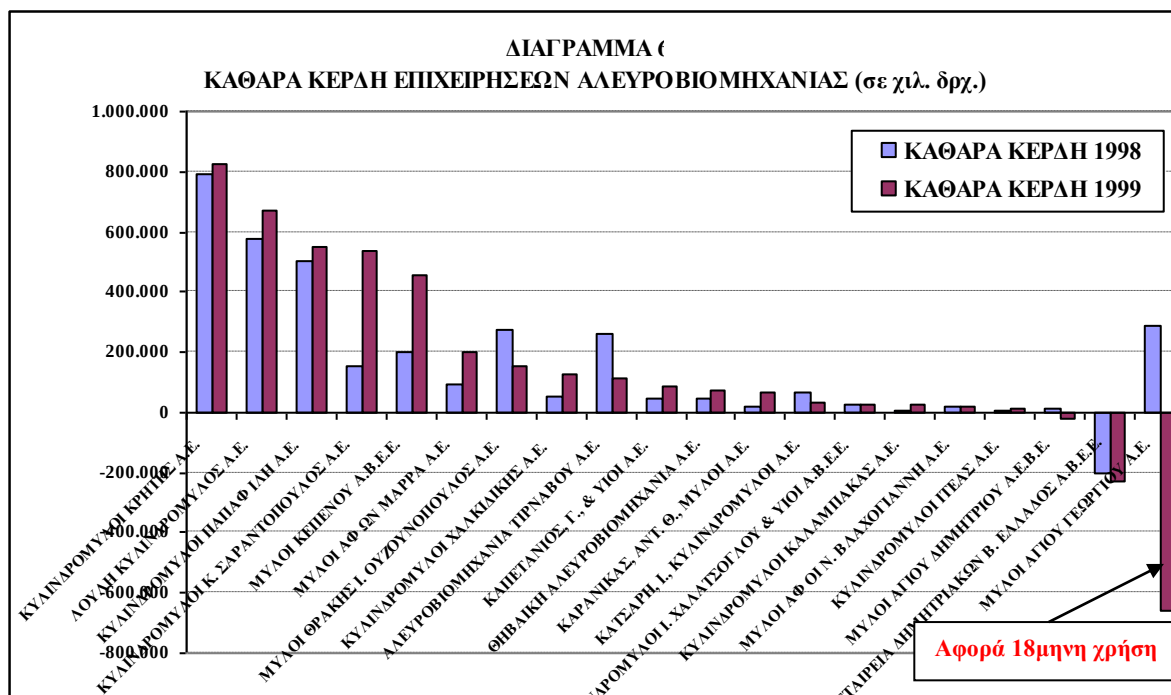
σε βιομηχανίες που ταυτόχρονα αποτελούν πελάτες του κλάδου, μπορούν να επηρεάσουν τις τιμές του παραγόμενου προϊόντος.

- Μικρός βαθμός διαφοροποίησης του παραγόμενου προϊόντος, καθώς πάρα τις προσπάθειες δημιουργίας επώνυμου προϊόντος από τις μεγάλες επιχειρήσεις του κλάδου, οι δυνατότητες αυτές εξακολουθούν – λόγω της φύσης του προϊόντος – να είναι τελικά περιορισμένες.

τα διαγράμματα 7.8 και 7.9 γίνεται συγκριτική παρουσίαση των πωλήσεων και των καθαρών κερδών των 20 μεγαλύτερων αλευρόμυλων για τα έτη 1998 και 1999.

ΠΗΓΗ: Ελληνικός Οικονομικός Οδηγός ICAP, 2000

ΠΗΓΗ: Ελληνικός Οικονομικός Οδηγός ICAP, 2000

Στο τέλος της 18μηνης χρήσης (1/1/99 – 30/6/00) οι Μύλοι Αγ. Γεωργίου Α.Ε. σημείωσαν πωλήσεις ύψους 24,6 δισ. δραχμών κατέχοντας την πρώτη θέση ανάμεσα στις ελληνικές αλευροβιομηχανίες. Παρόλα αυτά, όμως, τα καθαρά κέρδη προ φόρων της εταιρείας αυτής σημείωσαν κατακόρυφη πτώση, καθώς από τα 287,2 εκατ. δραχμές το 1998 σημειώθηκαν ζημιές ύψους 659,4 εκατ. δραχμών το 1999. Στη δεύτερη θέση βρίσκεται η Λούλη Κυλινδρόμυλος Α.Ε. οι πωλήσεις της οποίας αυξήθηκαν από τα 13,2 δισ. δραχμές το 1998 σε 15,3 δισ. δραχμές το 1999, ενώ τρίτη έρχεται η Εταιρεία Δημητριακών Βορείου Ελλάδος με πωλήσεις 9 δισ. δραχμές το 1999 από τα 8,7 δισ. δραχμές το 1998.

Ο κίνδυνος εισόδου νέων επιχειρήσεων στον κλάδο δεν αποτελεί σημαντικό παράγοντα στη διαμόρφωση της δομής στην αγορά της αλευροβιομηχανίας. Η παραγωγή αλεύρων στην Ελλάδα συγκεντρώνεται κυρίως στα μεγάλα βιομηχανικά συγκροτήματα του κλάδου και χαρακτηρίζεται από σημαντικές οικονομίες κλίμακας. Αυτό συνεπάγεται τη διενέργεια μεγάλων επενδύσεων από την πλευρά των δυνητικών ανταγωνιστών που θα ήθελαν να εισέλθουν στον κλάδο. Ταυτόχρονα, υπάρχει και σημαντική δυσκολία πρόσβασης στα κανάλια διάθεσης του προϊόντος καθώς οι μεγάλες βιομηχανίες του κλάδου αναπτύσσουν σταθερές σχέσεις με πελάτες που δραστηριοποιούνται σε κλάδους όπως των ζυμαρικών και της αρτοποιίας. Χαρακτηριστικά παραδείγματα στο σημείο αυτό αφορούν την εξαγορά το 1998 της βιομηχανίας ζυμαρικών Στέλλα Α.Ε. από την Μύλοι Αγ. Γεωργίου Α.Ε., την εξαγορά της εταιρείας Δέλτα Βιομηχανία Παγωτού Α.Ε. η οποία σχεδιάζεται να λάβει χώρα μέσα στο 2001, καθώς και τη συμμετοχή της ΛΟΥΛΗ ΚΥΛΙΝΔΡΟΜΥΛΟΙ Α.Ε.

Κυλινδρόμυλοι Α.Ε. στις εταιρείες ζυμαρικών Μέλισσα Α.Ε. και Barilla – Misko Α.Ε.

Επιπλέον, η καθετοποίηση στην παραγωγική διαδικασία επιτείνει την δυσκολία εισόδου στους κλάδους αλεύρων και ζυμαρικών, λόγω των οικονομιών κλίμακας που δημιουργούνται, τους ακόμα ισχυρότερους δεσμούς με προμηθευτές και πελάτες, των μεγαλύτερων δικτύων διανομής και των ακόμα μεγαλύτερων κεφαλαίων που απαιτούνται καθώς ο νεοεισερχόμενος θα πρέπει να δραστηριοποιηθεί από την παραγωγή αλεύρου μέχρι και τη διάθεση των τελικών προϊόντων ζυμαρικών. Στο σημείο αυτό αναφέρεται η εξαγορά των εγκαταστάσεων της Λούλης Κυλινδρόμυλοι Α.Ε. στην περιοχή του Βόλου από τη Misko Α.Ε., η οποία από το 1991 ανήκει στην Ιταλική βιομηχανία ζυμαρικών Barilla. Παράλληλα, μελετάται άμεσα η απόκτηση ποσοστού 10% της εταιρείας Loulis International Foods Enterprises (LIFE) από την εταιρεία Κατσέλης Α.Ε. με στόχο την ενίσχυση των επιχειρηματικών σχεδίων των δύο αυτών εταιρειών στις Βαλκανικές αγορές.

γ. Σύνοψη

Ο ανταγωνισμός της αγοράς στον κλάδο της αλευροβιομηχανίας στην Ελλάδα διαμορφώνεται κυρίως από την πίεση των υποκατάστατων προϊόντων που στην περίπτωση της αλευροβιομηχανίας αφορά τα εισαγόμενα άλευρα από άλλες χώρες - μέλη της Ε.Ε. ή από τρίτες χώρες. Το βασικό πλεονέκτημα των δυτικοευρωπαίων ανταγωνιστών είναι ότι διαθέτουν μεγάλες καλλιεργήσιμες εκτάσεις και σύγχρονο μηχανολογικό εξοπλισμό που επιτρέπουν μεγάλους όγκους παραγωγής σε χαμηλότερες τιμές σε σχέση με τους Έλληνες παραγωγούς αλεύρων. Παράλληλα, η απελευθέρωση της αγοράς αλεύρων στην Ε.Ε., σε συνδυασμό με την καθυστέρηση στο αναγκαίο εκσυγχρονισμό της ελληνικής αλευροβιομηχανίας, συνετέλεσαν στη πτώση της ανταγωνιστικότητας του κλάδου με ταυτόχρονη μείωση των ελληνικών εξαγωγών τόσο σε αξία όσο και σε ποσότητα κατά τα έτη 1997 – 1999.

Δεύτερος σημαντικός παράγοντας που επηρεάζει τη δομή της εγχώριας αγοράς αλεύρων είναι η ισχυρή διαπραγματευτική δύναμη των πελατών του κλάδου. Ο μεγαλύτερος πελάτης της αλευροβιομηχανίας στην Ελλάδα είναι ο κλάδος των ζυμαρικών. Κατά το 1999, οι οκτώ μεγαλύτερες μονάδες παραγωγής ζυμαρικών κάλυπταν περίπου το 80 – 90% του συνόλου της αγοράς αυτής. Αποτέλεσμα της υψηλής αυτής συγκέντρωσης είναι η ύπαρξη ισχυρής διαπραγματευτικής δύναμης αναφορικά με τη διαμόρφωση της τιμής της πρώτης ύλης στον κλάδο των ζυμαρικών η οποία αφορά κυρίως το αλεύρι από σκληρό σιτάρι.

Κατά μέσο όρο, το 83% της συνολικής παραγωγής του κλάδου της αλευροβιομηχανίας στην Ελλάδα αφορά αλεύρι που ως πρώτη ύλη έχει το σιτάρι. Επομένως, η τιμή της πρώτης αυτής ύλης έχει καθοριστικό ρόλο στη διαμόρφωση του

κόστους παραγωγής και κατά συνέπεια του καθαρού περιθωρίου κέρδους στον κλάδο της αλευροβιομηχανίας. Οι συνεχείς αυξήσεις των τιμών τόσο του μαλακού όσο και του σκληρού σιταριού κατά τα έτη 1996- 1999, σε συνδυασμό με την περιορισμένη ικανότητα των Ελλήνων παραγωγών αλεύρων να μεταφέρουν μεγάλο μέρος των αυξήσεων αυτών στην τιμή των τελικών προϊόντων τους, συνετέλεσαν στην πτώση του καθαρού περιθωρίου κέρδους της αλευροβιομηχανίας από το 4,7% το 1996 σε 3,2% το 1999.

Η εγχώρια αγορά αλεύρων κυριαρχείται από έναν ισχυρό πυρήνα επιχειρήσεων που κατέχουν μεγάλο μερίδιο στη συνολική αγορά. Συγκεκριμένα, το μερίδιο αγοράς που κατείχαν το 1999 οι 5 μεγαλύτεροι αλευρόμυλοι διαμορφώθηκε στο 59,7% της συνολικής αγοράς αλεύρων. Το ίδιο έτος το 79,7% της συνολικής αγοράς ελεγχόταν από τις 10 μεγαλύτερες επιχειρήσεις, ενώ οι 20 μεγαλύτεροι αλευρόμυλοι συγκέντρωσαν το 93,7% του συνόλου της ελληνικής αγοράς.

Πιθανές αιτίες που εξηγούν την υψηλή αυτή συγκέντρωση στην εγχώρια αγορά της αλευροβιομηχανίας αφορούν τα σημαντικά εμπόδια εισόδου στον κλάδο που βασίζονται σε μεγάλες επενδύσεις μηχανολογικού εξοπλισμού, τις σημαντικές οικονομίες κλίμακας λόγω της υφής της παραγωγικής διαδικασίας, καθώς και το μικρό βαθμό διαφοροποίησης στο παραγόμενο προϊόν. Παρόλα αυτά η κερδοφορία στο κλάδο εμφανίζεται χαμηλή κυρίως εξαιτίας των πρώτων υλών που αντιμετωπίζουν οι ελληνικές επιχειρήσεις και των υποκατάστατων προϊόντων (εισαγόμενα άλευρα). Τα τελευταία χρόνια, κυρίαρχη τάση στον κλάδο είναι η καθετοποίηση των παραγωγικών δραστηριοτήτων η οποία πραγματοποιείται μέσω εξαγορών, συγχωνεύσεων αλλά και στρατηγικών συμμαχιών με άλλες ελληνικές ή ξένες επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται σε διαφορετικά στάδια της παραγωγικής διαδικασίας.

8. ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΑ ΓΚΡΟΥΠ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΣΥΓΧΡΟΝΕΣ ΤΑΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΕΓΧΩΡΙΑ ΑΓΟΡΑ ΤΗΣ ΑΛΕΥΡΟΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ

Τα στρατηγικά γκρούπ επιλέγονται παρακάτω, βάση της δυναμικότητας τους όσον αφορά τον όγκο παραγωγής και κυρίως το επίπεδο πωλήσεων τους. Επιπρόσθετα η μεταβολή του επιπέδου των πωλήσεων χρησιμοποιείται ως ένδειξη της ανταγωνιστικότητας που υπάρχει στο κλάδο λόγω της μεγάλης οικονομικής συγκέντρωσης και της περιορισμένης ελληνικής αγοράς.

Με κριτήριο τη μεταβολή του επιπέδου των πωλήσεων στις 20 μεγαλύτερες επιχειρήσεις της εγχώριας αγοράς αλεύρων από το 1996 έως και το 1999, διακρίνονται τα εξής στρατηγικά γκρουπ εταιρειών του κλάδου:

- Leader στην αγορά είναι η εταιρεία «Μύλοι Αγ. Γεωργίου», η οποία παρουσιάζει ανοδικές πωλήσεις καθόλη τη διάρκεια της περιόδου 1996 – 1999. Ακολουθεί η «Κυλινδρόμυλοι Λούλη» η οποία κατέχει την πλειοψηφία των μετοχών της πρώτης. Λαμβάνοντας υπόψη ότι οι πωλήσεις της «Μύλοι Αγ. Γεωργίου» αφορούν 18μηνη χρήση, οι συνολικές πωλήσεις των δύο αυτών εταιρειών το 1999 ξεπέρασαν τα 39 δισ. δραχμές, ενώ το συνολικό τους μερίδιο στην εγχώρια αγορά έφτασε το 33,5%.
- Σε δεύτερο επίπεδο, όπως φαίνεται και στο διάγραμμα 8.1, διακρίνεται το στρατηγικό γκρουπ που απαρτίζεται από τις επιχειρήσεις «Κυλινδρόμυλοι Κρήτης» και την «Εταιρεία Δημητριακών Βορείου Ελλάδας» με πωλήσεις για το 1999 περίπου 9 δισ. δραχμές. Σε κοντινή απόσταση βρίσκεται η «Μύλοι Θράκης Ι. Ουζουνόπουλος» με επίπεδο πωλήσεων 6,6 δισ. δραχμές το 1999. Το μερίδιο αγοράς των δύο πρώτων επιχειρήσεων τόσο το 1998 όσο και το 1999 ξεπέρασε το 19%, ενώ η «Μύλοι Θράκης Ι. Ουζουνόπουλος» μείωσε τη διαφορά από τις δύο προηγούμενες αυξάνοντας το μερίδιό της στην αγορά από το 6% το 1998 σε 7% το 1999
- Ποσοστό ίσο με 33% περίπου της αγοράς αλεύρων συγκεντρώνεται σε 15 επιχειρήσεις οι οποίες εμφανίζουν έντονη κινητικότητα σε ότι αφορά τη δυναμική των πωλήσεων. Στην πρώτη φάση του διαγράμματος 8.1 εξετάζεται η ποσοστιαία μεταβολή των πωλήσεων για τα έτη 1996 – 1997 (στον κάθετο άξονα) σε αντιδιαστολή με τις πωλήσεις των 20 μεγαλύτερων επιχειρήσεων του κλάδου για το έτος 1997 (στον οριζόντιο άξονα). Στη φάση αυτή παρατηρούνται δύο γκρουπ αλευρόμυλων με πωλήσεις μέχρι και 4 δισ. δραχμές: το γκρουπ πάνω από τον άξονα των πωλήσεων που απαρτίζεται από 8 εταιρείες με ρυθμούς ανόδου των πωλήσεων για τα έτη 1996 – 1997 που φτάνουν μέχρι και το 30% («Καρανίκας, Αντ., Θ. Μύλοι Α.Ε.») και το γκρουπ κάτω από τον άξονα των πωλήσεων, στο οποίο ανήκουν 7 αλευρόμυλοι με πτωτικές πωλήσεις, σημειώνοντας πτώση μέχρι και 37% κατά τη διετία 1996 – 1997 («Μύλοι Αγ. Δημητρίου»).

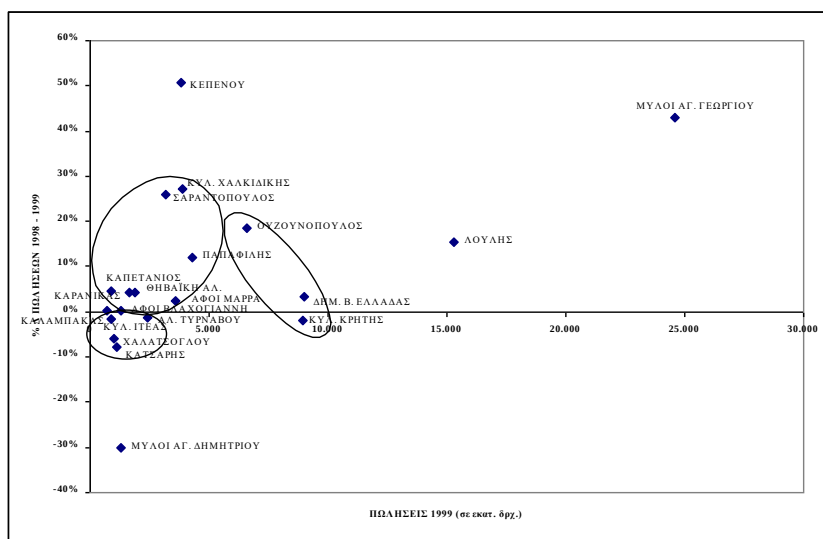
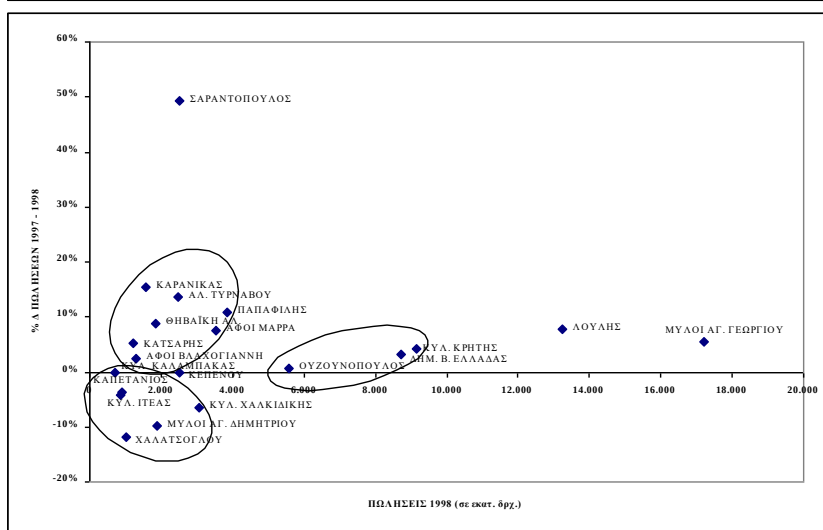
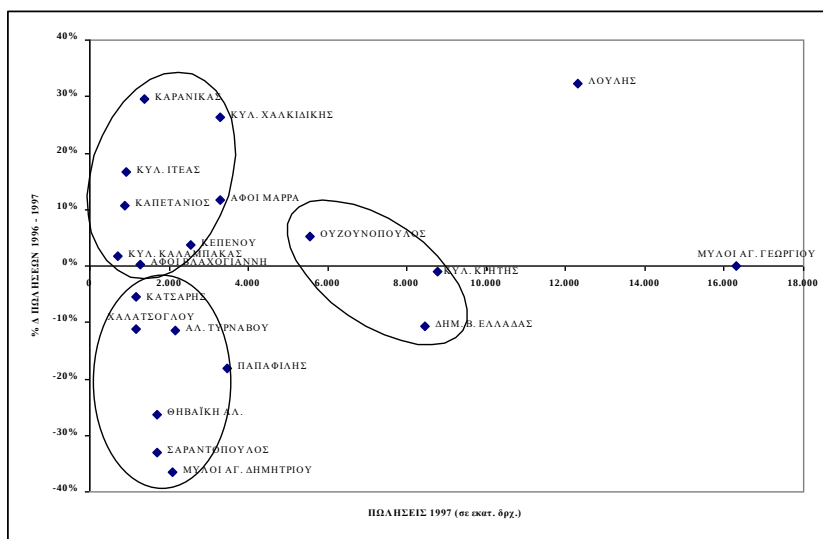
■ Στη δεύτερη φάση του διαγράμματος 8.1 εξετάζεται η ποσοστιαία μεταβολή των πωλήσεων για τα έτη 1997 – 1998 σε αντιδιαστολή με τις πωλήσεις των 20 μεγαλύτερων επιχειρήσεων του κλάδου για το έτος 1998. Πιο συγκεκριμένα παρατηρείται ότι η «Κυλινδρόμυλοι Κ. Σαραντόπουλος Α.Ε.» η οποία εμφάνιζε πτωτικές πωλήσεις σε ποσοστό 33% κατά τη διετία 1996 – 1997, παρουσίασε κατά τα έτη 1997 - 1998 θεαματική άνοδο των πωλήσεων της τάξης του 49%. Επίσης, σημαντική άνοδο των πωλήσεων κατά την περίοδο 1997 – 1998 σημείωσαν οι επιχειρήσεις «Αλευροβιομηχανία Τυρνάβου Α.Ε.», «Κυλινδρόμυλοι Παπαφίλη Α.Ε.» και «Θηβαϊκή Αλευροβιομηχανία Α.Ε.». Αντίθετα, από το 1997 στο 1998 πτωτικά κινήθηκαν οι πωλήσεις των «Κυλινδρόμυλοι Χαλκιδικής Α.Ε.», «Κυλινδρόμυλοι Ιτέας Α.Ε.», «Μύλοι Κεπενού Α.Β.Ε.Ε.» και «Καπετάνιος Γ. & Υιοί Α.Ε.».

Στη τρίτη φάση του διαγράμματος 8.1 εξετάζεται η ποσοστιαία μεταβολή των πωλήσεων για τα έτη 1998 – 1999 σε αντιδιαστολή με τις πωλήσεις των 20 μεγαλύτερων επιχειρήσεων του κλάδου για το έτος 1999. Κατά την περίοδο 1998 – 1999, οι εταιρείες που παρουσίασαν σημαντική αύξηση των πωλήσεων σε σχέση με τη διετία 1997 – 1998 ήταν οι «Μύλοι Κεπενού Α.Β.Ε.Ε.», «Κυλινδρόμυλοι Χαλκιδικής Α.Ε.», και «Καπετάνιος Γ. & Υιοί Α.Ε.». Ενώ αρνητικούς ρυθμούς πωλήσεων κατά τα έτη 1998 – 1999, σε αντίθεση με την προηγούμενη περίοδο, εμφάνισαν οι «Αλευροβιομηχανία Τυρνάβου Α.Ε.», «Κάτσαρης Ι. Κυλινδρόμυλοι Α.Ε.» και οι «Μύλοι Αγ. Δημητρίου Α.Ε.».

Η μελέτη του διαγράμματος 8.1 επιβεβαιώνει τα όσα έχουν γραφτεί στα προηγούμενα κεφάλαια για την εικόνα που επικρατεί στο κλάδο. Στο πρώτο γκρουπ ο όμιλος Λούλη, εμφανίζοντας αυξανόμενες πωλήσεις επιβεβαιώνει την κυριαρχία του στο κλάδο παραμένοντας σταθερά πρώτος. Εκμεταλεύεται στοιχεία όπως οι οικονομίες κλίμακος και οι σύγχρονες εγκαταστάσεις του για να επεκταθεί στην ανατολική Ευρώπη και να βρεί διέξοδο από την περιορισμένη Ελληνική αγορά. Στο δεύτερο γκρουπ δε σημειώνονται σημαντικές ανακατατάξεις. Πρόκειται για επιχειρήσεις οι οποίες εκμεταλεύονται στο έπαρκο την γεωγραφική τους θέση αλλά αδυνατούν να επιδείξουν σημαντική αύξηση πωλήσεων λόγω δυσκολιών σε ανοίγματα εκτός Ελλάδος.

Στο τρίτο γκρουπ γίνεται φανερό ότι επικρατεί υψηλός ανταγωνισμός και αβεβαιότητα, ως αποτέλεσμα της υψηλής οικονομικής συγκέντρωσης που κατέχουν οι "μεγάλοι" του κλάδου, αλλά και της περιορισμένης ελληνικής αγοράς. Οι επιχειρήσεις αυτές λόγω της περιορισμένης δυναμικότητας και της μικρής ελληνικής αγοράς παρουσιάζουν αστάθεια στις μεταβολές των πωλήσεων τους και οι στρατηγικές τους επιλογές εξαρτώνται σε μεγάλο βαθμό από την ανκτικότητα των "μεγάλων".

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΑ ΓΚΡΟΥΠ & ΔΥΝΑΜΙΚΗ ΤΩΝ ΠΩΛΗΣΕΩΝ

ΠΗΓΗ: Επεξεργασία
Στοιχείων ΙΟΒΕ

Στην αναπτυσσόμενη αγορά του αλευροβιομηχανικού κλάδου οι ελληνικές επιχειρήσεις επιδίωξαν τα τελευταία χρόνια να αντλήσουν κεφάλαια, κυρίως μέσω της κεφαλαιαγοράς, τα οποία και αξιοποίησαν κατά το βαθμό που οι ίδιες έκριναν δημιουργώντας την εικόνα που έχει σήμερα ο κλάδος. Έτσι, την τελευταία διετία έγινε σημαντική προσπάθεια εισόδου των εταιρειών του κλάδου στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών (ΧΑΑ) με σκοπό τη δημιουργία σημαντικών έργων υποδομής (όπως οι επιλιμένες εγκαταστάσεις μεταφοράς), την αυτοματοποίηση της παραγωγικής διαδικασίας και τη βελτίωση των δικτύων διανομής του τελικού προϊόντος, ώστε να ανταποκριθούν στη ζήτηση, όχι μόνο σε τοπικό επίπεδο, αλλά και στην κάλυψη των αναγκών της ευρύτερης Βαλκανικής αγοράς.

Οι ευκαιρίες που παρουσιάζονται σήμερα στις χώρες της Βαλκανικής και της Ανατολικής Ευρώπης, εφόσον αξιοποιηθούν σωστά, δίνουν τη δυνατότητα στην ελληνική αλευροβιομηχανία να αυξήσει τους ρυθμούς ανάπτυξής της, με την προϋπόθεση ότι οι επενδύσεις θα αποβλέπουν στην παραγωγή προϊόντων με υψηλή προστιθέμενη αξία. Παράλληλα, ο εντεινόμενος ανταγωνισμός μεταξύ των επιχειρήσεων του κλάδου από την Ευρωπαϊκή Ένωση, έχει προκαλέσει στροφή στην εγχώρια αγορά. Έτσι, ο αριθμός των λεγόμενων «οικογενειακών» επιχειρήσεων παρουσιάζει φθίνουσα πορεία, ενώ αντίθετα παρατηρείται αύξηση της αποδοτικότητας σε μεγάλους αλευρόμυλους κυρίως μέσω συνεργασιών και εξαγορών ή συγχωνεύσεων που στόχο έχουν την ενίσχυση της θέσης τους στην ελληνική και διεθνή αγορά.

Όπως έχει ήδη προαναφερθεί, πρωταγωνιστικό ρόλο στην ελληνική αλευροβιομηχανία κατέχει ο όμιλος Κυλινδρόμυλων Λούλη ο οποίος και ελέγχει την πλειοψηφία πακέτου μετοχών της εταιρείας «Μύλοι Αγ. Γεωργίου». Οι δύο αυτές εταιρείες έχουν ήδη προχωρήσει σε άνοιγμα της αγοράς στο εξωτερικό μέσω νέων εξαγορών, σύστασης θυγατρικών αυτόνομα ή μέσω joint venture. Έτσι, ο όμιλος Κυλινδρόμυλων Λούλη ελέγχει τις Ρουμανικές αλευροβιομηχανίες «Moran S.A.» και «Titan S.A.», η μία από τις οποίες είναι καθετοποιημένη και παράγει και προϊόντα άρτου διαθέτοντας αυτόνομα σημεία πώλησης του προϊόντος αυτού. Σημειώνεται ότι η αρτοποιομηχανία Κατσέλης συμμετέχει στο μετοχικό κεφάλαιο της «Titan S.A.» με ποσοστό της τάξης του 10% και έχει προσφέρει το know how για τη λειτουργία καταστημάτων που θα διαθέτουν προϊόντα αρτοποιίας στη Ρουμανική αγορά.

Επιπλέον, η «Κυλινδρόμυλοι Λούλη» και μαζί με την «Μύλοι Αγ. Γεωργίου» έχουν εξαγοράσει τους «Μύλους Σόφιας», ίδρυσαν την «Albanian Flour Mills Loulis S.A.», ενώ σύντομα πρόκειται να λειτουργήσει και νέος μύλος της «Κυλινδρόμυλοι Λούλη» με μονάδα μακαρονοποιείου στην Τυφλίδα της Γεωργίας. Χαρακτηριστικές είναι και οι κινήσεις των δύο αυτών εταιρειών και στο χώρο του κλάδου των ζυμαρικών, όπως έχει ήδη σχολιαστεί παραπάνω. Όπως είναι φανερό οι επιχειρηματικές αυτές κινήσεις συντελούν στη δημιουργία δυναμικής Ελληνικής παρουσίας στο χώρο των Βαλκανίων και της Ανατολικής Μεσογείου.

Στην εγχώρια αγορά αλεύρων, ενδεικτικό της κινητικότητας του κλάδου αποτελεί η εξαγορά της εταιρείας «Μύλοι Βοιωτίας Αρχοντάκης – Κόκκινος Α.Ε.» από τις «Εταιρεία Δημητριακών Βορείου Ελλάδος» (η οποία ανήκει στην «Αλλατίνη Α.Ε.») και «Μύλοι Θράκης – Ι. Ουζουνόπουλος Α.Ε.». Επίσης, προβλέπεται η σύσταση κοινής θυγατρικής εταιρείας με την επωνυμία «Μύλοι Αισώπου Α.Ε.». Ανάλογες επεκτατικές κινήσεις στην αγορά τροφίμων μέσω εξαγορών σχεδιάζουν και η «Κυλινδρόμυλοι Κ. Σαραντόπουλου Α.Ε.» και η «Κυλινδρόμυλοι Παπαφίλη Α.Ε.»

Σχετικά με τις στρατηγικές διαφοροποίησης και την είσοδο παραδοσιακών αλευροβιομηχανιών σε νέες αγορές, αναφέρεται η απόσχιση των βιομηχανικών εγκαταστάσεων της «Μύλοι Αγ. Γεωργίου» και η εισφορά του στη θυγατρική της εταιρεία «Γραφή Α.Ε.» η οποία θα εξαγορασθεί στη συνέχεια από την «Κυλινδρόμυλοι Λούλης Α.Ε.». Με το προϊόν της πώλησης αυτής η «Μύλοι Αγ. Γεωργίου Α.Ε.» θα εξαγοράσει ποσοστό εταιρειών που ανήκουν στον Όμιλο Μπαλάφα («Κ. Μπαλάφας ΑΤΕ», «Γενική Μηχανική Α.Ε.» και «Αθηναϊκή Τεχνική Α.Ε.») και θα εισέλθει στο χώρο της αξιοποίησης ακινήτων (real estate) και στον τομέα των τεχνικών έργων, ο οποίος αποτελεί πλέον μέρος του εταιρικού της σκοπού.

9. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Το γεγονός ότι η συνολική ζήτηση αλεύρων χαρακτηρίζεται από σταθερότητα και δεν είναι φθίνουσα, είναι ενθαρρυντικό σε σχέση με άλλους βιομηχανικούς κλάδους που αντιμετωπίζουν σημαντική μείωση της ζήτησης.

Η αλλαγή των διατητηκών προτύπων και η αυξανόμενη ζήτηση για νέους τύπους αλεύρων με υψηλότερη ποιότητα και διατροφική αξία ώθησε τις αλευροβιομηχανίες σε συνεχείς ανανεώσεις του μηχανολογικού εξοπλισμού τους. Όσες επιχειρήσεις δεν μπόρεσαν να εκσυγχρονιστούν αποχώρησαν από τον κλάδο ξεκαθαρίζοντας το τοπίο.

Αξίζει να σημειωθεί ότι στον κλάδο παρατηρούνται υψηλά εμπόδια εισόδου και εξόδου εξαιτίας της φύσης του μηχανολογικού εξοπλισμού και των ακίνητων περιουσιακών στοιχείων που απαιτούνται (υψηλό κόστος, εξειδικευμένη χρήση). Οι δε υπάρχουσες εταιρείες είναι ήδη ισχυρές στον ελλαδικό χώρο με τάσεις επέκτασης, επιτυγχάνουν οικονομίες κλίμακας, καλλιεργούν δυνατούς δεσμούς συνεργασίας με προμηθευτές, πελάτες και εκμεταλλεύονται στο έπακρο τυχόν γεωγραφικά πλεονεκτήματα.

Εκτός από τη δυναμική της αγοράς και τη νέα ισορροπία του κλάδου που ευνοεί τις ήδη ισχυρές επιχειρήσεις, η θετική δυναμική πορεία των προαναφερθέντων επιχειρήσεων είναι και το αποτέλεσμα των στρατηγικών που αυτές ακολούθησαν.

Ενδεικτικά, μπορούμε να αναφέρουμε τις ακόλουθες στρατηγικές:

1. Η ισχυρή κεφαλαιακή διάρθρωση και η αποτελεσματικότερη εκμετάλλευση των παγίων στοιχείων.
2. Κατασκευές σύγχρονων παραγωγικών μονάδων.
3. Συμφωνίες συνεργασίας με ευρωπαϊκές αλευροβιομηχανίες με σκοπό την εισαγωγή στη ελληνική αγορά νέων ποιοτήτων αλεύρων. Μια τέτοια στρατηγική αποτελεί ένα αποτελεσματικό μέσο παράκαμψης του πολέμου των τιμών.
4. Ο εξαγωγικός προσανατολισμός, δεδομένης της εγχώριας υπερβάλλουσας προσφοράς.
5. Στενή παρακολούθηση των τεχνολογικών εξελίξεων στον κλάδο και υιοθέτηση νέων τεχνολογιών που συμβάλλουν στη βελτίωση της ποιότητας και την αύξηση των παραγόμενων ποικιλιών.

6. Επιθετική πολιτική πωλήσεων που χαρακτηρίζεται από μείωση της τιμής ανά μονάδα για αυξημένες αγορές.
7. Εκμετάλλευση της αγοράς σιμιγδαλιού με την ταυτόχρονη διενέργεια των απαιτούμενων επενδύσεων.
8. Εφαρμογή στρατηγικών κάθετης και οριζόντιας ολοκλήρωσης

Από την σύγκριση των 5 μεγαλύτερων επιχειρήσεων του κλάδου γίνεται φανερό ότι η θέση τους στην κορυφή οφείλεται στην εκμετάλλευση οικονομιών κλίμακας, στο δίκτυο πωλήσεων τους, τη γεωγραφική τους θέση την δυναμικότητα και τις συνεχείς επενδύσεις που πραγματοποιούν.

Συγκεκριμένα η ανάλυση των αριθμοδεικτών δείχνει :

➤ **Μύλοι Αγ. Γεωργίου**

Βρίσκεται σε στάδιο εξυγίανσης μετά την εξαγορά της το 1999 από την Κυλινδρόμυλοι Λούλης Α.Ε. Το 1999 και το 2000 παρουσίαζε ζημιές. Οι αριθμοδείκτες αποδοτικότητας το εξεταζόμενο διάστημα είναι σε πτώση. Μετά την εξαγορά παρουσιάζει βελτιωμένη διάρθρωση κεφαλαίων. Η ρευστότητα της όπως και όλων των εταιρειών του δείγματος, δεν χαρακτηρίζεται καλή. Ο ταμειακός κύκλος δείχνει ομαλός ενώ οι αριθμοδείκτες εκμετάλλευσης των περιουσιακών της στοιχείων πτωτικοί.

➤ **Κυλινδρόμυλοι Λούλης Α.Ε.**

Είναι οι κορυφαία εταιρεία του κλάδου. Εκμεταλεύεται την υψηλή δυναμικότητα της επιτυγχάνοντας οικονομίες κλίμακος και το υψηλότερο καθαρό περιθώριο κέρδους. Η διάρθρωση Κεφαλαίων είναι καλή παρουσιάζει αύξηση των ξένων κεφαλαίων (δανειών) μετά το 1999 πιθανόν λόγω των μεγάλων επενδύσεων που πραγματοποιεί. Παρόλο που έχει κακή ρευστότητα ο ταμειακός της κύκλος είναι ομαλός. (έχει μέση διάρκεια παραμονής υποχρεώσεων 555,8 ημέρες ενώ απαιτήσεων 168,86 ημέρες) Η ταχύτητα κυκλοφορίας του ενεργητικού και των ίδιων κεφαλαίων είναι χαμηλή, πιθανόν λόγω υπερέπενδυσης.

➤ **Εταιρεία Δημητριακών Β. Ελλάδος ΑΒΕΕ**

Είναι η εταιρεία με τις χειρότερες τιμές αριθμοδεικτών του δείγματος. Παρουσιάζει ζημιές πραγματοποιεί ελάχιστες επενδύσεις και γενικά παρουσιάζει στασιμότητα. Παρόλο αυτά έχει την καλύτερη διάρθρωση κεφαλαίων, υπό την

έννοια ότι δεν καταφεύγει σε υψηλό δανεισμό μη αναλαμβάνοντας χρηματοοικονομικό ρίσκο πιθανόν και λόγω της δυσχερής της θέσης. Επίσης παρουσιάζει την καλύτερη ανανέωση αποθεμάτων για το 2001.

➤ **Κυλινδρόμυλοι Κρήτης Α.Ε.**

Πρόκειται για δυναμικά ανερχόμενη εταιρεία που εκμεταλεύεται επιτυχώς τη γεωγραφική της θέση, τα επενδυμένα κεφάλαια και το σύνολο του ενεργητικού της. Η διάρθρωση κεφαλαίων της παρουσιάζει σταθερότητα ($\approx 50\%\Xi.K$). Όπως και οι υπόλοιπες εταιρείες έχει ομαλό ταμειακό κύκλο ενώ παρουσιάζει βραδύα ταχύτητα ανανέωσης των αποθεμάτων της. Κατά το εξεταζόμενο διάστημα αύξησε το μερίδιο αγοράς της ανεβαίνοντας από την 4η θέση στην 3η θέση.

➤ **Μύλοι Θράκης Ι. Ουζουνόπουλος Α.Ε.**

Όπως και η προηγούμενη, είναι μια δυναμική επιχείρηση που εκμεταλεύεται με επιτυχία τη γεωγραφική της θέση και πραγματοποιεί συνεχώς νέες επενδύσεις. Χρησιμοποιεί πολλά ξένα κεφάλαια, αναλαμβάνοντας υψηλό επιχειρηματικό ρίσκο, αλλά παρουσιάζει και υψηλότερη αποδοτικότητα. Παρουσιάζει ομαλό ταμειακό κύκλο αλλά και τη βραδύτερη ανανέωση αποθεμάτων (δέσμευση κεφαλαίων). Έχει τους υψηλότερους δείκτες εκμετάλευσης των περιουσιακών στοιχείων και ίδιων κεφαλαίων που είναι πιθανόν και ένδειξη υπερεκμετάλευσης.

ПАРТИЯ

ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΩΝ ΠΩΛΗΣΕΩΝ ΤΩΝ ΚΥΡΙΟΤΕΡΩΝ
ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΤΟΥ ΚΛΑΔΟΥ (σε χιλ. Ευρώ)

ΕΠΩΝΥΜΙΑ	1996	1997	1998	1999	2000	2001
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΜΠΙΣΚΟΤΩΝ ΑΒΕΕ	58.302,03	60.026,69	77.348,31	84.132,85	82.335,02	
ΜΥΛΟΙ ΑΓ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ	47.870,67	47.890,85	50.463,55	-	72.180,89 ⁱ	31.492,00
ΛΟΥΛΗ ΚΥΛΙΝΔΡΟΜΥΛΟΣ Α.Ε.	27.298,18	36.103,09	38.865,85	44.832,92	40.599,13	42.239,00
ΜΕΛΙΣΣΑ ΚΙΚΙΖΑΣ ΑΒΕΕ ΤΡΟΦΙΜΩΝ	36.531,79	43.141,95	36.750,74 ⁱⁱ	35.127,72	Ο.Δ.	
ΕΤΑΙΡ. ΔΗΜΗΤ. ΒΟΡΕΙΟΥ ΕΛΛΑΔΟΣ ΑΒΕΕ	27.775,32	24.813,05	25.579,06	26.471,52	21.139,25	22.450,00
ΚΥΛΙΝΔΡΟΜΥΛΟΙ ΚΡΗΤΗΣ Α.Ε.	26.027,86	25.752,98	26.821,11	26.290,02	26.999,27	27.302,00
ΜΥΛΟΙ ΒΟΙΩΤΙΑΣ ΑΡΧΟΝΤΑΚΗΣ – ΚΟΚΚΙΝΟΣ Α.Ε.	14.441,91	17.541,05	-	-	-	
ΜΥΛΟΙ ΘΡΑΚΗΣ Ι. ΟΥΖΟΥΝΟΠΟΥΛΟΣ Α.Ε.	15.451,87	16.255,30	16.372,72	19.386,04	21.656,12	21.784,00
AGROINVEST Α.Ε.	43.187,93	48.943,89	21.451,88	15.106,25	Ο.Δ.	
ΜΥΛΟΙ ΓΙΑΝΝΙΤΣΩΝ Μ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΑΕΒΕ	12.196,84	10.382,60	-	-	-	
ΚΥΛΙΝΔΡΟΜΥΛΟΙ ΠΑΠΑΦΙΛΗ Α.Ε.	12.478,13 ⁱⁱⁱ	10.211,30	11.326,73	12.675,67	14.045,34	
ΚΥΛΙΝΔΡΟΜΥΛΟΙ ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ Α.Ε.	7.641,09	9.645,68	9.012,24	11.449,96	9.349,07	
ΜΥΛΟΙ ΚΕΠΕΝΟΥ ΑΒΕΕ	7.164,26	7.422,39	7.096,40	11.176,54	15.071,94	
ΜΥΛΟΙ ΑΦΩΝ ΜΑΡΡΑ Α.Ε.	8.631,51	9.650,11	10.358,85	10.616,20	11.203,52	
ΜΥΛΟΙ ΑΣΩΠΟΥ ΑΒΕΕ	-	-	-	-	10.411,88 ^{iv}	
ΚΥΛΙΝΔΡΟΜΥΛΟΙ Κ. ΣΑΡΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ Α.Ε.	7.385,79	4.940,80	7.375,94	9.294,96	9.606,07	
ΑΛΕΥΡΟΒ. ΤΥΡΝΑΒΟΥ Α.Ε.	7.172,43	6.356,15	7.228,97	7.135,77	7.276,19	
ΘΗΒΑΪΚΗ ΑΛΕΥΡΟΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ Α.Ε.	6.701,92	4.937,85	5.367,93	5.597,90	5.869,41*	
ΜΥΛΟΙ ΘΗΒΩΝ ΑΒΕΕ	-	-	6.675,25 ^v	4.885,44	4.458,62	
ΚΑΡΑΝΙΚΑΣ, ΑΝΤ. Θ. ΜΥΛΟΙ Α.Ε.	3.107,86	4.029,26	4.651,52	4.845,86	Ο.Δ.	
ΜΥΛΟΙ ΑΓΙΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΑΒΕΕ	9.688,66	6.148,16	5.542,60	3.882,47	4.402,05*	
ΜΥΛΟΙ ΑΦΟΙ Ν. ΒΛΑΧΟΓΙΑΝΝΗ Α.Ε.	3.691,66	3.698,06	3.789,09	3.794,62	3.670,28	
ΚΑΤΣΑΡΗ Ι. ΚΥΛΙΝΔΡΟΜΥΛΟΙ Α.Ε.	3.602,45	3.406,35	3.582,00	3.303,33	Ο.Δ.	
ΚΥΛΙΝΔΡΟΜΥΛΟΙ Ι. ΧΑΛΑΤΣΟΓΛΟΥ & ΥΙΟΙ ΑΒΕΕ	3.873,83	3.444,58	3.037,18	2.858,25	2.934,70*	
ΜΠΛΙΟΥΜΗ ΣΤ. ΑΕΒΕ	2.859,94	3.417,18	2.620,97	-	-	

ΚΑΠΕΤΑΝΙΟΣ Γ. & ΥΙΟΙ Α.Ε.	2.352,60	2.603,06	2.496,71	2.614,87	2.347,76*	
ΚΥΛΙΝΔΡΟΜΥΛΟΙ ΙΤΕΑΣ Α.Ε.	2.357,12	2.749,37	2.644,99	2.602,65	2.787,97*	
ΑΛΕΥΡΟΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ – ΣΙΜΙΓΔΑΛΟΠΟΙΑ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ ΑΒΕΕ	0,00	1.266,96 ^{vi}	2.084,79	2.441,07	2.201,03*	
ΚΥΛΙΝΔΡΟΜΥΛΟΙ ΚΑΛΑΜΠΑΚΑΣ Α.Ε.	2.038,31	2.075,27	2.075,16	2.079,61	2.054,29*	
ΣΥΝ.ΒΙΟ.ΣΙ. Α.Ε.	2.232,60	2.041,32	1.091,83	-	-	
ΚΑΡΑΓΕΛΗ ΑΦΩΝΑ Λ.ΒΙ.ΚΑΡ. Α.Ε.	1.951,38	1.936,55	1.647,04	1.945,21	Ο.Δ.	
ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΣ ΜΥΛΟΙ ΓΡΕΒΕΝΩΝ Α.Ε.	0,00	331,79 ^{vii}	1.348,19	1.678,45	1.760,82*	
ΜΥΛΟΙ ΔΑΒΡΗ Α.Ε.	1.481,16	1.528,21	1.766,00	1.567,49	Ο.Δ.	
ΜΥΛΟΙ ΓΕΩΡΓΙΟΥ Α.Ε.	0,00	688,97 ^{viii}	1.747,11	1.525,82	Ο.Δ.	
ΜΥΛΟΙ ΠΑΓΓΕΛΑ Α.Ε.	1.620,92	1.564,31	1.536,83	1.409,32	Ο.Δ.	
INTERMILL ΑΕΒΕ	738,61	864,37	1.315,27	1.347,04	2.347,76*	
ΜΑΛΑΜΑΤΑΡΗΣ ΒΑΣ. Χ. ΑΒΕ	1.525,18	1.379,03	1.434,17	1.293,77	977,26*	
ΚΥΛΙΝΔΡΟΜΥΛΟΙ ΣΑΜΠΑΝΗ ΑΒΕΕ	1.174,74	1.208,49	1.201,08	1.049,58	1.173,88*	
ΜΥΛΟΙ ΠΕΛΛΑΣ Α.Ε.	-	-	-	978,44 ^{ix}	1.698,08	
ΖΑΜΠΟΓΑ ΜΥΛΟΙ Α.Ε.	1.185,75 ^x	975,23	623,34	899,38	915,63*	
ΜΥΛΟΙ ΠΟΡΤΑΡΙΑΣ ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ Α.Ε.	763,03	778,87	-	-	-	
ΚΥΛΙΝΔΡΟΜΥΛΟΙ ΑΥΛΙΔΑΣ ΑΒΕΕ	672,04 ^{xi}	441,18	503,47	770,45	Ο.Δ.	
ΣΥΝΟΛΟ	413.177,37	430.586,40	404.834,88	367.067,42	381.473,24	

Πηγή : ICAP (Δημοσιευμένοι Ισολογισμοί)

- I. Αφορούν το διάστημα 01/01/1999 – 30/06/2000
- II. Αφορούν το διάστημα 01/01/1998 – 31/10/1998
- III. Αφορούν το διάστημα 01/01/1995 – 30/06/1996
- IV. Αφορούν το διάστημα 31/03/1999 – 31/12/2000
- V. Αφορούν το διάστημα 01/01/1997 – 30/06/1998
- VI. Αφορούν το διάστημα 15/07/1996 – 31/12/1997
- VII. Αφορούν το διάστημα 10/06/1996 – 31/12/1997
- VIII. Αφορούν το διάστημα 28/02/19969 – 31/12/1997
- IX. Αφορούν το διάστημα 19/01/1999 – 31/12/1999
- X. Αφορούν το διάστημα 15/06/1995 – 31/12/1996
- XI. Αφορούν το διάστημα 17/08/1995 – 31/12/1996

Ο.Δ.: Όχι διαθέσιμα στοιχεία

*Οι αναφερόμενες πωλήσεις βασίζονται σε δηλώσεις των υπευθύνων των εταιριών

ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΥΛΟΙ ΑΓ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ (1996-1999)

(Σε χιλιάδες Ευρώ)

	ΚΕΦΑΛΑΙΟ	ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ	ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	Μ/Μ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	ΣΥΝΟΛΟ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ	ΠΑΓΙΟ	ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ	ΚΑΘΑΡΗ ΑΞΙΑ ΠΑΓΙΟΥ	ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ
1996	8.446,62	34.148,02	13.318,61	19.450,69	1.378,73	20.829,42	21.637,68	11.849,22	9.788,46	24.359,56
1997	8.868,95	45.553,31	13.852,89	27.151,72	4.548,70	31.700,42	30.083,13	13.222,95	16.860,18	28.693,13
1998	8.868,95	49.887,63	14.250,98	31.650,05	3.986,60	35.636,65	34.786,54	14.890,87	19.895,67	29.991,96
1999	14.781,58	65.978,79	43.572,77	12.887,42	9.312,74	22.200,16	53.414,95	16.938,34	36.476,61	24.537,89
	ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ	ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ	ΤΑΜΕΙΟ ΚΑΤΑΘΕΣΗΣ	ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ	ΚΟΣΤΟΣ ΠΩΛΗΘΕΝΤΩΝ	ΜΙΚΤΑ ΚΕΡΑΗ	ΚΑΘΑΡΑ ΚΕΡΑΗ	ΣΥΝΗΘΗΣ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑ	ΑΜΕΣΗ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑ	ΤΑΜΕΙΑΚΗ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑ
1996	7.302,43	16.094,70	962,42	47.870,67	38.428,53	9.442,13	2.954,61	1,25	0,88	0,05
1997	8.680,76	18.581,27	1.431,10	47.890,85	39.883,87	8.006,98	1.921,79	1,06	0,70	0,05
1998	7.197,39	21.545,01	1.249,55	50.463,55	40.968,91	9.494,64	842,92	0,95	0,72	0,04
1999	3.934,73	19.814,77	788,39	72.180,89	59.646,34	12.534,55	-1.935,15	1,90	1,60	0,06
	ΜΕΣΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΠΑΡΑΜΟΝΗΣ ΑΠΟΘΕΜΑΤΩΝ	ΜΕΣΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΠΑΡΑΜΟΝΗΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ	ΜΕΣΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΠΑΡΑΜΟΝΗΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ	ΤΑΧΥΤΗΤΑ ΚΥΚΛΟΦ. ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	ΤΑΧΥΤΗΤΑ ΚΥΚΛΟΦ. ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ	ΜΙΚΤΟ ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΚΕΡΑΟΥΣ	ΚΑΘΑΡΟ ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΚΕΡΑΟΥΣ	ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ	ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	ΠΑΓΙΟΠΟΙΗΣΗ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ
1996	69,36	122,72	184,75	1,40	3,59	19,72	6,17	22,18	8,65	28,66
1997	79,44	141,62	248,48	1,05	3,46	16,72	4,01	13,87	4,22	37,01
1998	64,12	155,83	281,98	1,01	3,54	18,81	1,67	5,91	1,69	39,88
1999	24,08	100,20	78,86	1,09	1,66	17,37	-2,68	-4,44	-2,93	55,29
	ΔΑΝΕΙΑΚΗ ΠΙΕΣΗ	ΔΑΝΕΙΑΚΗ ΕΠΙΒΑΡΥΝΣΗ	ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ/ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	ΒΑΘΜΟΣ ΚΑΛΥΨΗΣ ΠΑΓΙΩΝ						
1996	0,61	1,56	0,30	1,36						
1997	0,70	2,29	0,30	0,82						
1998	0,71	2,50	0,24	0,72						
1999	0,34	0,51	0,16	1,19						

ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΛΟΥΛΗ ΚΥΛΙΝΔΡΟΜΙΛΟΣ ΑΕ (1996-1999)

(Σε χιλιάδες Ευρώ)

	ΚΕΦΑΛΑΙΟ	ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙ ΚΟΥ	ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ	ΒΡΑΧΥΠΡΟ ΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣ ΕΙΣ	Μ/Μ ΥΠΟΧΡΕ ΩΣΕΙΣ	ΣΥΝΟΛΟ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩ Ν	ΠΑΓΙΟ	ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ	ΚΑΘΑΡΗ ΑΞΙΑ ΠΑΓΙΟΥ	ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ
1996	2.181,36	18.496,29	11.202,88	7.289,68	3,73	7.293,41	14.052,45	6.803,01	7.249,44	11.246,85
1997	2.944,84	27.065,41	17.857,00	9.058,17	150,25	9.208,41	20.842,10	9.023,62	11.818,49	15.246,93
1998	2.944,84	33.478,56	18.142,99	13.642,83	1.692,74	15.335,57	27.722,91	9.800,11	17.922,81	15.555,75
1999	5.153,47	89.310,35	22.134,49	53.304,22	13.871,64	67.175,86	74.117,30	4.875,88	69.241,42	20.068,93
	ΑΠΟΘΕΜΑ ΤΑ	ΑΠΑΙΤΗΣΕ ΙΣ	ΤΑΜΕΙΟ ΚΑΤΑΘΕΣΗΣ	ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ	ΚΟΣΤΟΣ ΠΩΛΗΘΕ ΝΤΩΝ	ΜΙΚΤΑ ΚΕΡΑΗ	ΚΑΘΑΡΑ ΚΕΡΑΗ	ΣΥΝΗΘΗΣ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑ	ΑΜΕΣΗ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑ	ΤΑΜΕΙΑΚΗ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑ
1996	4.228,08	6.820,61	198,16	27.298,18	22.061,10	5.237,09	1.277,59	1,54	0,96	0,03
1997	7.293,71	7.503,02	450,20	36.103,09	30.118,41	5.984,69	1.842,35	1,68	0,88	0,05
1998	4.532,89	10.440,40	582,46	38.865,85	33.099,83	5.766,02	1.687,40	1,14	0,81	0,04
1999	6.119,48	13.262,86	686,59	44.832,92	38.070,33	6.762,59	1.962,90	0,38	0,26	0,01
	ΜΕΣΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΠΑΡΑΜΟΝ ΗΣ ΑΠΟΘΕΜΑ ΤΩΝ	ΜΕΣΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΠΑΡΑΜΟΝ ΗΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕ ΩΝ	ΜΕΣΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΠΑΡΑΜΟΝΗΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩ Ν	ΤΑΧΥΤΗΤΑ ΚΥΚΛΟΦ. ΕΝΕΡΓΗΤΙ ΚΟΥ	ΤΑΧΥΤΗ ΤΑ ΚΥΚΛΟΦ . ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑ ΙΩΝ	ΜΙΚΤΟ ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΚΕΡΑΟΥΣ	ΚΑΘΑΡΟ ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΚΕΡΑΟΥΣ	ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤ ΗΤΑ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ	ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤ Α ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	ΠΑΓΙΟΠΟΙΗΣΗ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ
1996	69,95	91,20	120,61	1,48	2,44	19,18	4,68	11,40	6,91	39,19
1997	88,39	75,86	109,77	1,33	2,02	16,58	5,10	10,32	6,81	43,67
1998	49,99	98,05	150,44	1,16	2,14	14,84	4,34	9,30	5,04	53,54
1999	58,67	107,98	511,06	0,50	2,03	15,08	4,38	8,87	2,20	77,53
	ΔΑΝΕΙΑΚΗ ΠΙΕΣΗ	ΔΑΝΕΙΑΚΗ ΕΠΙΒΑΡΥΝ ΣΗ	ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ/ ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥ Ν ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	ΒΑΘΜΟΣ ΚΑΛΥΨΗΣ ΠΑΓΙΩΝ						
1996	0,39	0,65	0,38	1,55						
1997	0,34	0,52	0,48	1,51						
1998	0,46	0,85	0,29	1,01						
1999	0,75	3,03	0,30	0,32						

ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡ. ΔΗΜΗΤΡΙΑΚΩΝ Β. ΕΛΛΑΔΟΣ ΑΒΕΕ (1996-1999)

(Σε χιλιάδες Ευρώ)

	ΚΕΦΑΛΑΙΟ	ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ	ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	Μ/Μ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	ΣΥΝΟΛΟ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ	ΠΑΓΙΟ	ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ	ΚΑΘΑΡΗ ΑΞΙΑ ΠΑΓΙΟΥ	ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ
1996	20.666,80	40.505,50	28.845,07	10.373,01	1.287,42	11.660,43	35.374,78	3.157,05	32.217,73	8.287,77
1997	22.445,23	40.878,23	30.907,78	9.902,87	67,58	9.970,45	35.879,04	4.489,33	31.389,71	9.488,51
1998	29.945,38	38.444,99	30.014,54	8.382,24	48,21	8.430,45	36.549,44	6.000,38	30.549,07	7.895,92
1999	30.068,64	41.302,09	29.203,53	12.050,94	47,62	12.098,56	37.331,33	7.535,50	29.795,83	11.506,26
	ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ	ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ	ΤΑΜΕΙΟ ΚΑΤΑΘΕΣΗΣ	ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ	ΚΟΣΤΟΣ ΠΩΛΗΘΕΝΤΩΝ	ΜΙΚΤΑ ΚΕΡΑΗ	ΚΑΘΑΡΑ ΚΕΡΑΗ	ΣΥΝΗΘΗΣ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑ	ΑΜΕΣΗ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑ	ΤΑΜΕΙΑΚΗ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑ
1996	2.114,39	6.118,10	55,28	27.775,32	25.504,84	2.270,48	-389,25	0,80	0,60	0,01
1997	2.691,90	6.736,69	59,92	24.813,05	23.119,43	1.693,61	-256,73	0,96	0,69	0,01
1998	3.021,32	4.833,46	41,14	25.579,06	23.790,44	1.788,62	-603,08	0,94	0,58	0,00
1999	1.722,81	9.731,30	52,15	26.471,52	24.918,95	1.552,57	-679,05	0,95	0,81	0,00
	ΜΕΣΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΠΑΡΑΜΟΝΗΣ ΑΠΟΘΕΜΑΤΩΝ	ΜΕΣΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΠΑΡΑΜΟΝΗΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ	ΜΕΣΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΠΑΡΑΜΟΝΗΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ	ΤΑΧΥΤΗΤΑ ΚΥΚΛΟΦ. ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	ΤΑΧΥΤΗΤΑ ΚΥΚΛΟΦ. ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ	ΜΙΚΤΟ ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΚΕΡΑΟΥΣ	ΚΑΘΑΡΟ ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΚΕΡΑΟΥΣ	ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ	ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	ΠΑΓΙΟΠΟΙΗΣΗ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ
1996	30,26	80,40	148,45	0,69	0,96	8,17	-1,40	-1,35	-0,96	79,54
1997	42,50	99,10	156,34	0,61	0,80	6,83	-1,03	-0,83	-0,63	76,79
1998	46,35	68,97	128,60	0,67	0,85	6,99	-2,36	-2,01	-1,57	79,46
1999	25,23	134,18	176,52	0,64	0,91	5,87	-2,57	-2,33	-1,64	72,14
	ΔΑΝΕΙΑΚΗ ΠΙΕΣΗ	ΔΑΝΕΙΑΚΗ ΕΠΙΒΑΡΥΝΣΗ	ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ/ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	ΒΑΘΜΟΣ ΚΑΛΥΨΗΣ ΠΑΓΙΩΝ						
1996	0,29	0,40	0,26	0,90						
1997	0,24	0,32	0,28	0,98						
1998	0,22	0,28	0,38	0,98						
1999	0,29	0,41	0,15	0,98						

ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΥΛΙΝΔΡΟΜΥΛΟΙ ΚΡΗΤΗΣ ΑΕ(1996-1999)

(Σε χιλιάδες Ευρώ)

	ΚΕΦΑΛΑΙΟ	ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙ ΚΟΥ	ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ	ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕ ΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	Μ/Μ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙ Σ	ΣΥΝΟΛΟ ΥΠΟΧΡΕΩΣ ΕΩΝ	ΠΑΓΙΟ	ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ	ΚΑΘΑΡΗ ΑΞΙΑ ΠΑΓΙΟΥ	ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ
1996	2.610,49	23.599,31	12.551,46	10.055,62	992,23	11.047,85	17.619,79	9.349,72	8.270,07	15.329,24
1997	4.974,28	24.383,14	12.944,65	10.356,80	1.081,68	11.438,49	18.869,11	10.101,27	8.767,84	15.615,30
1998	4.974,28	28.730,25	14.011,33	13.398,06	1.320,86	14.718,92	22.103,80	10.916,63	11.187,18	17.543,07
1999	4.974,28	31.343,25	15.099,89	16.020,45	222,92	16.243,37	23.750,79	11.800,16	11.950,63	19.392,62
	ΑΠΟΘΕΜΑΤ Α	ΑΠΑΙΤΗΣΕ ΙΣ	ΤΑΜΕΙΟ ΚΑΤΑΘΕΣΗ Σ	ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ	ΚΟΣΤΟΣ ΠΩΛΗΘΕΝΤΩ Ν	ΜΙΚΤΑ ΚΕΡΑΗ	ΚΑΘΑΡΑ ΚΕΡΑΗ	ΣΥΝΗΘΗΣ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑ	ΑΜΕΣΗ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑ	ΤΑΜΕΙΑΚΗ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑ
1996	4.359,74	10.765,56	203,94	26.027,86	19.496,20	6.531,66	1.914,48	1,52	1,09	0,02
1997	4.497,57	10.896,41	221,31	25.752,98	19.706,83	6.046,14	1.503,19	1,51	1,07	0,02
1998	4.401,87	12.932,76	208,44	26.821,11	18.795,94	8.025,18	2.314,33	1,31	0,98	0,02
1999	5.174,87	13.919,91	297,84	26.290,02	18.170,47	8.119,55	2.417,23	1,21	0,89	0,02
	ΜΕΣΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΠΑΡΑΜΟΝΗ Σ ΑΠΟΘΕΜΑΤ ΩΝ	ΜΕΣΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΠΑΡΑΜΟΝ ΗΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕ ΩΝ	ΜΕΣΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΠΑΡΑΜΟΝ ΗΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣ ΕΩΝ	ΤΑΧΥΤΗΤΑ ΚΥΚΛΟΦ. ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	ΤΑΧΥΤΗΤΑ ΚΥΚΛΟΦ. ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ	ΜΙΚΤΟ ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΚΕΡΔΟΥΣ	ΚΑΘΑΡΟ ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΚΕΡΔΟΥΣ	ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤ ΗΤΑ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ	ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤ ΗΤΑ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	ΠΑΓΙΟΠΟΙΗΣΗ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ
1996	81,62	150,97	188,26	1,10	2,07	25,09	7,36	15,25	8,11	35,04
1997	83,30	154,44	191,82	1,06	1,99	23,48	5,84	11,61	6,16	35,96
1998	85,48	176,00	260,18	0,93	1,91	29,92	8,63	16,52	8,06	38,94
1999	103,95	193,26	321,81	0,84	1,74	30,88	9,19	16,01	7,71	38,13
	ΔΑΝΕΙΑΚΗ ΠΙΕΣΗ	ΔΑΝΕΙΑΚΗ ΕΠΙΒΑΡΥΝ ΣΗ	ΑΠΟΘΕΜΑ ΤΑ/ΚΥΚΛΟ ΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚ Ο	ΒΑΘΜΟΣ ΚΑΛΥΨΗΣ ΠΑΓΙΩΝ						
1996	0,47	0,88	0,28	1,52						
1997	0,47	0,88	0,29	1,48						
1998	0,51	1,05	0,25	1,25						
1999	0,52	1,08	0,27	1,26						

ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΥΛΟΙ ΘΡΑΚΗΣ Ι. ΟΥΖΟΥΝΟΠΟΥΛΟΣ ΑΕ (1996-1999)

(Σε χιλιάδες Ευρώ)

	ΚΕΦΑΛΑΙΟ	ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ Υ	ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ	ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣ ΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	Μ/Μ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙ Σ	ΣΥΝΟΛΟ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕ ΩΝ	ΠΑΓΙΟ	ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ	ΚΑΘΑΡΗ ΑΞΙΑ ΠΑΓΙΟΥ	ΚΥΚΛΟΦΟΡ ΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚ Ο
1996	1.008,53	14.930,92	2.695,30	8.109,79	4.125,83	12.235,61	5.964,65	3.558,52	2.406,13	12.524,78
1997	1.530,62	15.077,51	4.190,46	7.168,70	3.718,35	10.887,05	7.645,28	3.899,19	3.746,09	11.331,42
1998	1.788,11	17.475,23	5.269,25	8.998,46	3.207,53	12.205,98	24.015,45	4.620,55	4.721,39	12.753,84
1999	3.506,81	17.130,36	6.754,24	7.841,90	2.534,22	10.376,12	11.299,13	5.483,24	5.815,88	11.314,48
	ΑΠΟΘΕΜΑ ΤΑ	ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ	ΤΑΜΕΙΟ ΚΑΤΑΘΕΣΗΣ	ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ	ΚΟΣΤΟΣ ΠΩΛΗΘΕΝΤΩ Ν	ΜΙΚΤΑ ΚΕΡΔΗ	ΚΑΘΑΡΑ ΚΕΡΔΗ	ΣΥΝΗΘΗΣ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤ Α	ΑΜΕΣΗ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑ	ΤΑΜΕΙΑΚΗ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤ Α
1996	5.414,90	5.373,97	1.735,91	15.451,87	11.480,63	3.971,24	740,72	1,54	0,88	0,21
1997	4.358,61	6.675,69	297,12	16.255,30	12.004,63	4.250,68	735,55	1,58	0,97	0,04
1998	5.235,45	6.951,41	566,98	16.372,72	12.095,56	4.277,15	798,61	1,42	0,84	0,06
1999	3.582,30	7.049,31	682,86	19.386,04	14.485,06	4.900,97	456,62	1,44	0,99	0,09
	ΜΕΣΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΠΑΡΑΜΟΝ ΗΣ ΑΠΟΘΕΜΑ ΤΩΝ	ΜΕΣΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΠΑΡΑΜΟΝΗΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩ Ν	ΜΕΣΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΠΑΡΑΜΟΝΗΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩ Ν	ΤΑΧΥΤΗΤΑ ΚΥΚΛΟΦ. ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	ΤΑΧΥΤΗΤΑ ΚΥΚΛΟΦ. ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ	ΜΙΚΤΟ ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΚΕΡΔΟΥΣ	ΚΑΘΑΡΟ ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΚΕΡΔΟΥΣ	ΑΠΟΔΟΤΙΚΟ ΤΗΤΑ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ	ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤ ΗΤΑ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ Υ	ΠΑΓΙΟΠΟΙΗ ΣΗ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚ ΟΥ
1996	172,15	126,94	257,83	1,03	5,73	25,70	4,79	27,48	4,96	16,12
1997	132,52	149,90	217,96	1,08	3,88	26,15	4,52	17,55	4,88	24,85
1998	157,99	154,97	271,54	0,94	3,11	26,12	4,88	15,16	4,57	27,02
1999	90,27	132,72	197,60	1,13	2,87	25,28	2,36	6,76	2,67	33,95
	ΔΑΝΕΙΑΚΗ ΠΙΕΣΗ	ΔΑΝΕΙΑΚΗ ΕΠΙΒΑΡΥΝΣΗ	ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ/ ΚΥΚΛΟΦΟΡΟ ΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	ΒΑΘΜΟΣ ΚΑΛΥΨΗΣ ΠΑΓΙΩΝ						
1996	0,82	4,54	0,43	1,12						
1997	0,72	2,60	0,38	1,12						
1998	0,70	2,32	0,41	1,12						
1999	0,61	1,54	0,32	1,16						

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

“ Η μελέτη στηρίχτηκε στις κλαδικές αναλύσεις της αλευροβιομηχανίας των ICAP και IOBE (2001), καθώς και σε στοιχεία ισολογισμών των σχετικών εταιρειών”
